

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen
puoluetoimikunnan joka
pidettiin Kesärannassa huhtikuun 13 päivänä
1967 alkaen kello 18,00.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat
puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki
Raatikainen, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde
Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen,
Pentti Viita, Väinö Vilponiemi, Antero Väyry-
nen ja K.-A. Fagerholm, puolueneuvoston puheen-
johtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri
Pauli Burman sekä puoluetoimiston toimihenkilöt
Aarne Paananen, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja
Yrjö Virtanen. Työväen Sanomalehtien Tietotoi-
mistoa edusti Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä
toimi Jaakko Turkka.

1 §. (105 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja Kokouksen
laillisuus
päättösvaltaiseksi.

2 §. (106 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin K.-A. Fagerholm Pöytäkirjan
tarkistajat
ja Vilho Halme. Tarkistajien poistuttua kokouksesta valit-
tiin uusiksi tarkistajiksi Veikko Helle ja Valde Nevalai-
nen (8 §. -).

3 §. (107 §.)

Tilintarkastajain lausunnon puolueen tileistä v. 1966 ~~Tilintarkas-~~
esitteli Raatikainen, ja puoluetoimikunta vahvisti tilin-
päättöksen esitettäväksi puolueneuvoston sääntömääräiselle
kokoukselle.

Lisäksi käsiteltiin ja hyväksyttiin Työväen Arkiston
Säätiön tilit, Oy Hattaran tilintarkastajien lausunto se-
kä Oy Karihaaran tilintarkastuskertomus.

Puolueen
talousarvio

Puolueen tulo- ja menoarvion vuodelle 1967 esitteli nen.

Raatikainen esitti, että puoluetoimikunta asettaisi ministeriryhmälle velvoituksen puoluetuen maksamisesta täysimääräisenä.

Vilponiemi kiinnitti huomiota SNK.-lle tulevaan avustukseen ja hyväksyi sen, vaikka se ei olekaan talousarvioon merkitty anottu suuruusena. Hän esitti kuitenkin, että ko. avustus puoluetoimikunnan päätöksen mukaisesti maksettaisiin kiinteinä erinä vuoden kuluessa, ja hän kannatti Raatikaisen tekemää ehdotusta.

Paananen tiedotti, että SKDL:n ja Kepun puoluehallitukset ovat velvoittaneet ministereitään huolehtimaan puoluetuen täysimääräisestä maksamisesta. Myös Siltanen kannatti Raatikaisen ehdotusta.

Talousarvio vahvistettiin esityksen mukaiseksi, ja puoluetoimikunta päätti velvoittaa ministeriryhmän toimimaan niin, että tälle vuodelle budjettiin merkitty puoluetukimääräraha maksetaan täysimääräisenä.

Julkaisujen
kustannus-
yhdistys

Kustannusyhdistyksen perustaminen puolueen julkaisi varten. Raatikainen esitteli asian alustavaan käsittelyyn ja pantavaksi pöydälle seuraavaan kokoukseen (liite n:o Siltanen ja Vilponiemi kannattivat myös NUORIN SIIVIN lehde siirtämistä tämän perustettavan kustannusyhdistyksen julkavaksi. Helle kiinnitti huomiota sääntöluonnoksen 6 ja 1 §§, jälkimmäisessä pykälässä nimenomaan **päätösvaltaisuuden** määrittely puuttuu. Asia siirrettiin seuraavaan **kokoukseen.**

6 §. (110 §.)

Paasivuori 3:n tontin käyttö. Raatikainen totesi asiaan Paasivuori-
n tontin käyttöön liittyvän kirjapainon siviilipuolen mahdollinen siirto
varsinaiselle teollisuusalueelle, pois kaupungin keskustas-
ta. Hän esitti toimikunnan asettamista asiaa kehittelemään,
kolme jäsentä puoluetoimikunnasta ja kaksi Kansanvallasta.
Keskustelussa ajatusta kannatettiin ja suositeltiin laajoja
harkintavaltuuksia. Päätettiin asettaa viisijäseninen toimi-
kunta, johon puoluetoimikunta nimesi omasta puolestaan Lind-
blomin, Raatikaisen ja Paanasen.

7 §. (111 §.)

Poliittinen tilanne. Raatikainen esitteli neljä kirjet- Poliittinen
tilanne
tä ja esitti, että puoluetoimikunta kannattaisi Maaseutu-
toimikunnan kirjeessä (liite n:o 42) esitettyjä näkökohtia
ja saattaisi sen julkisuuteen. Muut kirjeet olivat SKP:n kir-
je neuvottelujen aloittamisesta hallituspuolueiden kesken en-
si vuoden tulo- ja menoarvion perusteista ja pääsuuntaviii-
voista (liitteet n:o 4^a ja 4^a), Pitäjämäen Ty:n kirje virka-
miesten autonkäytöstä ja palkoista (liite n:o 45) ja Oiva K.
Kähkösen kirje Kuusinkijoen vesivoiman rakentamisesta Kuusa-
mon työllisyyden hoitamiseksi (liite n:o 44).

Paasio kertoi viimeksi kiinnitetyn huomiota Virolaisen
puheisiin siitä, että heille on luvattu jokin paperi. Ensi vii-
kon keskiviikkona on keskustelu puolueiden kesken, jossa näitä
kysymyksiä selvitetään. Karjalainen oli väittänyt, että Viro-
lainen täysin omin päin on esittänyt tämän ja juttunsa halli-
tuksen pystyssäpitämisestä.

Hitaasti on ollut muutosta valtiontaloudessa. Valtiova-
rainministeriön kansantalousosaston mukaan muutosta on parem-
paan suuntaan kaupan ja palveluelinkeinojen piirissä. Kansain

välisillä lainamarkkinoilla on havaittu helpottumista. Työtömyyskysymys on edelleen vaikea. Korvausprosentti koko maassa on noin 9, mutta Lapissa jo kiivennyt 14 %:n. Vanttauksen voimalaitosasia on jälleen esillä. Imatran Voima on asiasta kiinnostunut vain, jos valtio antaa lainan 5 %:n korolla ilman indeksisidonnaisuutta. Enso-Gutzeitilla on myös jokin koski, joka samoilla ehdoilla rakennettaisiin. Tämän tapaista ja muutakin on kyllä tehtävissä, kunhan rahaa löytyy.

Ydinvoimalaitoskysymyksen oli tässä välillä esillä, ja päätös, joka tehtiin, lienee ollut ainoa mahdollinen. Nyt on ollut keskustelua siitä, että perustettaisiin uusi yhtiö ydinvoiman tuottamiseen, jolloin Imatran Voimalle jäisi vain jakelu, ja tässä uudessa yhtiössä olisi valtio määräävässä asemassa, lisäksi asiasta kiinnostunutta teollisuutta. Plutoniumkysymys oli kyllä hyvin vakava asia. Neuvostoliiton taholta ilmoitettiin, etteivät he voi sallia plutoniumin vientiä länteen eikä sen käyttö rauhanomaisesti ole vielä ratkaistu. Asiantuntijoiden mukaan se ratkennee 10 vuoden sisällä.

Kansainvälinen vaalikysymyksessä viime vaiheena oli 1. eduskuntaryhmille jätetty tiedustelu suhtautumisesta kaksivaiheiseen kansanvaaliin. Vastauksia käsiteltiin eilen illalla hallituksen iltakoulussa, jossa Paasio oli ollut esityksen antaneena kannalla. Hän mainitsi Kepun, kommunistien ja meidän miestemme olleen sen antamista vastaan. Jäljelle jäi tämä nykyinen järjestelmä. Nyt nousee esille, miten suhtaudutaan tähän. Kaksi viikkoa sitten kysyin Kekkoselta, onko kukaan hänsiitä ehdottanut, ja hän vastasi, ettei kukaan. Niin. Pa sitten tänään käytiin Unnassa, ja meille suurimpana puolueena tuli asian esittäminen. Ja hän suostui.

Nyt siis on luvattu vaaliliitoista. Kepu, TPSL ja ehkä

myös kommunistit puuhaavat suurta vaaliliittoa. Minulla henkilökohtaisesti, sanoi Paasio, on vastenmielisyys kaikkia vaaliliittoja kohtaan, joten olen oman vaaliliiton kannalla. Se on kuitenkin puolueeneuvoston päätettävä asia, mutta on syytä pohtia, mitä ratkaisua suositeltaisiin.

Ay-asia. Lähetin kirjeen puheenjohtajille, ja tänään he olivat täällä. Esitin kysymyksen, pitäisikö heidän mielestään puolueen tässä asiassa ryhtyä aloitteisiin. Viikon kuluttua päätettiin kokoontua uudelleen. Paasio kertoi jääneensä siihen käsitykseen, ettei paluu SAK:hon ole mahdollinen ratkaisu, vaan on perustettava uusi keskusjärjestö. Hämäläinen ei ollut suoralta kädeltä valmis, Rantanen kylläkin, ja Hämäläisen tehtäväksi jäi selvittää SAK:n työvaliokunnan sos.-dem. jäsenten kanta asiaan. Hämäläinen mm, huomautti,

kannas

kun

Tähän Paasio oli todennut, että on otettava huomioon myös molempien keskusliittojen ulkopuoliset liitot, joiden jäsenmäärä on n. 90.000, ja Hämäläinen oli kyllä myöntänyt niiden merkityksen.

Paasio mainitsi vielä parista muusta asiasta. Tiemiesten työehtosopimusasia ensinnäkin. SAJ:n tiemiehet haluavat saada rinnakkaissopimuksen SAK-laisen liiton kanssa. Asia on vaikeassa vaiheessa, kun Alenius ei sitä halua hyväksyä. Kysymyksessä on TVH:n työmailla olevia tienhoitajia. Toinen kysymys on virkamiespalkat. Muut järjestöt näyttävät taipuisilta kohtuullisiin korotuksiin, mutta AKAVA vaatii jopa neljän palkkaluokan korotuksia.

Viitanen huomautti kansanvaaliajatuksen käsittelystä hallituksen iltakoulussa, että vasta sen Jälkeen omat mie-

het luopuivat, kun SKDL Ja Kepu olivat jyrkästi tuoneet kantansa esille.

SKP:n kirjeen johdosta hän yleisesti totesi, ettei siitä Kepun ohjelmakohdista puutu muuta kuin maatalousmäärärahojen lisääminen, ja ko. kirje on verrattavissa Virolaisen huitomiseen. Viitanen kävi myös kohdittain läpi SKP:n ohjelman, joka monilta osin sisälsi myös sellaisia kohtia, jotka jo ovat vireillä.

Raatikainen kysyi puheenjohtajalta, eikö olisi voitu informoida tämänpäiväisestä Kekkosen luona käynnistä, ettei olisi käynyt niin, että eduskuntaryhmän jäsenille ja puoluesihteerille tuli asiasta tieto Kepun taholta.

Fagerholm uudisti presidentin valitsijamiesvaaliliittojen osalta aikaisemman kantansa, ettei meidän kannata omin listoin tähän käydä. Jälkeenpäin kuitenkin lasketaan niitä ääniä...

Vilponiemi piti valitettavana kansanvaalin kariutumista ja kiinnitti huomiota Fagerholmin näkökohtiin, mutta arveli omin vaaliliittoin selvittävän puhtaimmin paperein. (Nevalaisen huomautus: Ei sillä ole mitään merkitystä.)

Siltanen kertoi olleen erittäin vastenmielistä lukea aamulla lehdistä tämänpäiväisestä käynnistä, josta ei puoluepäätöstä ollut tehty eikä etukäteen tietoa saatu.

Nyt ovat sitten kaikki ne vaalitapa-aloitteet kariutuneet, joita tässä asiassa on tehty, hän sanoi. Eduskuntaryhmässä myös käsiteltiin asiaa ja päätettiin, että vielä käytäisiin neuvotteluja kansanvaaliesityksestä tai että Puntilan aloitteen pohjalta asiaa kehiteltäisiin. Ryhmä päätti pitää kokouksen huomenna 9,30, johon pyydettiin, pääministeriä ja pääministerin sihteerä sekä puoluesihteerä selostamaan kansanvaalin kariutumista.

Vännen esitti vielä toimenpiteitä vaalitavan muuttamiseksi. Vaaleihin omana vaaliliittona.

Helle kertoi viime tiistaina eduskunnan täysistunnon jälkeen Virolaisen pyynnöstä puhemiehen huoneessa tapahtuneesta palaverista, jonne eri puolueiden eduskuntaryhmien puheenjohtajat kutsuttiin ja pääministerikin ilmestyi. Ja täällä Virolainen sitten käskynjaon omaisesti ilmoitti, että torstaina kello silloin ja silloin mennään Kekkosen puheille ja Paasio suurimman puolueen puheenjohtajana esittää pyynnön. Ja itse ainakin kuulin asiasta ensi kertaa ja tuli heti mieleen, onko meillä tähän valtuuksia.

Helle korosti, että vaaliliittoihin menemiseen ei ole valtuuksia. Se on puoluenevoston ratkaistavissa. Suuri vaaliliitto pienentäisi tappiota.

Paasio mainitsi, että mitä tulee tuohon aikamäärään, niin se oli Kekkosen määräämä. Hän se nimittäin ilmoitti, milloin hänelfe sopii, ja minä välitin tiedon Virolaiselle.

Nevalainen mainitsi olevansa suuren vaaliliiton kannalla, mutta "ei kai tämä nyt tässä ole vielä päätettävä⁴. Hän edellytti, että puoluetoimisto tekee propagandaa kommunisteja vastaan tässä kansanvaaliasiassa.

Halme esitti sellaisen toimikunnan asettamista, jolle annettaisiin valtuudet käydä tätä piirileikkiä tässä asiassa, ja hän esitti siihen Paasion, Raatikaisen ja Kokkolan. Tällä hetkellä olen suuren vaaliliiton kannalla, hän sanoi, joka ratkaisu säästäisi Paanasen rahoja.

Burman selosti eilisen iltakoulun keskustelua muistiinpanojensa mukaan sanoen keskustelun tuntuneen kovin ehdottomalta. Paasio aloitti keskustelun iltakoulussa selostamalla vastauksia ja esitti, että asialla on kiire. Ensimmäisen puheenvuoron käytti Suonpää, joka piti erittäin hankalana hai-

lituksen esitystä tässä asiassa. Timonen totesi seuraavassa] puheenvuorossa Kepun olleen suostuvainen kansanvaaliin, rmt- ta oltuaan Karjalaiseen puhelinyhteydessä hän totesi keskus- tapuolueen olevan mukana vain, jos asiasta vallitsee halli- tuksessa yksimielisyys, ja kun sitä ei ole, niin esitystä ei tule tehdä.

Koivisto oli pyytänyt seuraavaksi puheenvuoron ja toden- nut kansanvaalin olevan loitontumista eduskunnasta, johon va- semmiston ei olisi syytä mennä. Myös Simonen oli edellyttänyt yksimielisyyttä, jotta esitystä voitaisiin antaa, kertoi Burman,

Tiilikainen piti omaa vaaliliittoa sopivampana kuin suur- ta vaaliliittoa, vaikka rahaa jouduttaisiinkin tässä tapauk- sessa panemaan likoon enemmän.

Raatikainen kysyi puolueneuvoston kokouksen ajankohdosta esityksiä ja ilmoitti edustavansa sitä kantaa, että jos nor- maaleihin vaaleihin mennään, niin hän kannattaa suurta vaa- liliittoa.

?aasio totesi, ettei Halmeen esitys erityisen toimikun- nan asettamisesta saanut kannatusta. Kommunistien kanssa voi- -aan kyllä vielä keskustella kansanvaalista, vaikka heillä pää- tös onkin tehty. Entä muut poliittiset kysymykset?

^ t e l e m i käsitteli SKPrn kirjelmää Ja yhtyi pääosin Viitasen näkökantoihin. Hän kiinnitti huomiota asuntokysy- mykseen ja palautti mieleen Veronmaksajain Keskusliiton Gallup-tiedustelun t¹_uioksen, jonka mukaan asuntokysymyksen

sessä yleensä toivottiin yhteiskunnan panoksen li- säämistä. Hän esitti
- -- ti, että työryhmien tehtäväksi annettaisiin

^ f 6 1 ^ P U O l U e e n n ä * e m y k s i ä eri kysymysten suhteen ja piti onnistuneena atomivoimalan suhteen tehtyä päätöstä sekä ay-kes- kustelujen käymistä.

^ i l i i t e i n e n halusi
* e t t a sosialidemokraattisia vaatimuk-

sia joskus tuotaisiin voimakkaammin esille.

Fagerholm oli sitä mieltä, ettei tähän kommunistien kirjelmään kannata aikaa tuhlaata. Hän piti huonona kehityksenä sitä, että ensin Kepu esittää omia ohjelmiaan ja nyt kommunistit. Mutta meille se ei johtavana hallituspuolueena oikein käy päinsä, totesi hän. "Ei minulla neuvoja ole, mutta jotain on vinossa."

Helle kertoi sokerilain tilanteesta eduskunnassa, mainiten suuren valiokunnan jaoston kokouksesta, jota ennen hallitusryhmien edustajat Haapasen johdolla kokoontuivat. Me kerroimme voivamme hyväksyä vain hallituksen esityksen, ja Kepu ilmoitti olevansa valiokunnan esityksen kannalla. Haapanen ehätti jo tässä vaiheessa tekemään kompromissiesityksen, jonka mukaan hyväksyttäisiin hallituksen esitys paitsi rahtita-soituksen osalta valiokunnan muutoksen mukaisesti. Epäselvää on, ovatko muut kommunistit samalla kannalla.

Raatikainen esitti vastaukseksi SKP:n kirjelmään, että kirjeessä käsitellyistä asioista käytäisiin keskusteluja hallituksen sisällä hallitusryhmien kesken. Myös hän esitti Maa-seututoimikunnan kirjeen saattamista julkisuuteen. Hän tiedusteli, onko puoluetoimikunta sitä mieltä, että voidaan käydä suoraan kommunistien kanssa neuvotteluja Metalliliiton puheenjohtaja- ja sihteerikysymyksistä? Samoin Rautatieläisten liiton puheenjohtajasta ja ylimääräisestä liittokokouksesta?

Burman kertoi Kaasalaisen luvanneen metsähallitusta koskevan asetuksen puolueen käsittelyyn heti sen valmistuttua ministeriössä. Nevalainen piti tätä käsittelytapaa hyvänä.

Halme esitti Raatikaisen mainitsemien asioiden siirtämistä puolueen ay-jaostolle, ja Fagerholm kannatti Raatikaisen esityksiä.

Päätettiin, että Metalliliiton osalta valtuudet annetaan, sen asioistahan on jo keskusteluja käyty, mutta Rautatieläisten liiton asioihin puolue ei puutu edes keskustellen.

Päätettiin saattaa Maaseututoimikunnan kirje julkisuu-
teen ja antaa SKP:He puoluesihteerin esittämä vastaus (ii-
te n:o 46) sekä saattaa hallitusryhmän tietoon em. kaksi
muuta kirjettä.

Paasio kosketteli propagandantekoa yleensä hallitus-
politiikassa. On tietysti mahdollista tehdä lyhytnäköistä
suunsoittopolitiikkaa, mutta me olemme tähdänneet pitemmän
politiikan mukaan, josta hedelmät tulevat ajallaan. Minua
kyllä alkaa harmittaa, hän totesi, tämä puhe Kepun johdos-
sa olemisesta. Heidän oma kenttensä on varsin hajalla sekä
Kepun että kommunistien keskuudessa.

Päätettiin kutsua puolueneuvosto koolle maanantaiksi,
12.6.1967 kello 11, ja asia julkistetaan vapun tienoilla.

Väyrynen kertoi kepulaisten kytkeneen sokerilain met-
sälakeihin, mutta hänen mielestään se ei pidä paikkaansa,
/aan sokerilaki kuului jo maataloustulolain ym. yhteyteen.

NevaJ^j^ien kertoi korkolain myös tulevan pian käsitte-
lyyn. Hänen mukaansa siihen on livahтанut eräs lipsahdus,
ei ka se maa- ja metsätalousvaliokunnassa enää mene jaon
hallitusryhmät-oppositio mukaan.

8 §. (112 §.)

Vappu-
ulistus Puoluetoimikunta hyväksyi esityksen vappujulistukseksi
parilla korjauksella (liite n:o 47) Vilponiemen annet-
tua tunnustusta "ilmaisesta ammattikoulutuksesta".

9 §. (113 §.)

Ay-ljikkeen
bO-vuotls fühl at. y +
*u , sut armr| attiyhdistysliikkeen 60-vuotisjuhliin. Pää-

tettiin, että puoluesihteerin menee molempiin ja toisena Tampereelle Vilho Halme, Helsinkiin Veikko Helle.

F | P 10 §. (114 §.)

Raatikainen esitteli Vaasan 1. Sos.-dem. Piirin kirjeen maaherrakysymyksestä, tiedustellen, onko siitä mitään kuulumaassa. Nevalainen kannatti myös Pohjois-Karjalan mukaan ottamista maaherrakeskusteluihin. Vilponiemi kertoi Seinäjoella tapahtuneesta mielten nostattelusta maaherrakysymyksessä. Viita piti tammikuussa Oulun suhteen tehtyä suositusta edelleen voimassa olevana. Niemi kannatti Oulua, koska siellä on kiistaa vain kahden puolueen kesken ja Oulu on kasvava keskus. Väyrynen ihmetteli, mikä ehdokas (Backlund) meillä oikein on Vaasaan tarjolla. Viitanen kertoi Aleniuksen lupauksesta antaa tukea maaherraratkaisussa.

Päätettiin ensi sijassa pitää kiinni Oulun läänin maaherranpaikasta.

11 §. (115 §.)

Viita selosti verotuskomiteoiden työn edistymistä. On kysymys ennen kaikkea siitä, hän sanoi, että kansainvälinen kilpailukyky edellyttää uudistuksia verotusperusteissa. Mutta useimmat niistä merkitsevät valtion verotulojen vähenemistä. Hän kertoi keskustelleensa Koiviston kanssa, ja tämä esitti mahdolliseksi yleisohjeeksi pyrkiä verotulojen määrä pitämään entisellään. Viita puolestaan esitti, että työskentelytavaksi hyväksyttäisiin se, että komiteoissa voitaisiin hyväksyä uudistukset ja sitten jälkikäteen katsottaisiin, mikä näiden kaikkien muutosten lopputulos tulee olemaan ja korjattaisiin asteikkoja muutamalla verojen kertymää. Tämä hyväksyttiin menettelytapaohjeeksi.

Maaherran nimen
^
tykset

Verotus-
komiteoi-
den työ

Kansain-
välisiä

yhteyksiä

Raatikainen esitteli kolme kansainvälisiin suhteisiin liittyvää asiaa. Ensinnä kutsu DDR:n Itämeren viikolle, jonne nimettiin Vilponiemi ja varalle Väyrynen. Toiseksi Suomi-Unkari ystävyysviikko, jolle suunnitellun valtuuskunnan asettamista pidettiin kyseenalaisena kaavaillussa muodossaan (liite n:o 48). Todettiin, että mikäli sellainen kuitenkin muodostetaan, niin puolueen siihen nimettävien edustajien "kärkimieheksi" riittää eduskunnan varapuhemies Kokkola. Kolmantena asiana oli Ruotsista tullut esitys Dominikaanisen Tasavallan entisen presidentin Juan Boschin vierailun ulottamisesta myös Suomeen hänen tullessa Pohjoismaihin 7.-16.6. Esitys hyväksyttiin. Lisäksi puoluetoimikuntaa informoitiin tiedotussihteerin vierailusta DDR:n Wartburgin linnan 900-vuotisjuhlien merkeissä 23.-29.3.1967.

13 §. (117 §.)

Työväentalomuseotoimikunta

Hyväksyttiin periaatteessa TSL:n ehdotus työväentalomuseotoimikunnan asettamisesta.

14 §. (118 §.)

Kuntoliikunnan Keskusliiton kokous

Kuntoliikunnan Keskusliiton edustajiston kokoukseen 11.5.1967 nimettiin puoluetoimikunnan edustajiksi Väinö Vilponiemi, Taimi Rinne-Virolainen, Matti Mansikka, Pentti Ketola, Reino Kanerva ja Yrjö Virtanen.

15 §. (119 §.)

Korkeakosken Työn anomus

Paanase esityksestä hyväksyttiin 1.000 markan avustus Korkeakosken Työväenyhdistyksen avustamiseksi.

16 §. (120 §.)

Puoluekokous

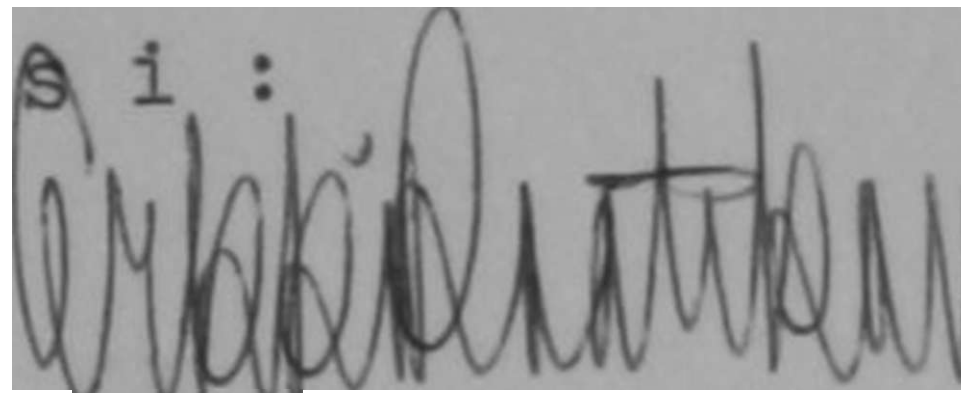
Muut asiat. Siltasen esityksestä ja useiden puoluetoimikunnan — paanase järjestää seuraava puoluekokous vuonna 1969 Turussa. Lisäksi velvoitettiin puo-

luetoimisto tekemään esitys lippujuhlan järjestämisestä samanaikaisesti puoluekokouksen kanssa myös Turkuun.

Puoluetoimikunnalle jaettiin yhteenveto järjestötiedusteluun saaduista vastauksista (liite n:o 49) sekä tiedotettiin Kajaanin Sos.-dem. Piiri ry:n kirje (liitteet n:ot 50, 50a ja 50b).

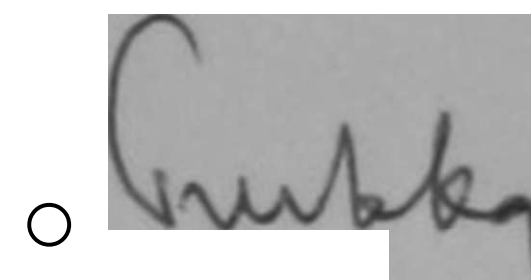
Kokous päättyi kello 22,20.

V a k u u d e k

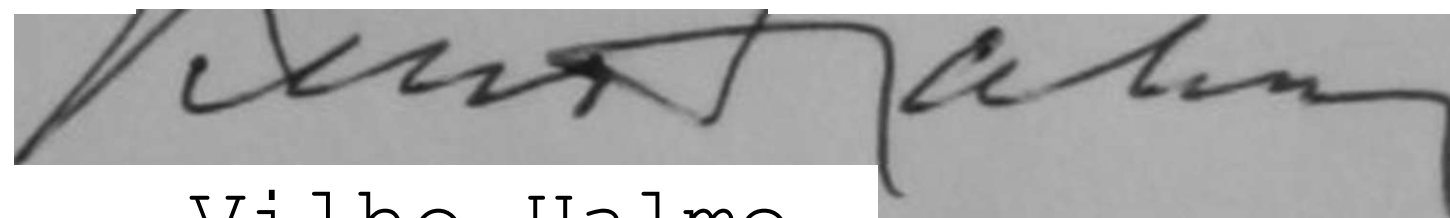
Erkki Raatikainen

Rafael Paasio

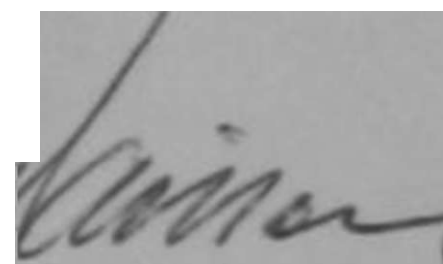
Jaakko Turkka

Pöytäkirja tarkistettu ja hyväksytty: ^

Vilho Halme

K.-A. Fagerholm

ШИТГ?

aide Nevalainen

Veikko Helle

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa 27. päivänä huhtikuuta 1967 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Hel-le, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita, Väinö Vilponiemi ja Antero Väyrynen, eduskuntaryhmän puheenjohtaja Veikko Kokkola, pääministerin sihteeri Pauli Burman, puoluetoimiston toimihenkilöt Unto Niemi, Aarne Paananen, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (121 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (122 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Sylvi Siltanen ja Paavo Tiilikainen. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (123 §.)

Päätettiin perustaa kustannusyhdistys, jonka tarkoituksena on edistää sosialidemokratian aatesisällön tuntemusta, kohottaa sosialidemokraattisten lehtien ja muiden julkaisujen henkistä tasoa ja edistää sanotunlaisten julkaisujen levittämistä, pyrkimättä kuitenkaan saavuttamaan toiminnallaan taloudellista hyötyä. (Säännöt liitteenä n:o *Hl/9*). Kustannusyhdistyksen johtokuntaan

valittiin seuraavat viisi henkilöä: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Aarne Paananen, Sylvi Siltanen ja Väinö Vilponiemi sekä kaksi varajäsentä: Unto Niemi ja Jaakko Turk-

Yhdistyksen tilintarkastajiksi valittiin Vilho Halme
Pauli Burman, varalle Taimi Rinne-Virolainen ja Martti Pöy-
sä. Samalla päätettiin periaatteessa, että perustetulle
kustannusyhdistykselle siirretään puolueen lehtien, Työväen
Kalenterin ym. vastaavien julkaiseminen.

4 §. (124 §.)

Kin ttuuripo"¹ j ittiseen toimikuntaan nimettiin esitetyt:

Aarne Laurila puheenjohtaja, Olavi Hurri, Arvo Salo, Kimmo
Kevätsalo, Margaretha Starck, Jussi Pikkusaari, Helge Vir-
tanen, L.A. Puntila, Paavo Kuosmanen, Inkeri Airola, Veikko
Sinisalo, Ralf Långbacka, Christer Kiiman, Jorma Kanteli
sekä lisäksi Jenny Johansson.

Asuntopoliittiseen työryhmään nimettiin esitetyt: Ola-

vi Lindblom puheenjohtaja, Paul Paavela, Paavo Alanen, Jor-
ma Aaltonen, Atto Väyrynen, Väinö Vilponiemi, Nils-Erik
Fager, Markku Annila, Uolevi Lampinen sekä lisäksi Lyyli
Aalto ja Tyyne Paasivuori.

Puoluetoimikunta keskusteli puoluesihteerin esittämäs-
tä siirtoväenasiaainjaoston lakkauttamisesta. Paanasen, Ne-
valaisen, Kokkolan ja Viidan kannatettua puoluesihteerin esi-
tystä puoluetoimikunta päätti lakkauttaa jaoston ja siirsi
siirtoväkeen kohdistuvan yhteydenpidon puoluetoimistoon lä-
hinnä järjestöosaston tehtäväksi.

Veropoliittiseen toimikuntaan nimettiin ehdotetut:

jo Virtanen puheenjohtaja, Niilo Koljonen, Niilo Kumén, Orr-
Turtiainen, Aatto Väyrynen, Erkki Canth, Lauri Hervonen, Mar-
git Eskman, Heikki Hykkäälä ja lisäksi Aarno Varheenmaa.

Yhdyskuntasuunnittelun jaostoon nimettiin ehdotetut:

A.K. Leskinen puheenjohtaja, Uolevi Itkonen, Ilkka Sumu, ²
Paavela, Markku Annila, Sulo Savolainen, Tapani Jatkola, .

Kirsti Nordin, Klaus Mäkelä, Touko Markkanen, Lauri Nordberg ja Leif Sundström.

Sos.-dem. osuuskauppaväen keskustoimikuntaan nimettiin ehdotetut: Veikko Helle, Valde Nevalainen, Anssi Kärkinen ja Yrjö J. Virtanen.

Kasvatustoimikunnan osalta tutkimusosaston päällikkö ehdotti lakkauttamista ja esitteli tätä tukevat näkökohdat. Hän totesi mm., että yleinen kasvatus-, kurssi- ja opintotoiminta voidaan siirtää Työväen Sivistysliiton kautta tapahtuvaksi, jolloin puolueelle jää lähinnä kaaderikoulutus. Keskustelussa sekä kannatettiin kasvatustoimikuntaa kuuluvien tehtävien siirtoa TSL:ään ja sen läheisempää liittymistä puolueen toimintaan että todettiin tämän laatuksen toimikunnan lakkauttaminen sinänsä epäpolylääriseksi. Puoluetoimikunta päätti palauttaa asian puoluetoimistoon lausunnolla, jonka mukaan lakkauttamista voidaan ajatella, mutta samalla tulisi harkita näiden asioiden käsittelyä varten muodostettavan neuvottelukunnan kokoamista, johon neuvottelukuntaan tulisi edustus myös nuoriso- ja naisliikkeestä.

Ay-jaostoon esitettiin Rafael Paasio puheenjohtajaksi, Olavi Lindblom, Erkki Raatikainen, Anssi Kärkinen, Reino Heinonen, Jaakko Rantanen, Olavi Aarnio, Aarre Happonen, Paavo Markkola ja Niilo Hämäläinen. Keskustelussa Paasio asetti muiden kiireittensä takia kyseenalaiseksi mahdollisuutensa toimia puheenjohtajana. Raatikainen käsitteli meneillään olevaa myönteistä kehitystä ammattiyhdistysliikkeen eheytymisasiassa, jossa puheenjohtajan panos on ollut huomattava. Hän päätyi kuitenkin ehdottamaan, että toimikunnan nimeäminen toistaiseksi pantaisiin pöydälle. Lindblomin kannatettua puoluetoimikunta päätti panna asian pöydälle.

Tutkimussih-
mien[^]täyttä-
-inen

Tutkimussihteerien toimien täyttäminen. Puoluesihtee-
ri pyysi puoluetoimikunnalta ratkaisua Lipposen nimeämisen
suhteen, ilmoittaen olevansa edelleen aikaisemmalla kannal-
la, mutta ei kuitenkaan vastustavansa Korvenheimon valin-
taa. Hän esitti eräänä mahdollisuutena sen, että yhden tut-
kimussihteerin sijasta jo tällä kertaa valittaisiin kaksi,
jolloin molemmat edellä mainitut ehdokkaat voitaisiin vali-
ta. Tutkimussihteerien toimialaa koskevaan kysymykseen Raa-
tikainen vastasi, että he tulevat toimimaan tutkimusosas-
tolia alistetussa asemassa valmistelemassa perusteita pää-
töstenteolle. Keskustelussa kannatettiin molempia edellä
mainittuja, ja Sylvi Siltanen esitti Raili Ruusalaa yhtenä
kysymykseen tulevana ehdokkaana.

Puoluetoimikunta päätti ensiksi, että tässä kokoukses-
sa valitaan kaksi tutkimussihteeriä. Koska oli esitetty kol-
mea henkilöä, suoritettiin vaali suljetuin lipuin, joihin
merkittiin enintään kaksi nimeä. Vaalin tulos oli seuraava:
Korvenheimo 10 ääntä, Ruusala 6 ääntä, Lipponen 5 ääntä.
Puoluetoimikunta totesi Pekka J. Korvenheimon tulleen vali-
tuksi tutkimussihteerin toimeen. Koska ennen kokousta ei
Raili Ruusalalta ollut tiedusteltu hänen suostumustaan teh-
tävän vastaanottamiseen, puoluetoimikunta jätti tutkimus-
osaston päällikön tehtäväksi tiedustella Ruusalan mielipi-
dettä ja mikäli Ruusala kieltäytyy tehtävästä, nimitetään
Lipponen toiseksi tutkimussihteeriksi.

6 §. (126 §.)

ti lanne^{J ^ ^}

Puoluesihteerin esitteli Vaasan sos.-dem. piiritoimis-
ton kirjeen presidentin vaalitavasta ehdottaen, että vaali-
liittoasiasta lähetettäisiin piireille kysely. Burman esit-

ti, että on päätettävä, osallistutaanko vaaliliittoneuvotte-
luihin ennen puoluepuolevoston kokousta. Päätettiin ilmoittaa,
ettei puolue voi ratkaista asiaa ennen puoluepuolevoston kokous-
ta, ja päätettiin lähettää tiedustelu piiritoimikunnille.

Paasio kertoi ay-keskusteluista mm. SAJ:n seitsemän joh-
tohenkilön kanssa, joille hän oli esittänyt kaksi vaihtoehtoa,
joko uusi keskusjärjestö tai on ryhdyttävä muuttamaan SAK:ta
säännöiltään uudenlaiseksi vaikka nimi jäisikin jäljelle. Jäl-
kimmäinen ei "ottanut tulta", joten päädyttiin uuden keskus-
järjestön kannalle. Pari päivää myöhemmin oli keskustelu kuu-
den SAK:n työvaliokunnan sos.-dem. jäsenen kanssa, joille hän
oli kertonut, että mikäli he ovat SAK:n remontteerauksen kan-
nalla, niin se ei johda tulokseen, vaan asia joudutaan siirtä-
mään hyllylle pitkäksi aikaa, ehkä vuosiksi. Mahdollisuudeksi
siis jää, että sosialidemokraatit sopisivat ensin keskenään
uuden keskusjärjestön puitteista ja sitten esitettäisiin tämä
kommunisteille, jolloin heidän ratkaistavakseen jää, tulevatko
he mukaan. Toissapäivänä oli sitten koolla riippumattomien ryh-
mä, jossa päädyttiin samaan lopputulokseen, vaikka he pitivät-
kin tällaista yhteisymmärrystä kaiken tapahtuneen jälkeen il-
meisenä väärinkäsityksenä". Raatikainen laati kolmikohtaisen
paperin, jonka pohjalta 5. toukokuuta sos.-dem. ay-miehet ko-
koontuvat yhteiseen kokoukseen. Paasio totesi, että kommunis-
tien osuus jää keskustelunalaiseksi ja arveli heidän olevan
SAK:n työvaliokunnan voimasuhteiden kannalla. Tähän liittyy
eräs Hämäläisen ajatus: tarvittaisiinko tässä vaiheessa SAK:n
sisällä apua ratkaisuvaiheessa KTV:n ja Liikeliiiton muodossa?

Lindblom korosti, että ratkaisu on kommunistien käsissä.
Jos he eivät sitä hyväksy, niin ei auta edes näiden liittojen
sisäänvienti. Lindblom kertoi puoluesihteerin tiedoksi, että

kolme vuotta sitten hän oli Saarisen välityksellä ollut keskusteluissa Junttilan kanssa, Joka oli kysynyt, miten L. näkisi yhdistymisasian. Lindblom oli tällöin esittänyt uuden keskusjärjestön perustamista. Hän ei pitänyt mahdollisena kommunistien 7 jäsenen edustusta pienennettävän. Saarinen on jossain vaiheessa todennut, jatkoi Lindblom, että voitaisiin ajatella työvaliokunnan jäsenmäärän lisäämistä, jolloin kommunistien suhteellinen osuus pienenesi. Kommunisteja olivat kiinnostaneet kansainväliset suhteet, jolloin hän oli todennut, ettei suomalainen järjestö voi olla kuin VAKL:n jäsen. Suhteet MAL:iin on mahdollista säilyttää ja suhteet NL:n ammattijärjestöön on voitava järjestää SAK:n kuuden vuoden takaisen linjan mukaan, joka soveltuisi Sosialistisessa Internationalissa esiintymisen kanssa yhteen. Eräs esitys, jonka Lindblom torjui, oli se, että puolueet sopisivat palkkaliikkeistä ja kommunistit luopuivatkin tästä. Lindblom totesi, että nykyiset näkymät tuntuvat liian hyviltä näiden kuluneiden vuosien Jälkeen.

Paasio huomautti, että kariutumisen mahdollisuudet aina ovat olemassa ja monia vaiheita vielä on edessä. Tillika. _ kertoi, että kentällä ollaan hyvin tyytyväisiä tähän puolueen johdon aktiivisuuteen yhdistysmisasiassa, kun nyt näin epätoivoisen hyvät alkutulokset on saatu aikaan. Vilponiemi korosti, että kentällä kaivataan paljon enemmän tietoja hallituksen päätösten perusteluista ja yleensä tiedotustoiminnan lisäämistä odotetaan, kun nyt näitä sihteereitäkin tulee H⁵

Helle tiedusteli veturiasioden viime vaihetta. Paasio kertoi, että Suonpää on näitä moottorijunia ollut kaupittelemassa, mutta hallituksessa ne on pyritty pitämään erille-

25 foin hintaerokin, mutta nyt on kysymys 50 %:n erosta. Viita totesi, että veturin valmistajat ovat julkisuudessa esittäneet lukuja 15 %:n erosta koko sarjan suhteen. Paasio myönsi näin mahdollisesti tapahtuneen, mutta Suonpää on ilmoittanut eron nyt olevan 50. Halme välitti tamperelaisten veturinkäyttäjien kantana, että kaikki ulkomaiset veturit Trumanista alkaen ovat vaatineet korjaamista Suomessa. Hän oli kotimaisen teollisuuden kannalla. Lindblom kertoi joskus 30-luvulla tehdystä periaatepäätöksestä, että kotimaiset veturit saavat oikilakin 20 % kalliimpia maahan jäävän työn osuuden johdosta. 50 % on suuri ero, joka voisi pitkän sarjan avulla alentua. Hän viittasi tietoihin, joiden mukaan hissiala nostaa hintojaan 35-40. Väärin suunnattuina hankintoina hän piti, että esim. Helsingin Haka on ostanut kaikki jääkaappinsa tälle vuodelle Tanskasta ja rakennusteräksen Ruotsista.

Kokkola tarkasteli hallituksen ja eduskuntaryhmän suhteita. Asiat seisovat eduskunnassa, hän totesi. Kepu ja kommunistit vetävät toista linjaa. Hallituksesta tulee kyllä esityksiä ja siellä on hyvä yhteistoiminta. Eduskuntaryhmä ei kauan enää kestä. Tämä linja näkyi mm. uskontolaissa, josta tuli hallituksen yksimielinen ehdotus, mutta sitten Kepu lipasi. Sokerilakikin on jumissa. Tällainen tilanne ei voi enää jatkua. Asutuskorossa Kepu ja kommunistit alemmilla linjoilla, me jääme yksin puolustamaan hallitusta eikä se käy. Kokkola otti esille Yleisradion hallintoneuvostoa koskevan työjärjestyksen kohdan pitäen Riihimäen kaupunginjohtaja Mäkistä mahdollisena puheenjohtajaehdokkaana teknillisen asiantuntemuksen lisäämiseksi hallintoneuvostossa.

Raatikainen esitteli Mikkelin Sos.-dem. Piiritoimikunnan kirjeen tulotason jakautumisesta ja Sos.-dem. Puolueen

очти 7 v:n kirjeen toimenpiteistä läänin alueel
 Keski-Suomen P ^ i
 oikean työllisyystilanteen hoitamiseksi sekä
 la vallitsevan vaikean jr
 valtiovarainministerin menettelystä samassa asiassa. Kirjeet I
 Urkittiin tiedoksi ja liitettiin pöytäkirjaan. (Liitteet
 nsot 51, 52, 52a, 52b ja 52c.) _____ I

7 §. (127 §.)

Eläkepo- o .mminen esitteli eläkepoliittisen työryhmän eilen vai-
 Baatiitainei
 iittisen mistuneen mietinnön, jossa ehdotetaan laajan valtion komitean
 toimikun- mis i «...»

nan esitys a ^ gt, a;rista eläkepolitiikkaa valmistelemaan: toiseksi ehdote-
 taan kansaneläkelaitoksen organisaation uudistamista tutkivan
 komitean perustamista. Työryhmän yleisestä perhe-eläkelaista
 antaman lausunnon Raatikainen ehdotti pantavaksi pöydälle.

_____ kannatti
 1/C J-VX11 ^ .

tystä, puoluetoimikunta päätti saattaa julkisuuteen seuraavan
 eläkepoliittisen kannanoton: Puoluetoimikunta yhtyi puolueen
 eläkepoliittisen työryhmän suositukseen, että pikaisesti tu- I
 Iisi perustaa laajapohjainen eläkepoliittinen valtion komitea,
 jossa myös työmarkkinajärjestöt ja eri eläkelaitokset ovat
 edustettuina. Komitean ensimmäisenä tehtävänä tulisi olla I
 yleisen perhe-eläkkeen valmistelu ja niveltäminen yrittäjien
 perhe-eläkkeisiin sekä työeläkejärjestelmän mukaisiin perhe-
 I eläkkeisiin. Komitean tehtävänä olisi myös kaikkien eläkepo- I
 litiikan alaan kuuluvien asioiden valmistelu. Lisäksi puolue-
 toimikunta edellyttää, että perustetaan komitea, joka tutkii
 kansaneläkelaitoksen organisaation uudistamista. (Esitys b
 teenä n:o 53.)

8 §. (128 §.)

hallinto-⁰¹¹ Puolueen edustus Yleisradion hallintoneuvostossa. E ä ^
 neuvost o aloitti Yleisradion taloudesta, jonka kohdalla on näh* *

ratkaisuna joko lupamaksujen nostaminen tai televisioi

aikojen radikaali lyhentäminen. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi ovat ehdokkaina olleet esillä Fagerholm ja Raatikainen, mutta en pitäisi suotavana, sanoi Paasio, puoluesihteerin sitomista tällaiseen tehtävään, jossa hän joutuisi voimakkaiden mielipideilmaisujen kohteeksi, jotka tällöin kohdistuisivat tavallaan myös puolueeseen.

Lindblom viittasi Fagerholmin terveydentilaan, yhtyi
1
puheenjohtajan mielipiteeseen puoluesihteerin osalta ja ehdotti Hellettä. Väyrynen kannatti Hellettä puheenjohtajaksi ja suositteli Raatikaista jäseneksi. Nevalainen suositteli Hellettä puheenjohtajaksi ja Burmania jäseneksi hänen tähänastisen ohjelmatoimikunnan jäsenyytensä perusteella, mutta muistaen Helteen eilisen kieltäytymisen, Nevalainen kannatti kuitenkin Raatikaista puheenjohtajaksi. Helle uudisti kieltäytymisensä ja kertoi ilmoittaneensa tämän myös Haapaselle ja tukevansa Haapasia. Helle piti myös Raatikaisen mahdollisuuksia vartenotettavina ja tukevansa Burmanin jäsen ehdokkuutta. Helle ehdotti, että puoluetoimikunta tekisi ehdotuksen radion hallintoneuvoston jäseniksi valittavista silmälläpitäen puheenjohtajan valintaa, mutta nimeämättä puheenjohtajaehdokasta. Viita toi esiin Kokkolan mahdollisena puheenjohtajaehdokkaana. Paasio esitti harkittavaksi Anni Flinckin vaihtamista. Siltanen oli Flinckin vaihtamisen kannalla. Eduskuntaryhmä on sitkeästi kannattanut Flinckiä, hän sanoi, enkä ole nyt edes valmis esittämään toista nimeä. Hän kannatti Raatikaista, mikäli Helle todella kieltäytyy. Keskustelun jälkeen puoluetoimikunta suositteli eduskuntaryhmälle, että Yleisradion hallintoneuvostoon valittaisiin uusina jäseninä Erkki Raatikainen ja Pauli Burman sekä kehotti eduskuntaryhmää hallintoneuvoston jäseniä valitessaan ottamaan huomioon puheenjohtajan paikan siirtymisen sos. dem. puolueelle.

9 §. (129 §.)

Kreikan so-
tilasval-
ankaaoaus

Puoluetoimikunta antoi Kreikan tapahtumista seuraavan julkilausuman: Kreikassa tapahtunut sotilasvallankaappaus, jonka tarkoituksena on väkivaltaisesti estää demokratian toteuttamiseen tähtäävät pyrkimykset, on räikeässä risti-riidassa kansanvaltaisten valtiollisten periaatteiden kanssa. Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunta esittää vastalauseensa tapahtuneiden oikeudenloukkausten, yksityisiin kansalaisiin ja kansanvaltaisiin poliittisiin liikkeisiin kohdistuneiden mielipiteen ja toiminnanvapau-
den rajoitusten samoin kuin parlamentillisen toiminnan ehkäisemisen johdosta.

10 §. (130 §.)

Norjan
Työväenpuo-
Tue

Kutsu Norjan Työväenpuolueen puoluekokoukseen Oslossa I I B I
21.-23.5. Puolueen edustajiksi nimettiin Sylvi Siltanen ja Kai Laxen.

11 §. (131 §.)

Maaseutu-
valtuus-
krunta

Puoluetoimikunnan edustajaksi maaseutuvaltuuskunnan vuosikokoukseen Porissa 6.-7.5. valittiin puoluesihteeri Raatikainen.

12 §. (132 §.)

SKDL:n
edustaja-
kokous

Kutsuun lähettää edustaja SKDL:n edustajakokoukseen Helsingissä 13.-15.5. vastattiin kielteisesti.

13 §. (133 §.)

Maaailman-
konferenssi
Vietnamin
kysymyksestä

Päätettiin, että Maailmankonferenssiin Vietnamin kysymyksessä osallistuvat pastori Partanen ja maisteri Halme yksityishenkilöinä.

1* s. (134 §.)

Kajaanin T

Kajaanin tysn anomus takuun myöntämisestä pantiin Pöytä-
dälle lisäselvitysten saamiseksi.

15 §. (135 §.)

Peipohjan t_{y:n} kiinteistökauppa hyväksyttiin.

Peipoh.lan

16 §. (136 §.)

Savonlinnan ty:n tonttikauppa hyväksyttiin

Savonl innan
E

§. (137 §.)

Oriveden Pappiiankylän ty:tä päätettiin avustaa
1.400 mk:lla PSP:n lainan korkojen maksua varten.

Oriveden
Papllan-
kvän

18 §. (138 §.)

Virolahden Länt. Sos.-dem. Ty:n tarjoamia osakkeita
päätettiin merkitä 4.000 mk:lla
50.000 mk. Koko osakepääoma on

Virolahden
Länt. Sos.-
dem. Ty.

§. (139 §.)

johtokunnan
ja Raatikainen.

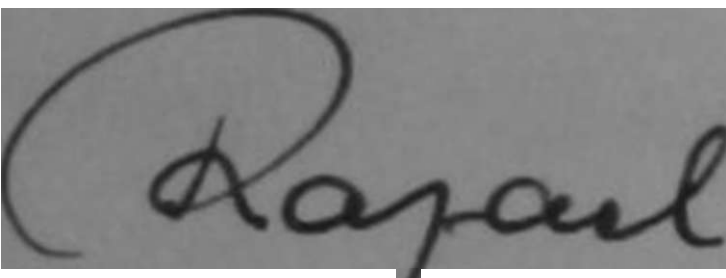
Kansanvallan
johtokunta

20 §. (140 §.)

- Piirijärjestöjen vuosikokoukset 1967, liite n:o 54
- Tilintarkastajien valtuuttamana numerotarkastajana on Väinö Ahtie.

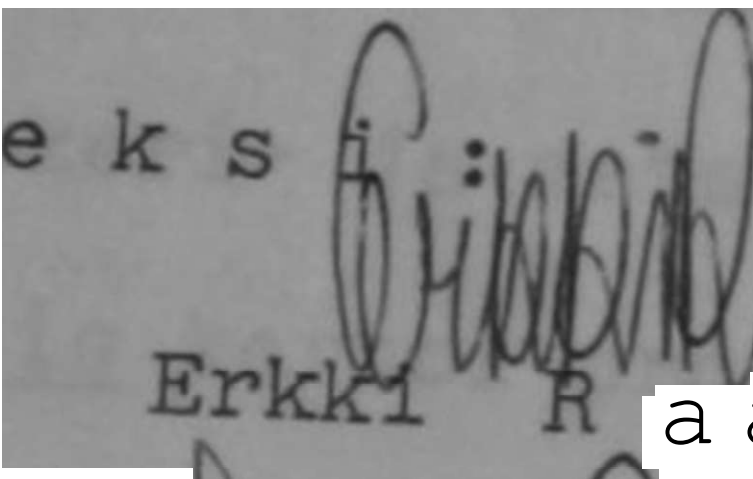
Ilmoitus-
asioita

- Ennakkotiedot puolueen tilaamasta Callup-tutkimukses-
f" Q J → ii puoluetöimikunna

Rafael a a ' s i o

у Cu ^ CU ' V a k u u d e k s i

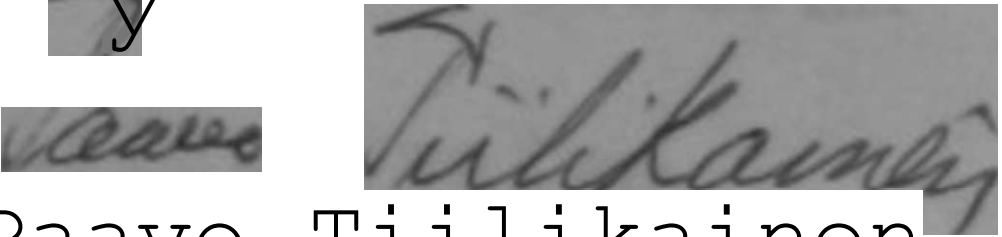
Erkki R a a t i k a i n e n

«Jfaakko Turkka

Pöy^ak^jä/ luet

3ylvi Siltanen

y

Paavo Tiilikainen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa toukokuun 3 päivänä 1967 alkaen kello 9.00.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Heile, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Väinö Vilponiemi, Antero Väyrynen ja K.-A. Fagerholm, puolue-neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri Pauli Burman sekä puoluetoimiston toimihenkilöt Unto Niemi, Aarne Paananen, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (141 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja pää-Kokouksen laillisuus
tösvaltaiseksi.

2 §. (142 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Väinö Vilponiemi ja K.-A. Fagerholm. Pöytäkirja.

3 §. (143 §.)

Keskusteltiin Kepun puoluevaltuuskunnan kokouksen luomasta tilanteesta ja hallituksen sokeri- ja metsälakien vesittämisestä eduskunnassa. Paasio kertoi presidentin todenneen, että hänen täytynee kutsua joitakin henkilöitä keskusteluun, ellei tilanne Kepussa ala asettua. Perjantaina 5.5. Paasio tapaa sos.-dem. ay-miehet Kesäriidessä pohtiakseen heidän kanssaan keskusjärjestöasiantieteenpään kehittämistä.

Raatikainen viittasi vaaliliittokysymykseen valitsijamiesvaaleissa, toistaen viimekertaisen esityksensä, että

• 4tunnilta kantaa. Vilpomemi yhtyi Raatiko-
miin piiritoimikunnilla
tiedusteltaisi! porvarilehtien levittämiin tie-
• i-vkseen. Hän vntikaisen esity -
htuviata ministerivaihdoksista, joiden
^ i л Suksessa tapanvu
t0ihin -n Koivisto ja Salonen vaihdettaisiin. Koska »äin ei
шикаап ainaki ^ kenttään informaatiota •

Uene laita, ^ pääjohtajan Wariksen haluavan siirtyä
Todettiin Suomen Рапкш v mutta ehkä voivan silti toistaisek-

T a Γ Γ - III suotavana. —
Kannalt. paaion 1.1..« Kössi tusKin „
seuraajakseen, III*

Γ - u - — s i i w l a t ä №

r : p h - — Ei " t o o _ e h k ★ h p o o i n
löydetäisiin , . , iaäid . . o * raatU, * u « n

tiedusteli M . Д О — — vapunpäivä
seen viitaten, »itä penää on kuissa väioion KuviLapoista. Ä
sio kertoi Vuorioiden jo pitkään tarjonneen Hvitträskiä valtiolle
hinnasta, joka edelleen on 3,5 milj, mk. Valtion edustajat ovat
suorittaneet paikalla katselmuksen ja selvitelleet kiinnityksiä,
joiden Simonen aluksi kertoi nousevan 1,5 milj. mk:aan, mutta tä-
hän mennessä ne ovat jo nousseet 5,5 milj. mk:aan, eivätkä
kiinnitykset ole vielä löytyneet. Asia ei ole mitenkään selvä pää-
tettäväksi. (Nevalainen ja Viita saapuivat, Viitanen poist
kasteluissa pidettiin varovaista suhtautumista kauppaan su

• p III **IIH [III i c *** tieduster
Raatikainen kertoi Romanian suurlähetystön tahoi
amme vierailisi Romanias-

sa. Hän ehdotti puoluetoimikunnan jäsenen yksityistä viera
samaan tapaan kuin Lindblom on menossa Jugoslaviaan, mikäli
on tähän halukas. Paasio piti Raatikaisen esitystä sopivana j
henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämistä nimenomaan **Romaniaan** ,
päin suotavana.

Raatikainen toi esiin toisen tutkimussihteerin valintaan liittyen sen, että Raili Ruusala on kieltäytynyt, koska hänellä on omat tutkimusprojektinsa menossa. Hän totesi viime kokouksen päätöksen mukaisesti Lipposen tulleen valituksi.

Merkittiin saapuneeksi Etelä-Hämeen sos.-dem. piiri- Et.-Hämeen
kokouksen esitys kunnan koululautakunnan kokoonpanosta Sos.-dem.
tulevassa peruskoulua koskevassa puitelaissa (liite n:o Piirin **Ja**
56) ja Turun Sos.-dem. Kunnallisjärjestön esitys rengas- Turun Sos.-
kirjan täydentämisestä (liite n:o 57). Raatikainen tote- K:n kirjeet
si puoluetöimiston ryhtyvän toimenpiteisiin.

Yrjö J. Virtanen selosti vaalilakikomitean työtä ja Vaalilaki-
komitea

esillä olevia kiistanalaisia kysymyksiä puoluelakirekisterin osalta: puolurekisteriin merkitsemistä varten vaadittava kannattajamäärä; periaate, ettei toisen järjestön tai liiton jäsenenä oleva poliittinen organisaatio voitulla merkityksi puolurekisteriin; rekisteristä poistaminen; ehdokkaiden asettamisoikeus eri vaaleissa; puolueiden taloudellinen \alvonta ja julkisuusperiaate sekä puoluetuen jakoperuste. Hän kertoi Silvolaan tekevän vastalauseen, mikäli jakoperusteeksi otetaan äänimäärä.

Paananen piti puolueiden koko talouden julkisuusperiaatetta epäjohtonmukaisena, ja Virtanen lisäsi, että virka-

miehet ja oppositio peruste
•n« nerustelevat tätä kantaansa säätiöiden
Koko kirjanpidon tarkkailuun vedoten. Virtanen korosti **nii-**
tä huolestuttavia mahdollisuuksia, joita täydellinen **kirjan-**
pidon tarkastusoikeus antaisi yhden puolueen hallituksen edu-
tajille. (Väyrynen saapui) Paas^o kiinnitti huomiota **Virtasen**
mainintaan vaadittavasta 6.000 allekirjoittajsta. Hänen **mie-**
lestään puolueoikeuksia ei saisi ottaa pois, jos puolue ker-
ran saa tuon verran ääniä vaaleissa, vaikkei edustajia **saisi-**
kaan **läpi. Voi** kuitenkin olla edustettuna kunnallisvaltuus-
toissa. **Hän** piti vähän arveluttavana tätä oikeuksien **poisot-**
tamispykälää

Koska tämä laki tulee sisältämään puoluetukea koskevat
säännökset, puoluetoimikunta päätti, että valtion tarkastus-
viranomaisten valvontaoikeus tulisi rajoittaa vain **puoluetuen**
käyttöä koskevaksi. Puoluetuen jakoperusteeksi kannatettiin
puolueen saamia äänimääriä, jotka ilmaisevat kannatuksen **ja-**
kaantumisen paremmin kuin edustajapaikkojen määrä.

6 §. (146 S.)

Puolueen
histo-
riikki

Päätettiin täsmentää aikaisemmin nimetyn historiatoimi-
kunnan tehtäväksi hankkia puolueen **75**-vuotishistoria ja jä-
tettiin erikseen kehiteltäväksi suppean **70**-vuotishistoriikin
aikaansaaminen sellaisena, että sitä voitaisiin jakaa **ohje-**
mavihkosten tapaan.

7 §. (147 S.)

Valtioneu-
voston pää-
töksenteon
rationali-
sointi

Raatikainen ehdotti aikaisemmin pöydälle pannun muistion
loppuponsia puoluetoimikunnan päätökseksi. Muistiossa esitet-
tyihin yleislinjoihin katsottiin voitavan yhtyä, mutta päät-
lauselman uudelleen muotoilemiseksi asia siirrettiin seura-
vaan kokoukseen. Todettiin, että mietinnössä hahmotellun val-
tion yhteiskuntapoliittisen päätöksenteon ja suunnittelun te'

hittämisen lisäksi näyttää välttämättömältä ensi tilassa jakaa kauppa- ja teollisuusministeriö kahdeksi erilliseksi ministereiksi, teollisuusministeriöksi ja kauppaministeriöksi, joloin jälkimmäiseen tulisi liitettäväksi nykyinen ulkoministeriön kauppapoliittinen osasto.

8 §. (148 §.)

SNK:n kirje pohjolan maiden yhdenmukaisen politiikan aikaansaamiseksi työvoiman liikkuvuutta koskevissa kysymyksissä (liite n:o 58) todettiin saapuneeksi ja päätettiin tutkia, mitä asian hyväksi on tehtävissä. SNK:n kirje

9 §. (149 §.)

Kuopion Sos.-dem. Ty:n rakennushankkeesta merkittiin Paanasen antama selostus tiedoksi. Kuopion Sos.-dem

10 §. (150 §.)

Tuusmäen Ty:lle annettiin suositus, luvan myyntiin Tuusmäen Ty

11 §. (151 §.)

Sulkavan Ty:n laina- ja avustusanomus, yhteensä 30^000(|mk, hylättiin. Sulkavan Ty

12 §. (152 §.)

Juvan Siikakosken Ty:n tonttikauppa hyväksyttiin. Juvan Siikakosken Ty

13 §. (153 §.)

Mäntsälän Sos.-dem. Ty:n anomus. Hyväksyttiin puolueen työväentalon purkamisesta saaman 210 mk:n lahjoittaminen anojalle, mutta tontin osalta anomus pantiin yödälle. Mäntsälän Sos.-dem. Ty

14 §. (155 §.)

Ilmolahden Sos.-dem. Ty:n anomus. Hyväksyttiin myöntäväksi 500 mk lainan lyhennystarkoitukseen. Ilmolahden Sos.-dem. Ti

15 §. (155 §.)

Opiskeli-
i ai" III
liitto

Suomen Opiskelijain YK-liiton anomus. Jyväskylän kansainvälisen seminaarin tukemiseksi anotun 1.000 mk:n sijasta hyväksyttiin 500 mk:n avustus.

16 §. (156 §.)

Turun Sos.-

lisjärjytä;

Turun Sos.-dem. Kunnallisjärjestön anomus vähän yli 3.000 mk:n velan poispyyhkimiseksi hyväksyttiin Siltasen kerrottua, että velka on jäänyt Hakulisen Jannen ajoilta.

17 §. (157 §.)

Sysmän Sär
kilahden
Ty - Sys-
män Ty

Sysmän Särkilahden Ty:n lakkauttaminen ja sen varojen siirtäminen Sysmän Ty:lie. Puoluetoimikunta hyväksyi lakkauttamisen ja siirsi Sysmän Ty:lie 124 mk 20 p lakkaute-
tun yhdistyksen varoja.

18 §. (158 §.)

Haukivuore-
ren Ty

Haukivuoren Ty:n työväentalon myynti hyväksyttiin.

19 §. (159 §.)

Lapin Tl.
Tx

Lapin Tl. Ty:n toimitalon korjauskustannuksiin myönnettiin katonrakennusavustukseksi 2.000 markkaa.

20 §. (160 §.)

Vilppulan

Vilppulan Ty tiedusteli järjestöä, joka ottaisi velkoja vastaan talon haltuunsa. Annettiin Duoluetoimiston tehtäväksi tutkia asiaa.

21 §. (161 §.)

Simpeleen
Tx

Simpeleen Ty:n anomus siirtoväen varojen saamisesta toimintansa tukemiseen. Todettiin, ettei varoja voida luovuttaa kulutustarkoitukseen, ja päätettiin vastata kieltävästi.

22 §. (162 §.)

Humppilan

Humppilan Ty:n anomukseen päätettiin vastata, ettei puolueveroja sääntöjen mukaan voida jättää maksamatta.

23 §. (163 §.)

Työväen Akatemian osakemerkintä. Hyväksyttiin merkittäväksi osakkeita 500 mk:n edestä.

Työväen
Akatemia

24 §. (164 §.)

T-lehdistön levikkikampanja (liitteet n:ot 59 ja 60). Hyväksyttiin Raatikaisen esitys kolmihenkisen toimikunnan asettamisesta. Toimikunnassa ovat edustettuina puoluetoimisto, Hankintamiehet r.y. ja Työväenlehdistö .y. Puoluetoimiston edustajaksi nimettiin tiedotussihteeri.

T-lehdistön
levikkikam-
panja

^ ^ III B *

²⁵ §. (165 §.)

Lehdistön osuus valtion tuesta (liite n:o 61). Paananen esitti kirjeen johdosta, että lehdistötukea alettaisiin jakaa toukokuussa saatavasta puoluetuen maksuerästä. Todettiin puoluetoimikunnan aikaisemmin päättäneen, että lehdistötukea annetaan lehtiyhtiöille Työväenlehdistön Kannatusyhdistys r.y:n lainana, johon Peruspankki antaa takuun.

Lehdistö ja
valtion tuki

26 §. (166 §.)

fähtori Lahdelle päätettiin maksaa eläkettä 620 mk kk:ssa. Virtasen ehdotuksesta puoluetoimikunta päätti jättää Lahden käyttöön VR:n vuosilipun ja käyttää häntä mahdollisuuksien mukaan puoluetoimiston tilapäistehtävissä esim. eläkkeensaajien toiminnan organisoimiseen.

V. Lahden
eläke

27 §. (167 §.)

Muut asiat. Raatikainen esitteli Koljosen aloitteesta tehty ja puoluetoimikunnalle jaetut muistiot (liitteet n:ot 62 ja 62a) työsuhteiden tutkimuslaitoksesta. Asia merkittiin tiedoksi, ja puoluetoimikunta päätti palata siihen myöhemmin uudestaan.

Työsuhteiden
tutkimuslai-

28 s. d⁶⁸ S»)

Opj
2a3

Eiäkepol.
toimikunta

Eläkepoliittista toimikuntaa täydennettiin nimeämä. J
lisäjäseneksi Onni Hiltunen.

29 §. (169 S.)

Vaaliliitto-
kysymys

Tui

Puoluetoimikunta antoi puoluetoimiston tehtäväksi i
hettää piiritoimikunnille tiedustelun suhtautumisesta va;
liliittoihin tasavallan presidentin valitsijamiesvaaleis-

Γ

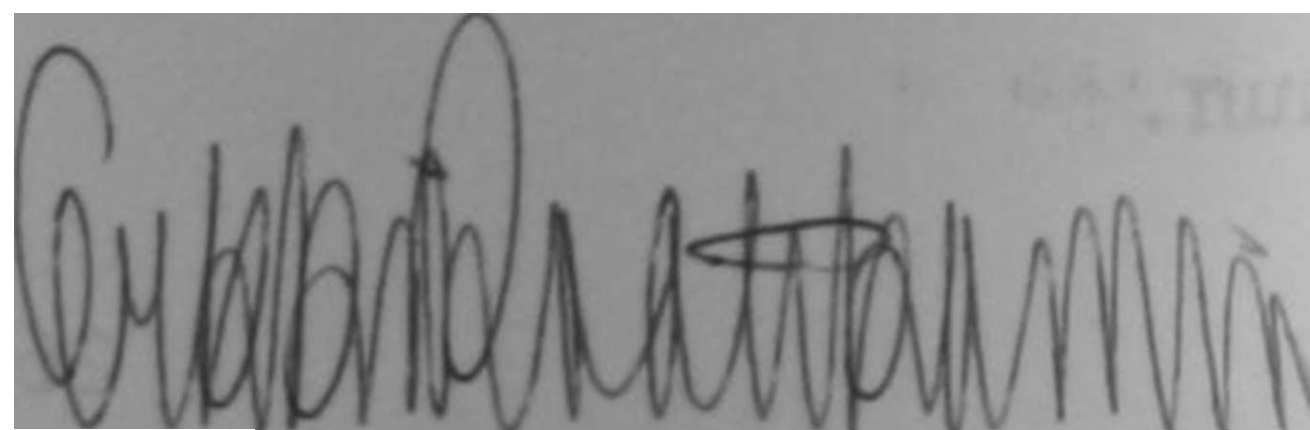
30 s. (170 §.)

Kansanval-
lan johto
kunta

Kansanvallan johtokunnalta tulleen kirjeen johdosta
nimettiin puolueen edustajiksi erovuoroisten tilalle Paa-
sio ja Raatikainen.

Kokous päättyi kello 11,30

V a k u u d e k s i :

Rafael P a a s i o

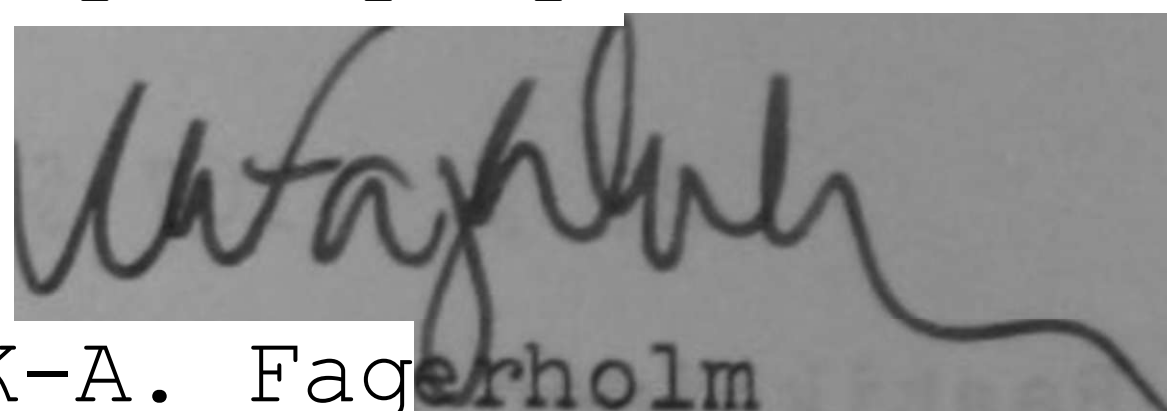
Erkki R a a t i k a i n e n

J|aakk **Turkka**

Pöytäkirja luettu ja hyväksytty.

75-1

Om

Väinö Ylipohiemi

K-A. Fagerholm

Vfe

Hun
T^

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puolue toimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puolue toimiston kokoushuoneessa toukokuun 18 päivänä 1967 alkaen kello 9.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Väinö Vilponiemi ja Antero Väyrynen, puolue neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri Pauli Burman, puolue toimiston toimihenkilöt Aarne Paananen, Pekka Korvenheimo, Paavo Lipponen ja Jaakko Turkka. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Manninen. Asiantuntijana kuultiin TSL:n pääsihteeri Olavi Hurria.

Puhetta johti Olavi Lindblom (1-2 §§ ja Rafael Paasio 3 §-• Sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (171 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (172 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Veikko Helle ja Valde Nevalainen sekä heidän poistuttuaan Vilho Halme ja Sylvi Siltanen (13 §-•) Pöytäkirjan tarkistajat

F 3 §. (173 s.)

Hurri esitteli puolueen taidepoliittisen ohjelman mainiten pitävänsä sitä pääosin Arvo Salon ja Olavi Hurrin yhteistyön tuloksena. (Liite n:o 63.) Taidepoliittinen ohjelma

Raatikainen totesi ohjelman olevan vain osa toimikunnan jäsenten työn tulosta. Hän ei pitänyt sopivana, että puolue toimikunnalle tulee papereita, jotka eivät ole olleet koko työryhmän käsiteltävänä. Raatikainen totesi esitystä

korjattavan muuttamalla taidehallintoa koskeva lause. Esitys koetetaan saada joka tapauksessa puolueeneuvoston kokoukseen. Lindblom kiinnitti huomiota rakennushallintoa ja asemakaavoi- tusta käsitteleviin kohtiin ja esitti, että niitä vielä käsi- teltäisiin jonkun arkkitehdin kanssa. Hän totesi arkkitehdin itse asiassa ratkaisevan enemmän kuin grynderi. Helle ihmet- teli radion ja tv:n saamaa vähäistä huomiota. Hurri yhtyi Raatikaisen pahoitteluun siitä, että keskeneräisiä paperei- ta tulee vajaasti käsiteltyinä. Hän oli sitä mieltä, että ohjelma jätettäisiin kesän yli ja uudelleen ruodittaisiin. Siltanen kiinnitti huomionsa liikunnallisen ilmaisen saa- maan mainintaan ja oli sitä mieltä, että sitä on käsiteltä- vä laajemmin. Raatikainen kannatti Hurrin esitystä, että oh- jelma lähetetään uudelle kulttuuripoliittiselle toimikunnal- le ilman termiiniä.

Puoluetoimikunta lähetti ohjelman uudelleen muokatta- vaksi kulttuuripoliittiselle toimikunnalle.

4 §. (174 §.)

Kertomus puolueen toiminnasta v. 1966 (liite n:o 64). Raatikainen totesi, etteivät nämä kertomukset kaiketikaan jää syksyyn. Hän ei ole osallistunut niiden laadintaan, ainoastaan lukenut läpi. Hän totesi sen olevan rakenteel- taan perinteellinen ja vastaavan poliittista tarkoituksen- mukaisuutta ja hän esitti kertomuksen hyväksymistä.

Lindblom kiinnitti huomiota toisella sivulla olevaan mainintaan Nkrumahista ym. diktaattoreista, joita on aika- naan pidetty sosialisteina. Nevalainen kysyi: Tarkoitatko, että lisätään "... syöstiin vallasta, luojan kiitos'." Helle puuttui Tashkentien neuvottelujen hintaan, Shastrin kuolemaan

Puoluetoimikunta päätti esittää kertomuksen puolueena-

vostolle.

5 §. (175 §.)

Kertomuksen sos.-dem. eduskuntaryhmän toiminnasta v. 1966 (liite n:o 6₅) Raatikainen totesi olevan ryhmän sihteeristön laatima ja, sikäli kuin hän tietää, vastaavan asioiden kulkua.

E-ryhmän
tolminta-
kertomus

Puoluetoimikunta päätti esittää kertomuksen puolueenvostolle.

6 s. (176 §.)

Paasio⁰ kertoi valtioneuvoston huoneistossa tapahtuneesta keskustelusta, jossa selvitettiin SKP:n kantaa eheytykseen. Pessi, Salomaa ja Hautala eivät hylänneet uuden keskusjärjestön ajatusta. Päätettiin pitää toinen keskustelu, koska kummallakaan osapuolella ei ollut virallisia valtuuksia sopia. Nyt on kysymys siitä, onko puoluetoimikunta sitä mieltä, että uusi keskusjärjestö on oikea linja ja että asetettaisiin neljähenkinen toimikunta, joka sitten jättäisi ehdotuksen eri osapuolille. Siksi asia nyt on täällä. Paasio mainitsi edelleen, että SAJ kannattaa tätä, SAK:n piirissä ei ole keskusteltu asiasta. Viime kesänä SAK:n ratkaisussa tuli tietty voimasuhdejako, jota voitaisiin noudattaa myös ammatillista yhtenäisyyttä rakennettaessa. Lähtöaseman selvittäminen on A ja O, jos siitä päästään eteenpäin ...

Kannanotto
ay-liikkeen
eheyttämi-
seen

Tiilikainen aloitti keskustelun kertoen henkilökohtaisesti olevansa täysin samaa mieltä siitä, että tältä pohjalta on lähdettävä. Hän kysyi simonistien osuutta tässä kysymyksessä. Tulevatko he jossain vaiheessa mukaan? Paasio totesi, ettei heillä ole yhtään liittoa käsissään, ja olemme katsoneet, ettei heillä ole varsinaista merkitystä tämän kysymyksen ratkaisussa. Asian kiireellisyyden suhteen hän viittasi

siihen, että vuoden 1968 vaihteessa tulevat työehtosopimukset uusittaviksi. Nevalainen kysyi Metalliliiton tilanteesta, ja Paasio sanoi käsityksensä, että jos otetaan koko **SOS.-dem. ryhmä, simonistit** ja meikäläiset, niin **tällä** pieni enemmistö. Joten simonistit ovat vaa'ankielenä. Raatikainen kertoi Pessin olleen keskustelun alussa sitä mieltä, että myös kolmatta osapuolta olisi kuultava, kun taas Salomaa ja Hautala olivat sitä mieltä, että kahden valtavirtauksen kesken on ensin asia ratkaistava. Myös Metallin ratkaistava korkean tason neuvottelujen avulla samalta pohjalta. Lindblom kertoi periaatteena olleen, että ay-asiat ratkaistaan sosialidemokraattien ja kommunistien kesken, mutta myöskään simonisteihin ei ole syytä suhtautua ylimielisesti. Lindblomin tietämän mukaan eilinen Metallin tilanne oli voimasuhteiden osalta ollut I66-I65 sosialidemokraattien (ei-kommunistien) hyväksi, jolloin 166:een kuului noin **70** simonistia. Metallin liittyy koko ay-kysymyksen ratkaisuun. Kokouksessa tulee myös liiton sääntöjen muutos esille. Jos valtakysymyksestä päästään sopimukseen, niin sääntöjen muutoksesta ei pitäisi tulla kompastuskiveä. Tämä on yleiskysymys, josta sitten in casu täytyy liitto liitolta edetä. Nevalainen huomautti, että kun nyt poliittisella tasolla tehdään yleiset ratkaisut, niin eikö Metalliliiton asioissa olisi pidettävä kiirettä. Jos se menee huonosti, niin se voi vaarantaa koko ay-asian. Se on keskeinen liitto teollistuvassa yhteiskunnassa. Jos ratkaisuun päästään poliittisella tasolla, niin kokouksen voimasuhteilla ei ole mitään merkitystä, hän totesi.

Puoluetoimikunta antoi neuvottelijoille valtuudet uuden keskusjärjestön ajamiselle. Raatikainen huomautti, että ti-

lanne on nyt niin arassa vaiheessa, ettei se siedä julkisuutta.

f***'"⁷ 5- (177 §.)

Paasio mainitsi, että tiettyt lait, joihin eduskunta-ryhmä kiinnitti huomiota, ovat nyt neuvottelujen avulla päättyneet tiettyyn ratkaisuun, joka ei kaikin osin ole tyydyttävä. Puolueneuvoston kokouksessa on nyt esillä kysymys kannanotosta presidentinvaalikysymykseen vaaliliittojen osalta. On harkittava, olisiko meidän kannaltamme hallituspuolueiden vaaliliitto hyvä. Perinteellisesti me emme ole olleet vaaliliittojen kannalla, koska valitsijoiden edessä pitäisi tilanteen olla niin selvä, että valitsija tietäisi, mihin ääni menee. Todennäköisesti menemme nykyisen lain mukaan valitsijamiesvaaleihin, tuskin enää muu tulee kysymykseen. Päätäisin siihen, hän sanoi, että vaikka me yleensä emme ole innostuneita vaaliliitoista, niin tässä tapauksessa se vapauttaisi tolppiin kiipeämisestä. Ei pitäisi korostaa presidentinvaalia, vaan painopiste on asetettava muihin kysymyksiin. Tärkein kysymys on, millä tavalla kaikki muu hoidetaan tässä valtakunnassa. Jos siis vaaliliitto syntyy, se ei korostaisi presidentin henkilöä ja voitaisiin tähän muuhun kiinnittää huomiota. Vaihtoehtona siis suuri vaaliliitto tulee esille. Raatikainen mainitsi piiritoimikunnilta tulleista vastauksista, että Keski-Suomen piiri on laajapohjaisen kannalla, Turun eteläinen on asettanut vaihtoehdot järjestykseen: 1) laajapohjainen, 2) hallituspuolueiden ja 3) oma vaaliliitto. Uudenmaan piiri on laajapohjaisen kannalla.

Lindblom aloitti seuraavasti: "Jottei asia menisi aivan keskustelematta, niin tuon esille toisen näkemyksen, mutta se edellyttäisi melkoisen rohkeaa otetta." Meitä vastaan käy-

Poliittinen
tilanne

dään nyt melkoista sotaa ja puolueemme pyritään kaikin kei-
noin mustaamaan. Asiaa ratkaistaessa tämä on yksi lähtökoh-
wa on syytä pitää mielessä. Me sanomme, että menemme
—imme oman vaa
Suureen
liliiton Kekkosen hyväksi ja vedota kansaan sisäpoliittis
_a ohjelmalla. Suureen vaaliliittoon meneminen, sen selän
taakse meneminen kyllä ymmärretään heikkouden^soitukse-
tämäkl^h

unhoon.

Helle totesi meidän ajatelleen, että me voisimme kiin-
nittää vaalitaistelussa huomion muihin kysymyksiin ja siinä
sivussa tulisi presidentti myös valituksi. Mutta uskon, et-
tei se onnistu. Olen suuren vaaliliiton kannalla, Helle il-
moitti. Se on jo hyväksytty, että 'menköön tämän kerran'.
Suureen vaaliliittoon liittyy muitakin hyviä puolia kuin se,
ettei tarvitse tolppiin kiivetä. Tulos on hieman vaikeammin
poimittavissa kuin omasta vaaliliitosta. (Vilponiemi tuli
kokoukseen.).
III- : ^ c ^ ' III B ^ ^ ^ ^ Я III ^ § feg

Nevalainen huomautti, ettei vielä nähdä, miten tilanne
kaikkiaan kehittyy. Käytännöllisistä asioista sanoisin, et-
tä kyllä siinä Kepu myöhemmin tulee esittämään työnjakoa,
johon rahoituskin liittyy. Tilanne on nyt poikkeuksellinen,
ja kun on sanottu A, niin sanotaan myös B.

Väyrynen kertoi Oulun piirin pari viikkoa sitten pää-
tyneen oman vaaliliiton kannalle. Hän sanoi olevansa sitä
mieltä, että on täysin arvaamatonta, mitä suuressa vaali-
liitossa tapahtuu. Vielä kannattaisi eduskunnan valintaa pi-
tää yllä syksyllä. Väyrynen tiedusteli Suomen Pankin pääjoh-
tajakysymyksestä kertoen Kokkolan eilisestä keskustelusta
Wariksen kanssa.

Paasio kertoi, että Koivisto valitsi Elannon. Keskustelussa Kekkonen kanssa tämä oli todennut, että nähtävissä olevista ehdokkaista Koivisto olisi paras.

Siltanen väitti, ettei suuren vaaliliiton tulosten selvittelyvaikeus ole sen suurempi kuin omassakaan. Kyllä sen seuraavan päivän lehdestä saa lukea'. Siltanen näki piiritoimikuntien kannoissa selvästi alistumista ja passiivisuutta. Hän kysyi, kuinka pian väki on taasen saatavissa aktiivisesti osallistumaan seuraaviin vaaleihin? Siltanen esitti vielä harkittavaksi omaa vaaliliittoa.

Paasio mainitsi kyllä omasta puolestaan olevansa melko railakkaan taistelun kannalla, "mutta emme nyt vielä ole siihen valmiit". Hän muistutti, että emme perinteellisesti ole pärjänneet valitsijamiesvaaleissa. Me emme ole valmiit, ja siksi en ole asettunut tälle Lindblomin kannalle. Kyllä se taloudellinenkin puoli on varsin painava näiden vaaliliittovaihtoehtojen välillä . (Halme tuli kokoukseen.)

Tiilikainen myönsi, että monet esitetyt seikat puhuvat sen puolesta, että suureen vaaliliittoon pitäisi mennä, toisin kuin olen aikaisemmin esittänyt. Hän sanoi käsityksensä, että Kymen piiri huomenna päättää kannattaa suurta vaaliliittoa.

Halme kertoi ennakkotietona, että Pohjois-Hämeen piiristä tulee suositus laajapohjaisesta vaaliliitosta. Lindblomin esityksestä hän sanoi, että sehän on esillä liberaalien osalta. Halme huomautti, että omassa vaaliliitossa tulisi voimakkaasti esille se, että porvari on puolueen presidenttiehdokkaana. Hän yhtyi Helteen käsitykseen, että kyllä suuressa vaaliliitossakin voidaan tuoda omat ehdokkaat esille.

Lindblom ei enää halunnut puhua enempää oman vaaliliiton puolesta, mutta hän ilmoitti olevansa huolissaan siitä, että

• n * i _ a _ a "ettemme me tee mitään". Se on epärehel-
Icylvetään mielialalaa
listä, hän sanoi, ja wilä sitä voidaan käyttää meitä vas-
kylH
taan. Sellainen asetelma, että me emme tekisi kaikkeamme vaa-
III III III
litaistelussa, mihin iotkut ovat turvautuneet, ei vetele. Sil-
hen ei saa luottaa.

Vi lponiemi kannatti laajaa vaaliliittoa enemmän kuin hai-
lituspuolueiden, jota hän piti kaikkein pahimpana. Ei pitäisi
vaalityötä tekevien ihmistenkään tunteita täysin unohtaa.
Olen jo aikaa sitten ollut sitä mieltä, että puolueen pitäi-
si lähteä omana vaaliliittona, hän sanoi, enkä ole tätä kan-
taa muuttanut. On arveluttavaa demokratian kannalta perustel-
la suurta vaaliliittoa sillä, että oma vaaliliitto maksaa.

Burman sanoi, että sosialidemokratian tunnukset olisi
myös pidettävä esillä. Aktiivisuus näyttää jäävän vähäisek-
si, .a se voima olisi käytettävä keskitetysti. Suuri vaali-
liitto vapauttaa eräistä aktiviteeteista, rahankeräys, Kek-
kosen "myyminen" suurteollisuudelle, omasta vaalityöstä emme
pääse irti, mutta keskitettäköön se omien tunnusten ja ehdok-
kaitten esittelyyn. :.J

Raatikainen kertoi edelleen olevansa suuren vaaliliiton
kannalla ja esitti viime presidentinvaalien osuuksien otta-
mista taloudellisten panosten jaon pohjaksi.

Paasio viittasi **SKDL:n** liittokokoukseen todeten jonkin-
laisen ohjelman tulleen hyväksytyksi. Näin Wiik sai, tosin
varsin myöhään, toteutetuksi vaatimuksensa sosialismin si-
sälyttämisestä ohjelmaan. Mutta mitään erityistä muutosta
kokous ei merkinnyt.

Turkka kiinnitti puoluetoimikunnan huomiota liberaalien
eduskuntaryhmän esitykseen kansanäänestyksestä, mutta kysy-
mystä ei pidetty aiheellisena laajemmin käsitellä.

Halme viittasi Aamulehden tietoon, että Fagerholm ero-
aisi juuri valitusta radion hallintoneuvostosta,' ja Helle
kertoi eduskunnan pääsihteerille tulleesta Fagerholmin ero-
anomuksesta, jossa syyksi on mainittu se, ettei häneltä ol-
lut kysytty suostumusta. (Burman poistui.)

F 8 §. (178 §.)

Puoluelehdistöä koskevat järjestelyt. Raatikainen Puolue.
viittasi sääntöjen 36 §:n velvoitukseen etukäteisestä neu-
vottelusta ja esitteli Kansanvallan johtokunnan esitykses-
tä, että Suomen Sosialidemokraatin seuraavaksi päätoimit-
tajaksi otettaisiin Pauli Burman. Paasio kertoi, että tä-
mä on ollut jo usean kuukauden harkinnan alainen asia. Kan-
sanvallan johtokunta lienee mahdollisia ehdokkaita seulonut
ja päätenyt Burmaniin. Pohjanmaan eläkkeelle siirtymisen
ajankohta ei liene vielä kiinnilyöty. Puoluetoimikunta voi-
si kyllä ottaa nyt kannan Burmanin siirtymiseksi tähän teh-
tävään. Paasio oli kuitenkin sitä mieltä, että siirtyminen
voisi jäädä vuoden vaihteeseen. Paananen kertoi Kansanval-
lan johtokunnan ajatelleen, että ensi vuoden tilauskampan-
jan kannalta olisi suotavaa, että Burman elokuusta ryhtyisi
Pohjanmaan rinnalla toimittamaan lehteä. Lindblom piti ai-
heellisena tehdä asiassa päätös nyt, vaikka ajankohdat ja
käytännölliset järjestelyt jäisivät sitten myöhemmäksi.

Puoluetoimikunta päätti ilmoittaa, ettei sillä ole mi-
tään Burmanin päätoimittajaksi nimittämistä vastaan. Paasio
huomautti, ettei liene mahdollista hoitaa samanaikaisesti
kansanedustajan, pääministerin sihteerin ja päätoimittajan
tehtäviä. Mutta siirtymisajankohdan ei pitäisi olla aivan
äkisti edessä.

Ilmoitusasiana Raatikainen kertoi, että TST:n uutisvä-
lityksessä siirrytään teknillisesti uuteen vaiheeseen Telex-

verkoston tullessa elokuun alusta käyttöön muualle paitsi Pohjois-Karjalaan, Jonne ei ole vapaita numeroita saatavissa. On myös ollut puhetta, että eduskuntaryhmä liitettäisiin suoraan Telex-verkostoon. Hän piti tähdellisenä, että toinen kahdesta uudesta toimittajasta otettaisiin nimenomaan poliittisen uutistoiminnan organisointia järjestämään.

9 §. (179 §.)

Valtion päätöksenteon rationalisointi

Otettiin käsiteltäväksi valtion päätöksenteon rationalisointi, josta Raatikainen esitti päätösesityksen (liite n:o 66).

Vilponiemi kertoi, että kun Paavela oli sosiaalivaliokunnassa kuultavana sosiaali- ja terveydenhoitoministeriöstä, hän siinä sivussa mainitsi, että valtioneuvoston kansliasta kehitettäisiin ministeriön veroinen pääministerin apuna oleva suunnittelu- ja valvontaelin. Paasio ei ollut suunnitteluministeriön ajankohtaisesta tarpeesta niinkään varma, ja hän toi esille kauppaja teollisuusministeriön jaon. Ulkomaankauppa esimerkiksi tulee niin keskeiseen asemaan, ettei sitä käy hoitaminen ulkoministeriön osaston puitteissa. Hän korosti, että ennen kuin lyödään kiinteä kaava kiinni, pitäisi tietää, mikä tilanne kokonaisuudessaan on. Hän viittasi **talousneuvostoon**, valtakunnan suunnittelutoimistoon ja kehitysalueeneuvottelukuntaan, joiden työskentely ei laisinkaan ole vastannut odotuksia. Viitanen oli samaa mieltä puheenjohtajan kanssa siitä, että asia on täysin kehittelyn alaisena. Valtioneuvoston kohdalla jokin ylisuunnitteluministeriö ei ehkä ole niinkään onnistunut ratkaisu kuin valtioneuvoston kansliaan sijoitettu suunnitteluelin, jonka johdossa sitten voisi olla kansliaministeri tai vastaava. Lindblom totesi, etteivät edellä esitetyt varaukset mitenkään vähennä esillä olevan muistion arvoa. Hän totesi, että **puolueohjelmassa** ole-

va maininta suunnitteluministeriöstä on kömmähdys. Talousneuvoston hoitaminen tehokkaaksi on yksi tehtävä. Sitten on myös olemassa valmis mietintö sosiaalipoliittisesta tutkimuslaitoksesta. Ja on myös olemassa valtakunnan suunnittelutoimisto, josta ei ole tullut mitään toimistopäällikön halun, kyvyn tai viitseliäisyyden puutteesta. Raatikainen kehoitti puoluetoimikunnan jäseniä, jotka eivät ole sitä vielä ehtineet tehdä, perehtymään mietintöön, koska "se on hyvin korkeatasoinen". Hän kiinnitti huomiota tutkimuksen saattamiseen poliittiseen vastuunalaisuuteen todeten sen nimenomaan tulevaisuudessa, vaikka ei ehkä vielä tällä hetkellä, olevan ajankohtainen ja tähdellinen tehtävä.

Puoluetoimikunta teki asiassa seuraavan päätöslauselman: Puoluetoimikunta toteaa, että nykyinen valtion yhteiskuntapolitiittinen päätöksentekojärjestelmä ei vastaa kehittyvän yhteiskunnan tarpeita. Valtioneuvoston organisaation uudestijärjestelyt tulevat ajankohtaisiksi.

Yhteiskuntapolitiittista päätöksentekoa on kehitettävä ja aikaansaatava pitkän tähtäyksen talous-, kulttuuri- ja sosiaalipoliittinen suunnittelu, jota varten tulisi perustaa valtion yhteiskuntapolitiikan suunnittelulaitos. Toimiala on mahdollisimman pian saatettava poliittisen vastuun alaisuuteen.

Puoluetoimikunnan päätös perustuu mietintöön valtion päätöksenteon rationalisoinnista, jonka puoluetoimikunnan toimeksiannosta ovat laatineet yhteiskuntatieteiden lisensiaatti Jussi Linnamo, yhteiskuntatieteiden tohtori Touko Markkanen ja lakitieteen lisensiaatti Paul Paavela.

Keskustelun jälkeen puoluetoimikunta päätti myös julkistaa em. päätöslauselmansa.

10 §. (180 §.)

Perhe-eläke-
turva Kuopion Sos.-dem. piiritoimikunnan kirje perhe-eläketur-
vasta . puoluetoimikunta lähetti kirjeen eläkepoliittiselle
toimikunnalle

11 §. (181 §.)

Oulun apu-
aiskaupun-
injohta.la-
:ysymys Raatikainen esitteli Lauri Skantsin ja Oulun Sos.-dem.
Kunnallisjärjestön kirjeet (liitteet n:o 67, 67a ja 67b),
jotka koskivat "paikallisia ongelmia", ja hän luki säännöis-
tä otteen valtuustoryhmän velvollisuudesta noudattaa kunnal-
lisjärjestön tekemiä päätöksiä. Hän totesi, että tällä on
yleisempääkin merkitystä, koska Lahdessa on myös valtuusto-
ryhmän taholta ilmoitettu, ettei se katso olevansa sidottu
kunnallisjärjestön kantaan. Raatikainen esitti, että puolue-
toimikunta korostaisi 12 §:n merkitystä saattaen kantansa
Oulun valtuustoryhmän tietoon ja myös Lahteen, mikäli se tu-
lee siellä ajankohtaiseksi.

Lindblom totesi, että näin tätä pykälää on tulkittu.
Hän viittasi kuitenkin tulkinnassa esiintyviin käytännöllii-
siin vaikeuksiin. Hän yhtyi Raatikaisen esitykseen. Väyrynen
mainitsi, ettei tämä kysymys itse asian osalta ole ajankoh-
tainen, mutta se on periaatteellisesti otettu esille, koska
jo aikaisemmin on ollut tapauksia, joissa valtuustoryhmä on
poikennut kunnallisjärjestön kannanotoista. Hän selvitti
myös, että asiallisesti on kunnallisjärjestön päätös oikein
syntynyt. Oulun kunnallisjärjestö on lähinnä halunnut peri-
aatteellista kannanottoa puoluetoimikunnalta, onko valtuus-
toryhmä menetellyt oikein ja sääntöjen mukaisesti. Nevalaiz-
nen palautti mieliin mainitun 12 §:n syntyvaiheita, jolloin
pohdittiin, minkälainen sidonnaisuus voitiin laittaa, ja sii-
nä päädyttiin tähän muotoon. Mutta myös muualla on esiintynyt
ristiriitoja. Turussahan kunnallisjärjestö on kurinpalautuk-

sen pitänyt. Nevalaisen käsityksen mukaan ko. pykälä tarkoittaa sekä etu- että jälkikäteistä kontrollia, mutta jos kunnallisjärjestö on nimenomaan tehnyt etukäteen ratkaisun, niin sitä on noudatettava. Paasio korosti, että puoluetoimikunnalla ei ole muita lausuntomahdollisuuksia kuin noudattaa puoluekokouksen päätöksiä.

Raatikainen kertasi päätöksen (liite n:o 68), joka lähetetään vastauksena Ouluun ja tiedoksi Lahteen, mutta hän piti demokratian kannalta tällaista imperatiivista mandaattia hyvänä. Paasio palautti mieliin 20-luvulta Uno Nurmisen lausuman piiritoimikunnan evästyksistä, että "minä noudatan valitsijoiden tahtoa..."

'P £ 12 §. (182 §.)

Otettiin käsiteltäväksi Oulun viran- ja toimenhaltijain sos.-dem. Killan esitys virkamiesten ja toimihenkilöiden asioita käsittelevän toimikunnan perustamisesta. Puoluetoimikunta päätti, ettei esitys anna aiheutta toimenpiteisiin.

Esitys uudm toimikunnan perustamisesta

13 §. (183 §.)

Vilho Halme ja Sylvi Siltanen valittiin pöytäkirjan tarkistajiksi.

Pöytäkirjan tarkistajat

14 §. (184 §.)

Otettiin käsiteltäväksi Kasvatustyöntekijäin Sos.-dem. Yhdistys r.y:n kirjelmä, jossa yhdistys ehdottaa, että puoluetoimikunta nimeäisi mainitun yhdistyksen koulu- ja kasvatusasioita käsitteleväksi puoluetoimikunnan alaiseksi asiantuntijatoimikunnaksi.

Kasvatustyön tekijäin Sos.-dem. Yhdistyksen esitys

Raatikainen totesi, että yhdistyksen johtokunta voisi toimia asiantuntijana kouluasioissa ilman erityistä puolue toimikunnan valtuutustakin

Puoluetoimikunta ei hyväksynyt esitystä, mutta velvoitti puoluetoimiston valmistelemaan **asiaa**

Per)
tur¹

15 §. (185 §.)

Julkilausuma
"Espanjan ta-
pahtumista

Esiteltiin maanpaossa toimivan Espanjan Työväenpuolueen vetoomus. Puoluetoimikunta hyväksyi Espanjan tilanteen johdosta seuraavan julkilausuman:

Oul
in

Espanjassa on viime aikoina vaadittu yhä voimakkaammin demokratian ja ihmisoikeuksien toteuttamista. Maan hallitus on vastannut näihin pyrkimyksiin joukkopidätyksillä ja epäinhimillisen ankarilla vankeusrangaistuksilla. Työläisiä ja opiskelijoita on tuomittu ammatillisten järjestäytymisyritysten takia. Kansalaisoikeuksien puolesta toimineita katolisia pappeja on pidätetty. Lehdistön ennakkosensuurin poistaminen on tehty merkityksettömäksi koventamalla jälkisen-suuria.

Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunta katsoo, että Espanjassa vallitseva diktatuuri ei ole muuttanut väkivaltaista luonnettaan. Puoluetoimikunta kehottaa puolueen jäseniä ja muita kansalaisia toimimaan Espanjan fascismin uhrien auttamiseksi.

16 §. (166 §.)

Työväenleh-
distö r.
kokous

Puoluetoimikunnan edustajaksi Työväenlehdistö ry:n sääntömääräiseen vuosikokoukseen Porissa 20.-21.5- Ja SNK:n Iii varsinaiseen liittokokoukseen Jyväskylässä 9.-11.6. nimettiin Raatikainen.

17 §. (187 §.)

TPSL:n puo
uekokous

TPSL:n **in** varsinaiseen puoluekokoukseen Kiljavan Kuntokeskuksessa k f
oa o. saapuneen kutsun johdosta puoluetoi-
mikunta Däätt-i . , AM , I ;
11 ettei edustusta lähetetä toisten puoluei-
den puoluekokouksiin.

teuttamista on esitettävä tarkka rahoitussuunnitelma
suunnitelma lainojen hoitamisesta.

Perl
tur

22 §. (192 §.)

Es Albert Sosialistisen Internationaalin sihteeri Albert c tny
EÄ carthy 60 v. täyttää 60 vuotta 19.5.67. Puoluetoimikunta päätti, että
Oul Unto Niemi käy henkilökohtaisesti esittämässä tervehti
in

23 §. (193 §.)

Vierailu Muut asiat. Raatikainen kertoi Romanian vierailul-
Romaniaan ta. Päätettiin, että vierailun suorittavat Helle ja Nevalai-
nen syksyn alussa.

Kokous päättyi kello 12,30.

V a k u u d e k s i :
Rafael P a a s i

Olavi Lindblom.

Erkki Raatikainen

Jaakko Turkka

Pöytäkirja luettu ja hyväksytty:

Veikko Helle

Valde Nevalainen

Vilho Halme

Sylvi Siltanen

1.

N:o 13

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa kesäkuun 1 päivänä 1967 alkaen kello 8,30,

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita, Väinö Vilponiemi, Antero Väyrynen ja K.-A. Fagerholm, puolueeneuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri Pauli Burman, puoluetoimiston toimihenkilöt Unto Niemi, Aarne Paananen, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa edusti Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 S. (194 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (195 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Paavo Tiilikainen ja Pentti Viita. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (196 §.)

Raatikainen antoi puoluetoimikunnalle selostuksen SDP:n ja SKP:n edustajien välisistä neuvotteluista, joihin osallistuivat Paasio, Lindblom, Raatikainen ja Burman sekä SKP:n edustajina Saarinen, Salomaa, Hautala ja Pessi, joka oli poissa yhdestä neuvottelusta. Raatikainen totesi puoluetoimikunnan jäsenten tutustuneen heille jaettuun tekstiin, joka sisältää luonnoksen lausumaksi työväenpuolueiden hyvistä palveluksista ay-yhtenäisyyden aikaansaamiseksi. Tavoitteena on "yhtyneet ammattijärjestöt", Tilanne ammattiyhdistysliikkeessä

johon liittyisivät nykyiset keskusjärjestöt ja erilii_{set} ulkopuoliset liitot, mutta uuden keskusliiton varsinaisiksi jäseniksi jäisivät liitot ja keskusjärjestöt **kuihtu**_{isi}**vat**, kuoleutu_{isi}**vat** ennen pitkää. Raatikainen käsitteli luonnoksen pohjalta tähänastisia keskusteluja todeten **vo**_i**masuhde** jaoksi periaatteessa sovitun 12-7. Paasio **kuitenkin** huomautti, että tämä on välivaihe.

Puoluetoimikunta päätti, että luonnoksen pohjalta **asiaa** edelleen kehitellään.

4 §. (197 §.)

Raatikainen kertoi puoluetoimikunnalle tiedoksi, **että** piiritoimikuntien vaaliliittokysymykseen antamista vastauksista vain Porista omaa vaaliliittoa suositteleva kirjallinen vastaus. Muut piiritoimikunnat ovat suuren tai hallituspuolueiden vaaliliiton kannalla. Oulusta ja Hämeenlinnasta ei vastausta ole tullut, vaikka kerrotaankin piirien olevan oman vaaliliiton kannalla.

5 §. (198 §.)

Peruskoulun kielenopetus. Raatikainen suositteli kansainvälisten asiain toimikunnan pohjoismaisen työryhmän esityksen hyväksymistä (liite n:o 70). Burman kertoi eilen keskustelleensa opetusministerin kanssa, joka ilmoitti valmistavansa puolue_{neuvosto}lle perustellun vastalauseen tätä esityksessä ilmenevää kantaa vastaan. Ministeri Oittinen ilmoitti myös suosittelevansa. Burman kertoi, ettei puolue_{neuvosto} tekisi sitovia päätöksiä. Fagerholm ilmoitti kyllä [^]väksyvän_{sä} esityksen ja hän piti ruotsinkielisen väestö_{os}an kannalta tärkeänä, että jokin päätös tehtäisiin. Paa[^]öi i. any aiheellisena viedä asiaa puolue_{neuvosto}on. **Myös** Viita katsoi _{-'}, että puolue_{neuvosto} ei ehkä tunne asiaa kai-

kilta osin, joten kysymyksestä mahdollisesti äänestettäe ei ratkaisu perustuisi kaikkiin näkökohtiin. Ehkä ensi syksynä asia voitaisiin ottaa esille, mutta sitä ennen tulisi riittävästi informoida. Vilponiemi suositti asian viemistä eduskuntaan. Fagerholm teki kompromissiesityksen, että tämä esitys lähetetään eduskuntaryhmälle, joka ottaisi siinä esitetyt näkökohdat huomioon. Viita ehdotti, että asiasta puolueuuvostossa keskusteltaisiin ilman päätöstä.

Puoluetoimikunta päätti lähettää esityksen eduskuntaryhmälle saattamatta sitä vielä julkisuuteen.

6 §. (199 §.)

Länt

Puoluetuki

Ty:n puoluetuen käyttämistä koskeneen piirikokousesityksen johdosta. Paananen ehdotti päätöstä, että asia pantaisiin pöydälle, kunnes valtiovarainministeriö on antanut käyttöohjeet.

Siltanen ehdotti, että puoluetoimikunta lähettäisi piireille kirjeen, jossa kehoitettaisiin ottamaan huomioon naispiirin toiminta puoluetuen käyttöä suunniteltaessa. Paananen totesi naispiirien olevan piirijärjestöjen alaisia, mutta tällainen suositus voitaneen tehdä. Puoluetoimikunta hyväksyi Siltasen ehdotuksen

7 §. (200 §.)

Puoluetoimikunta hyväksyi Ala-Kintauden Sos.-dem Ty:n Ala-Kintauden Sos.-dem. Ty. avustukseksi 300 markkaa anotun 2.000 markan sijasta.

6

8 §. (201 §.)

Kokemäen Ty:n anomuksen johdosta Paananen esitti anottun 5.000 markan sijasta myönnettäväksi 1.500 markkaa Puoluetoimikunta hyväksyi esityksen.

9 §. (202 §.)

Puoluetoimikunta antoi suostumuksensa Ala-Kolkin Ty

—
Ala-Kolkin
§. "Elo"
Ty.
Per
tur

"Elon" kiinteistön myynnille.

10 §. (20? §.)

Japanin De-
mokraattinen
Sosialisti-
puolue

Japanin Demokraattisen Sosialistipuolueen kokoukseen

19.-21.6. päätettiin lähettää sähke.

11 §. (204 §.)

Sos. Inter-
nationaali

Albert Carthyn kiitos 60-vuotispäivän tervehdyskäynnin johdosta - ja huomautus jäsenmaksun (= 10.000 mk) maksamisesta ennen seuraavaa kokousta merkittiin.

§. (205

vTyövoimapol
toimikunta

Viita kertoi työvoimapoliittisen toimikunnan kesäkuussa valmistuvasta lausunnosta. Burman tiedusteli, olisiko **aihetta** keskustella hallituksen eilen asettamaan toimikuntaan **nimettä-**vistä henkilöistä, joita on suunniteltu kaksi jokaisesta **halli-**tuspuolueesta, jotta aina olisi ainakin toinen paikalla.

Puoluetoimikunta nimesi toimikuntaan Viidan ja Lindblomin.

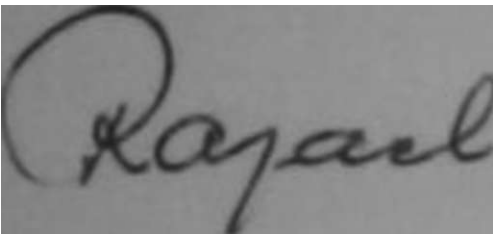
SAK-
hallitus

Helle otti esille SAK:n puheenjohtajan Hämäläisen puheen lausumat Koivistosta ja hallituksesta. Kysymys, jonka **Kokkola** olisi ottanut esille, mikäli olisi paikalla, Helle totesi. ~~Daasio~~ ^{Pitj}- ilmeisenä, että Hämäläinen lukee Nilssonin **tekste-**jä näköjään ilman kritiikkiä, mikä vaikuttaa hieman ihmeelli-seltä näiden **ay**-keskustelujen kannalta. Fagerholm huomautti, että Wälläriltä myös on tullut paha artikkeli **Merimieslehteen**.

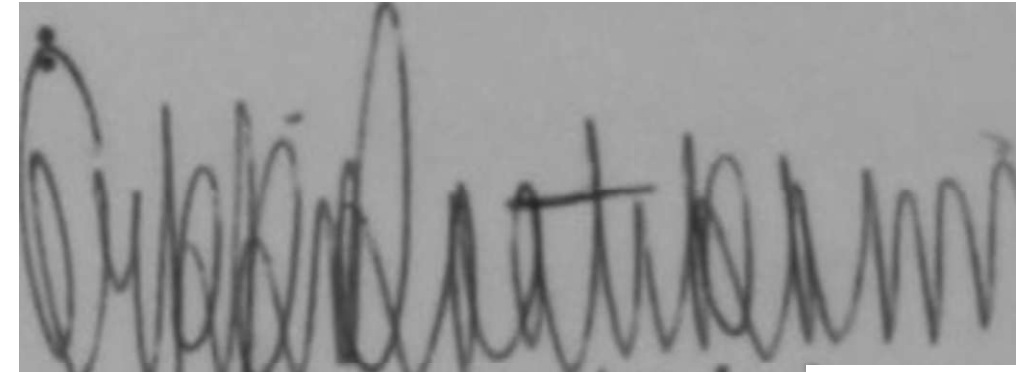
Seuraava kokous päätettiin pitää 8.6.1967 kello 10 ja hän kokoukseen puoluetoimisto valmistelee puolueuuvostolle esi-tettävät julkilausumatekstit.

Kokous päättyi kello 9,50.

V a k u u d e k s i

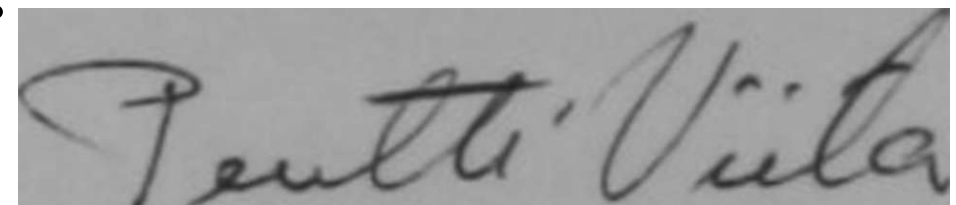
Rafael P a a s i o

Erkki R a a t i

[aakko Turkka

Pöytäkirja luettu ja hyväksytty:

Pentti Viita

Paavo Tiilikainen

N:o 14

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan

kesäkuun 8 päivänä 1967 alkäen kello 10.00.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Vilho Halme, Veikko Helle, Erkki Raatikainen, Sylvi Siltanen, Pentti Viita, Väinö Vilponiemi ja Antero Väyrynen, puolue-neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, puoluetoimiston toimihenkilöt Unto Niemi, Pekka J. Korvenheimo Yrjö J. Virtanen sekä TST:n päätoimittaja Eino Kalkkinen, pääministerin sihteerä Pauli Burman ja Suomen Sosialidemokraatin päätoimittaja Atte Pohjanmaa.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Pekka J. Korvenheimo.

1 §. (206 §.)

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.	Kokouksen laillisuus
---	----------------------

2 §. (207 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Vilho Halme ja Veikko Helle.	<u>Pöytäkirjan tarkistajat</u>
--	--------------------------------

3 §. (208 §.)

Raatikainen käytti alustavan puheenvuoron poliittisesta tilanteesta ja puolueen kannanotosta tasavallan presidentin vaalia koskeviin kysymyksiin. Hän totesi, että puoluetoimikunnan pitäisi 12.6.1967 pidettävää puolue-neuvoston kokousta varten määritellä suhtautumisensa mahdolliseen laajapohjaiseen vaaliliittoon tri Kekkosen valitsemiseksi uudelleen presidentiksi. Keskustapuolue on jo aikaisemmin esittänyt julkisuudessa aloitteen sellaisen solmimiseksi. Sosialidemokraattisella puolueella ei ole vielä virallista kannanottoa koko vaaliliittokysymykseen; on tehty ainoastaan periaatepäätös siitä, että puolue kannattaa	<u>Poliittinen tilanne</u>
--	----------------------------

tri Kekkonen uudelleen valitsemista. Viitaten puoluetoimikunnassa aikaisemmin käytyihin keskusteluihin Raatikainen huomautti, että puoluetoimikunnan piirissä on kannatusta sekä laajapohjaisella että SDP:n omalla vaaliliitolla. Edelleen puoluesihtööri totesi, että Olavi Lindblom, joka oli estynyt saapumasta puoluetoimikunnan kokoukseen, oli pyytänyt häntä toistamaan aikaisemman kantansa siitä, että SDP:n pitäisi mennä valitsijamiesvaaleihin omana vaaliliittona. Piirien mielipiteistä Raatikainen kertoi, että ainoastaan kolme piiriä on oman vaaliliiton kannalla; muut kannattavat joko kaikkien Kekkonen ta tukevien puolueiden vaaliliittoa tai ainakin hallituspuolueiden välistä vaaliliittoa. Henkilökohtaisesti Raatikainen kannatti mahdollisimman laajapohjaista vaaliliittoa.

Tarkastellessaan sitten kysymystä siitä, millainen tulisi sosialidemokraattinen asema olla vaaliliitossa, Raatikainen kertoi puoluetoimistossa pohditun, olisiko lähtökohtana oltava vuoden 1962 valitsijamiesvaalit vai 1966 eduskuntavaalit. Puoluetoimitsijat ovat olleet yksimielisiä siitä, ettei kumpikaan sovi sellaisenaan tulevan asetelman lähtökohdaksi. Erimielisyyttä on ollut sen sijaan siitä, kumman vaalin tuloksen soveltaminen olisi lähempänä SDP:n nykyhetken etuja. Puoluetoimitsijoiden selvä enemmistö kannattaa vuoden 1962 vaalin tuloksen asettamista lähtökohdaksi, koska puolueen etujen mukaista on asettaa mahdollisimman vähän ehdokkaita. Tällöin selvittäisiin a) pienin kustannuksin, b) mahdollisimman pienin organisatorisin toimenpitein ja c) äänten keskittyminen tulbi tarkoituksenmukaiseksi. omana kantanaan Raatikainen totesi kuitenkin, että on yleispoliittisesti järkevää, jos SDP:n asema tulevassa vaaliliitossa olisi kohtuullisen suuri. SDP ei voi suurimpana puolueena vetäytyä Presidentinvaaleissa toisten selän taakse. Eriytyisen tähdellinen olisi SDP:n keskeinen esiintyminen vasern^'

ton sisäiset voimasuhteet huomioden; ainakin olisi pyrittävä siihen, että SDP asettaa enemmän ehdokkaita kuin SKDL -muutama selvästi kommunistijohtoisia vaalipiirejä lukuun ottamatta. Raatikainen piti tärkeänä sitä, että SDP myös valitsijamiesvaaleissa tunnustaa velvoituksensa maan suurimpana puolueena.

Avatessaan keskustelun Paasio totesi kysymyksen olevan siitä, olemmeko mukana suuressa vaaliliitossa vai ei? Ja jos olemme, niin mikä tulisi siinä olla SDP:n asema? Paasio kannatti mahdollisimman laajapohjaisen vaaliliiton muodostamista, koska se tulee puolueelle paitsi halvemmaksi, myös propagandistisesti edullisemmaksi. Mitä tulee SDP:n osuuteen suuressa vaaliliitossa, Paasio huomautti, ettei enempää 1962 kuin 1966 vaalienkaan tulos anna selvää lähtökohtaa. SDP:n kannalta lienee tarpeellisuksienmukaisinta pysytellä jossakin välimaastossa tässä suhteessa. Paasio oli kuitenkin sitä mieltä, että mieluummin olisi puolueen ehdokkaiden lukumäärä asetettava vuoden 1966 vaalien kuin 1962 vaalien tuloksen perustalle.

Helle oli niin ikään laajan vaaliliiton kannalla. Hän kertoi Uudenmaan Sos.-dem. Piirin tehneen mielipidetutkimuksen perusjärjestöjensä piirissä tästä asiasta. Se antoi seuraavan tuloksen: 42 perusjärjestöä 52 vastanneesta kannatti mahdollisimman laajaa vaaliliittoa. Neljä perusjärjestöä piti parhaimpana ratkaisuna hallituspuolueiden vaaliliittoa ja ainoastaan kuusi oli oman vaaliliiton kannalla. Helle piti erityisen tähdellisenä, ettei mikään puolue pääse osallistumaan vaaliliittoon vain yhdellä ehdokkaalla. Edelleen Helteen mielestä olisi arveluttavaa osallistua vaaliliittoon vuoden 1966 tulosten pohjalta, sillä tällöin SDP:n johtava asema korostuisi puolueelle epäedullisella tavalla. Sitä paitsi, jos puolueella on kovin monta ehdokasta kussakin vaalipiirissä, olisi tuloksena äänten epätarkoi-

tuksenmukainen hajaantuminen vaaliliiton sisällä. Oikea lähtökohta olisi jossakin keskivaiheilla vuosien 1962 ja 1966 vaalien tuloksiin nähden

Raatikainen korosti uudelleen sitä, ettei ehdotonta tököhtää tässä suhteessa ole olemassa. On kuitenkin tärkeää" että puolueen ehdokkaiden lukumäärä on suurempi kuin demokraattien.

Siltanen ilmoitti kannattavansa SDP:n omaa vaaliliittoa - siitäkin huolimatta, että hänen mielipiteensä poikkeaa piirin kannasta. Siltasen käsityksen mukaan suuri vaaliliitto saattaa kostautua puolueelle tulevaisuudessa, sillä puolueen järjestöväki on tottunut omaan, itsenäiseen esiintymiseen vaaleissa. Sitä paitsi oman vaaliliiton avulla olisi mahdollisia aktivoida tällä hetkellä verrattain passiivista jäsenistöä.

Vilta yhtyi niihin, jotka kannattavat mahdollisessa -japohjaisen vaaliliiton muodostamista. Jos kuitenkin KepTTyrJ -k -sen vesittämään, puolueen olisi varauduttava kannanottoon siitä, meneekö puolue mukaan puhtaaseen vasemmiston vaaliliittoon vai onko silloin tarkoituksenmukaista esiintyä itsenäisesti.

Paasio totesi tähän, "jos vaihtoehtoina ovat puolueen oma vaaliliitto ja vasemmiston vaaliliitto, hän kannattaa itse näistä esiintymistä valitsijamiesvaaleissa.

-li-ä e dotti, että puoluetoimikunta tekisi päätöksen itse naisesta esiintymisestä, mikäli Kepu taktikoi itsensä ulos suuresta vaaliliitosta .

Siipeen mielestä Viidan esittämä asetelma on lähinnä teoreettinen. Halme kannatti suuren vaaliliiton **muodostamista** ja totesi, ettei mikään vaalin tulos voi sellaisenaan olla vaaliliit

oneuvottelujen Peruslähtökohtana. Tärkeää on joka tapauksessa, ettei TPyr

^L Paase esiintymään yhdellä ehdokkaalla en

vaalipiireissä.

Kalkkinen näki olevan sen vaaran, että SDP pyritään ajamaan puhtaasti vasemmiston vaaliliittoon. Hän katsoi olevan järkevää, ettei puolueen käsiä sidota liian aikaisessa vaiheessa.

Vilponiemi ilmoitti yhtyvänsä Satakunnan Sos.-dem. piirin kantaan, jonka mukaan puolueen olisi mentävä valitsijamiesvaaleihin omana vaaliliittona. Lisäksi hän esitti harkittavaksi sitä mahdollisuutta, että eri vaalipiireissä voitaisiin menetellä eri tavoin tässä suhteessa.

Väyrynen ilmoitti olevansa henkilökohtaisesti myös oman vaaliliiton kannalla, mutta koska lähes kaikki piirit ovat suuren vaaliliiton kannalla, hän ei katsonut järkeväksi, että puolue toimikunta omaksuisi toisen kannan. Lisäksi Väyrynen kertoi Kepun Oulun piirin suositelleen omaa vaaliliittoa.

Virtanen katsoi tilanteen sellaiseksi, että mahdollisimman suureen vaaliliittoon tulisi pyrkiä. Oma vaaliliitto edellyttää näet sellaista aktiivisuutta, jota puolueen piirissä ei ole mahdollista aikaansaada. Ihanneratkaisu olisi, että kaikki ne piirit, jotka ovat tri Kekkosen uudelleen valitsemisen kannalla, muodostaisivat yhteisen vaaliliiton. Tällöin tulsi mukaan myös osa liberaaleja ja ruotsalaisia sekä Kekkosta tukevat kristilliset piirit. Vaaliliiton sisäisen rakenteen tulisi Virtasen mielestä noudattaa periaatteessa vuoden 1962 vaalien tuloksena syntyneitä voimasuhteita tosin sillä varauksella, että sos.-dem. ehdokkaita tulisi olla kussakin vaalipiirissä ainakin niin monta kuin oli valittuja kansanedustajia vuonna 1966.

Viitanen kannatti mahdollisimman suurta vaaliliittoa. Ainanakin kaikkien hallituspuolueiden tulisi olla siinä mukana. Jos tämä ei ole toteutettavissa, niin silloin järkevin ratkaisu on SDP:n oma vaaliliitto.

Viita piti Viitasen esitystä liian Jäykkänä ja esitti: siinä tapauksessa, että suuri vaaliliitto muodostetaan hallituspuolueiden toimesta, puoluetoimikunta suosittelee vaaliliittoon sos.-dem. ehdokkaita vaalipiireittäin 1-3 enemmän kuin mitä sosialidemokraatteja valittiin vuoden 1966 vaaleissa, Jos kaikki hallituspuolueet eivät suostu vaaliliittoon tai jos vaaliliittoon tulee ehdokkaita hallituspuolueiden ulkopuolelta, voidaan tästä suosituksesta tapaus tapaukselta poiketa.

Väyrynen esitti harkittavaksi kysymyksen, kuinka saataisiin SDP:n ehdokkaiden äänet jakaantumaan niin, että mahdollisimman monta sosialidemokraattia tulee valituksi.

Virtanen huomautti tähän, että mitä vähemmän on ehdokkaita, sitä helpompi on aikaansaada tarkoituksenmukainen äänten keskitys. Helsingin piiriä lukuun ottamatta riittävän tasainen äänten jakautuminen on mahdollista toteuttaa.

Tämän jälkeen Paasio totesi keskustelun asiasta päättyneeksi. Hän totesi puoluetoimikunnan selvän enemmistön asettuneen mahdollisimman suuren vaaliliiton kannalle. Menettelytavan suhteen puoluetoimikunta yhtyi periaatteessa Viidan esittämiin näkökohtiin. Lopullinen päätös vaaliliittokysymyksessä **lykättiin** kuitenkin puoluetoimikunnan seuraavaan kokoukseen. Niin ikään todettiin, ettei puoluetoimikunnan kannanottoa ole vielä tässä vaiheessa syytä julkistaa.

⁴ §. (209 §.)

Kaatan esitteli ehdotukset puolueen voston kokouksen työjärjestykseksi ja ⁴ järjestäytymiseksi, jotka puoluetoimikunta hyväksyi sellaisenaan (liitteet n:o 71 ja 72).

Ehdotukset puolueen voston sisä- ja ulkopoliittisiksi julkilausumiksi nSHtotm» - atettiin Raatikaisen esityksen mukaan panna pöydälle puoluetoimikunnan ikunnan seuraavaan kokoukseen.

Raatikainen esitteli ulkopuolella varsinaisen työjärjestyksen ehdotuksensa puoluetoimikunnan julkilausumaksi Israelin ja arabivalttioiden välillä syttyneen sodan johdosta. Julkilausuma Israelin ja arabi-maiden "selkkauksen johdosta"

Käydyssä keskustelussa Paasio huomautti, ettei Suomen ole tarkoituksenmukaista ottaa tässä vaiheessa kantaa meriliikenteen vapauttamiseen Akaban-lahdella, koska Suomi ei ole aikaisemminkaan joutunut määrittämään kantaansa tässä suhteessa.

Viita korosti objektiivisuuden tärkeyttä.

Väyrynen varoitti julistamasta Israelia yksipuolisesti hyökkääjäksi.

Lyhyen keskustelun jälkeen puoluetoimikunta päätti yksimielisesti antaa Lähi-Idän tilanteen johdosta seuraavan julkilausuman:

"Lähi-idässä muodostunut avoin selkkaus on osoitus siitä, että kaikesta siitä myönteisestä kehityksestä huolimatta, jota kansojen kesken on tapahtunut, kansainvälisessä elämässä edelleen vallitsevat jännitystilat voivat äkillisesti johtaa sotaan. Israelin ja arabivalttioiden välinen selkkaus on jälleen voimakkaasti kiristänyt kansainvälistä tilannetta ja aiheuttanut levottomuutta kansojen keskuudessa.

Suomen sosialidemokraattisen puolueen puoluetoimikunta huolestuneena lähi-idän tilanteen aiheuttamasta vaarasta maailmanrauhalle korostaa, että kaikkien kansakuntien tulee työskennellä väsymättömästi rauhan ja turvallisuuden perustan vahvistamiseksi sekä antaa tukensa Yhdistyneille kansakunnille rauhantilan palauttamiseksi tälle vaaralliselle alueelle."

6 §. (211 §.)

Paasion ehdotuksesta puoluetoimikunta päätti panna pöydälle työjärjestyksen kohdat 6, 7, 8, 9, 10, 11. 12 Ja 13. (Työjärjestys liitteenä n:o 73)

7 §. (212 §.)

Vuorentaus- Puoluetoimikunta päätti hyväksyä Vuorentaustan Sos.-
tan Ty dem. yhdistyksen tilan myyntiä koskevan anomuksen.

8 §. (213 §.)

Yleisradion Raatikainen ilmoitti, että Yleisradion hallintoneuvos-
talousjoh- , 3J - -
taja to valitsee 9-6. Yleisradiolle uuden talousjohtajan. Koska tehtävään on päätetty esittää puolueen taloudenhoitajaa., tulee ko. toimi puolueessa avoimeksi. Raatikainen piti tärkeänä, että uusi taloudenhoitaja tulisi järjestöelämän piiristä.

Paasio kehotti puoluetoimikunnan jäseniä harkitsemaan asiaa, jonka jälkeen Raatikaisen ilmoitus merkittiin tiedoksi.

9 §. (214 §.)

Tasavallan Puoluetoimikunta merkitsi tiedoksi Viidan selostuksen,
presidentin • o j l III S El
valintatapa jonka mukaan Helsingin Sos.-dem. piiri on päättänyt velvoittaa edustajansa esittämään puolueen neuvostossa, että puolueen neuvosto asettuisi kannattamaan L.A. Puntilan eduskunta-aloitteen pohjalle rakentuvaa ehdotusta tasavallan presidentin vaalin toimittamisesta välittömän kansanvaalin muodossa.

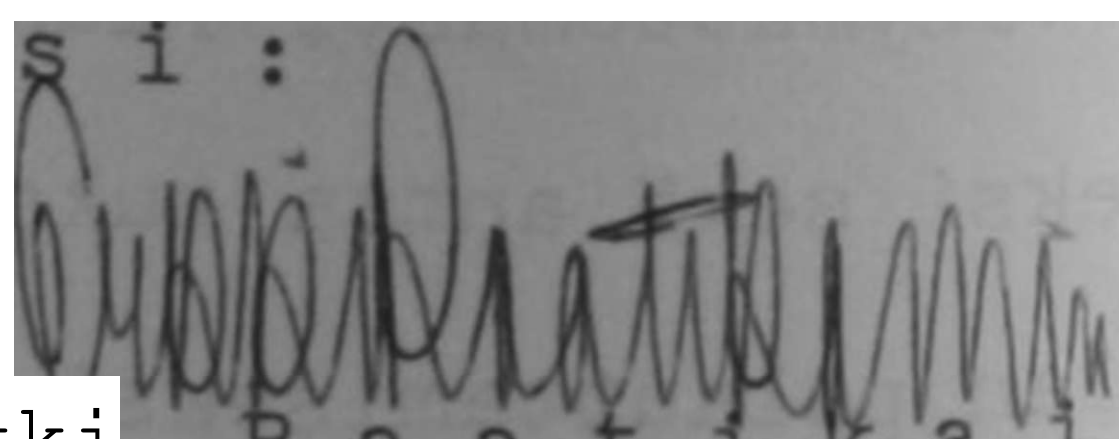
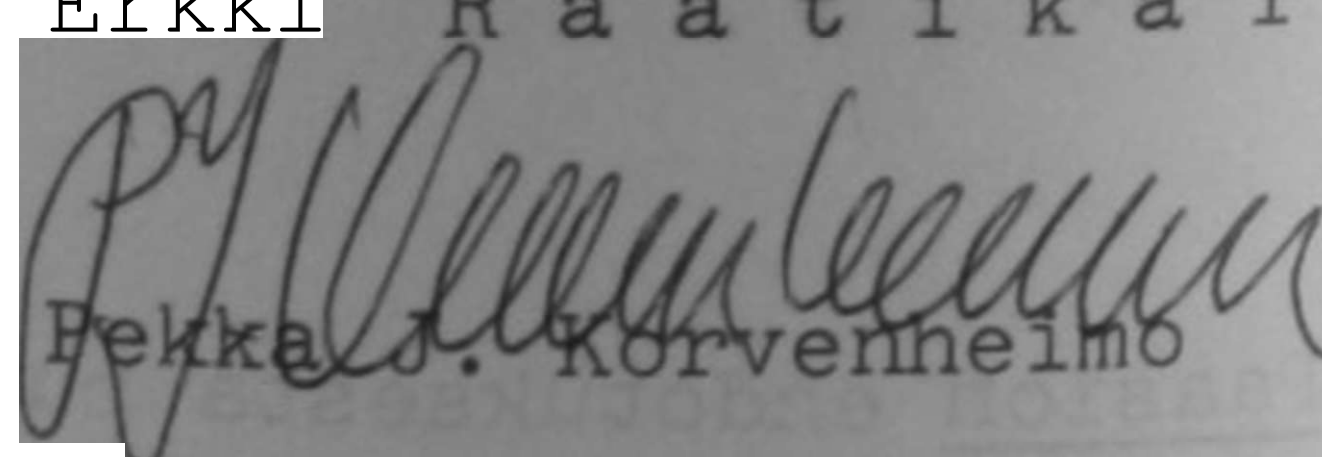
SA
ha

10 §. (215 §.)

Seuraava Koska muita asioita ei otettu käsiteltäväksi, puheenjohtaja
Ptkrn ko päättyi kokouksen kello 11.35. Seuraava puoluetoimikun-
kous nan kokous päätettiin pitää 12.6.1967 klo 9.00.

V a k u u d e k
1

Rafael Paaf

Erkki Raatikainen

Pekka J. Korvenhelmo

•jnäkirja luettu Ja hyväksytty;

Vilho Halme

Veikko Helle

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puolue toimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puolue toimiston kokoushuoneessa kesäkuun 12 päivänä 1967 alkaen kello 9.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Väinö Vilponiemi, Antero Väyrynen ja K.-A. Fagerholm, puolue neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri Pauli Burman, puolue toimiston toimihenkilöt Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokratia edusti Atte Pohjanmaa ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 S. (216 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen
laillisuus

1

2 §. (217 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Antero Väyrynen ja K.-A. Fagerholm.

Pöytäkirjan
tarkistajat

3 S. (218 §.)

Puolue toimikunta päätti suositella puolue neuvostolle liittymistä suureen vaaliliittoon edessä olevassa tasavallan presidentin valitsijamiesten vaalissa. Piiritoimikuntien suositukset vaaliliittoasiassa merkittiin pöytäkirjan liitteeksi (liitteet n:ot 74-84).

Puolue neuvoston kokous

I

4 §. (219 §.)

Luonnos puolue neuvoston sisäpoliittiseksi julkilausumaksi. Keskustelussa kiinnitettiin huomiota siihen, julkilausumassa tulisi korostaa myös sosialidemokraattis-

- Puolue neuvoston julkilausuma

ta politiikkaa eikä vain samaistua hallituspolitiikkaan, Haa.
^il^isen esityksestä lisättiin »talouselämässä kulkevien Ta-
yhteiskunnallista valvontaa" koskeva kohta ja BUo.
toiltiin ay-liikettä käsitellyt kappale uudelleen. KorjaUster
jälkeen luonnos hyväksyttiin (liite n:o 85).

Puoluetoimikunta keskusteli myös ulkopoliittisen iau8,,.
man sisällöstä, jolloin todettiin, että Saksan kysymyksestä
välttämättä ole lausuttava mitään, koska tilanne ei ole muut
tunut. Sen sijaan Kreikan ja lähi-idän asioista sekä Vietna-
mista pidettiin tarpeellisena tuoda kanta esiin.

5 §. (220 §.)

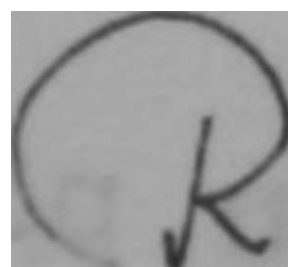
Puolueen
talouden-
hoitaja-
kysymys .ia
vaaliliit-
toneuvot-
telut

Raatikainen huomautti, että puolueen taloudenhoitajan
valinta vaatii kokoontumaan vielä tässä kuussa, koska Paananen
siirtyy 1.8. Yleisradioon. Virtanen palautti mieleen, että
myös presidentin vaalin vaalineuvottelujen käynnistyminen tuo
esiin asioita, joihin puoluetoimikunnan tulisi määritellä kan-
tansa. Paasion huomautettua, että puoluetoimikunta voisi jo
nyt nimetä henkilöitä neuvotteluja varten, puoluetoimikunta
Päättyi, että teknillisiä neuvotteluja käyvät Anssi Kärkinen
ja Yrjö J. Virtanen.

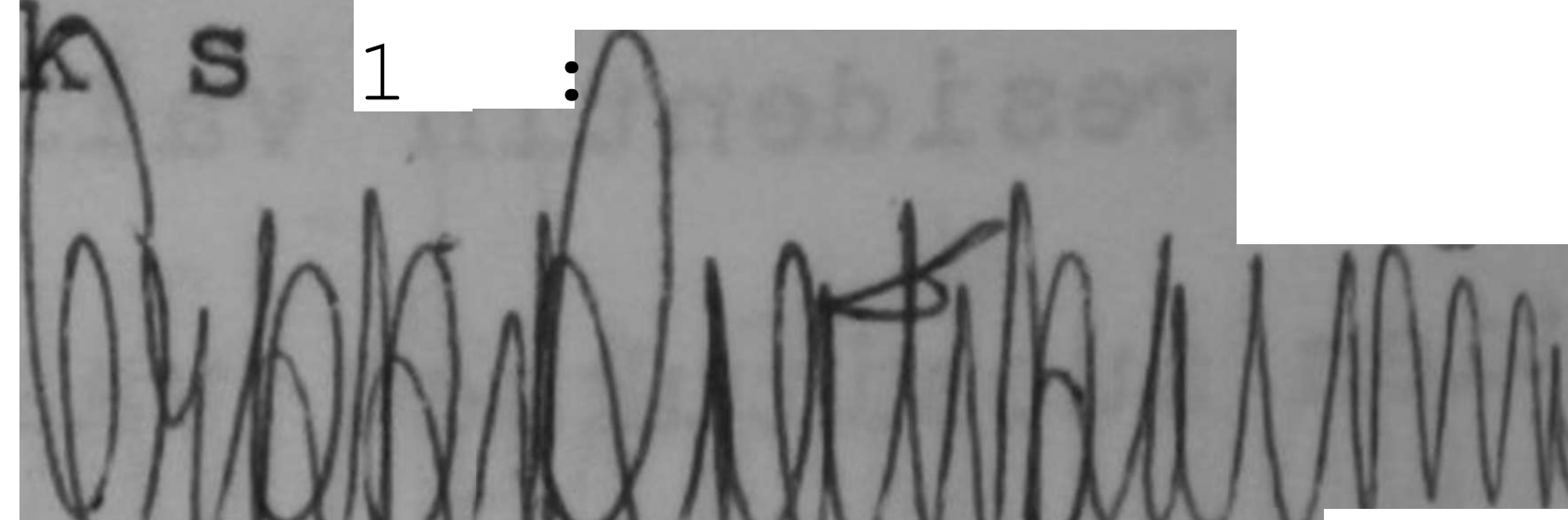
Seuraava kokous päätettiin pitää 29.6.1967 kello 10.

Kokous päättyi kello 10.

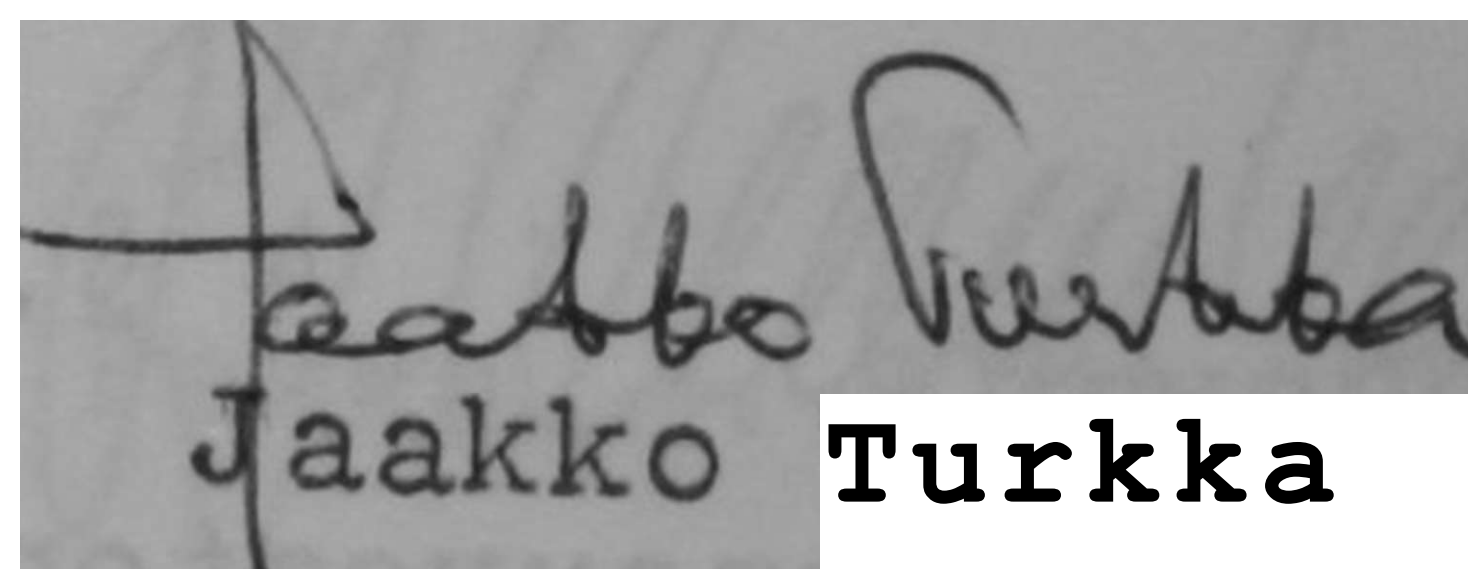
V a k u u d e k s 1 :

Rafael p a a s i o

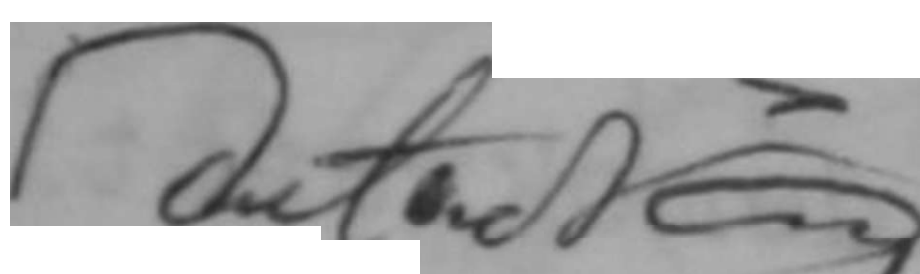

Erkki R a a t i k a i n e n

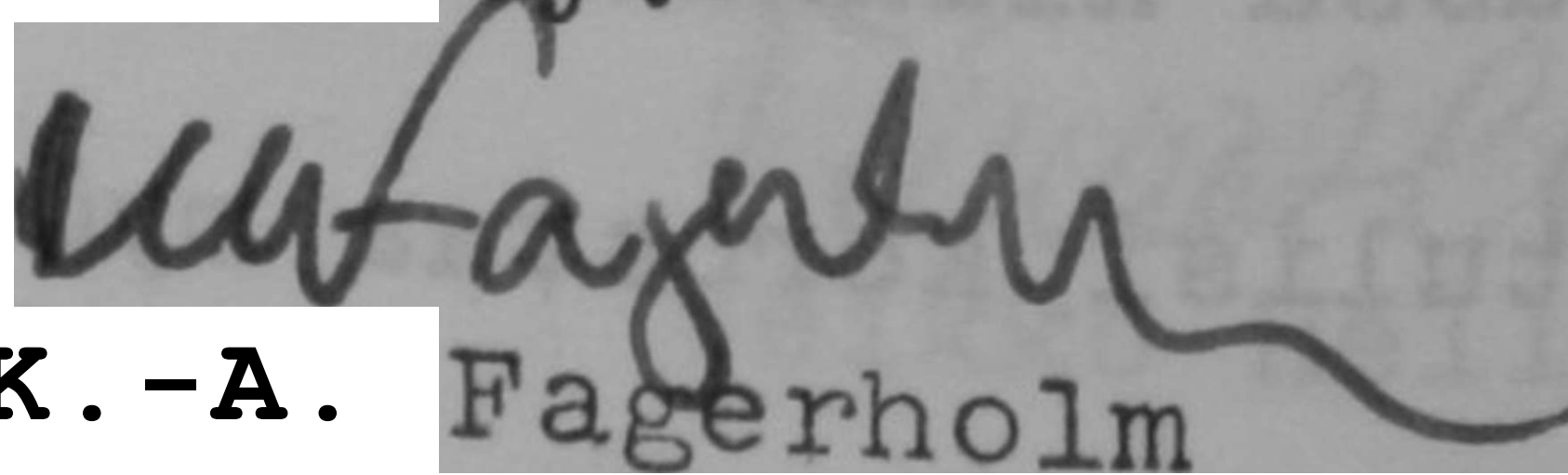

Jaakko Turkka

Pöytäkirja lue^{ttu} ja hyväksyt^{ty}.

Antero Väyrynen

K.-A. Fagerholm

Al
TV

Ja
mc
Sc
pv

Sc
na

2

k

SA
ha

1

1

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa keskiviikkona kesäkuun 21 päivänä 1967 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat läsnä puoluetoimikunnan jäsenet Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Antero Väyrynen, Veikko Helle, Vilho Halme ja Väinö Vilponiemi sekä pääministerin sihteeri Pauli Burman. Puoluetoimistosta olivat läsnä Yrjö Virtanen ja Unto Niemi. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Manninen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja pöytäkirjan laati Unto Niemi.

1 §. (221 §.)

Kokous todettiin sääntöjen mukaan koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (222 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Väinö Vilponiemi ja Veikko Helle. Pöytäkirjan tarkista.iat

3 §. (223 §.)

Puheenjohtaja Paasio selosti aluksi kolmen avoimna olevan maaherranviran täyttämiseen liittyviä kysymyksiä. Hän korosti, että virat olisi täytettävä yhtäaikaaisesti ja jos mahdollista jo kesäkuun aikana. Etukäteisneuvotteluissa olisi päästävä sellaiseen lähtöasetelmaan, että lopullinen päätös muodostuisi yksimieliseksi. Keskustapuolueen tiedetään vaativan itselleen kaksi paikkaa, samoin SKDL on ollut kovin kiinnostunut paikan saamisesta itselleen. Keskustapuolue ei mielellään suostu antamaan meille Oulun paikkaa, mitä me pidämme tärkeänä. Keskustapuolueen ehdokaiden yksikielisyys vuoksi he ovat kiinnostuneet Pohjois-Karjalan ja Oulun paikasta, joten he mielellään antaisivat

Avoimien maaherranvirko
täyttttäminen

kannaltamme

myös erittäin tärkeä ja tulevien neuvottelujen varaan jää,
kumpaan

Asia pitäisi saada ennen valtioneuvostossa tehtävää ratkaisua selväksi. Jos se menee äänestykseen, ei lopputuloksesta ole tietoa, sillä SKDL voi siitä ärtyneenä, että se ei saa näistä yhtään paikkaa, tehdä kauppoja Keskustapuolueen kanssa tai muuten käyttäytyä arvaamattomalla tavalla. Neuvotteluissa on syytä lähteä siitä, että me yritämme Oulun paikka itsellemme. Ellemme onnistu saamaan sitä, on Vaasan paikka seuraava, sillä Pohjois-Karjalaa ei tässä vaiheessa liene syytä pitää kovin tärkeänä. Edelleen lienee lähtökohtana pidettävä niitä kaavailuja, joita aikaisemmin tehtiin ja jonka mukaan 5 avoimeksi tulevasta paikasta Keskustapuolue saa 2, SDP 2 ja SKDL 1 paikan. Kun SDP ja SKDL ovat jo kumpikin saaneet yhden paikan, jakautuisivat avoimet kolme paikkaa siten, että Keskustapuolue saisi niistä 2 ja SDP 1 paikan.

Halme tiedusteli, olisiko sisäasiainministeri Viitanen halukas ottamaan vastaan Oulun läänin maaherran paikan.

~~Paasio~~ ilmoitti hänen olevan valmis siirtymään maaherran paikalle Ouluun.

~~Lindblom~~ tiedusteli, olisiko Viitanen valmis ottamaan vastaan Vaasan läänin maaherran paikan, mihin Paasio vastasi, ettei siitä ole tarkemmin keskusteltu Viitaseen kanssa.

Вишан tiedusteli, onko tilanne nyt sama kuin viime syksynä, jolloin presidentti Kekkonen edellytti yksimielistä ratkaisua.

Paasio sanoi, ettei hän tiedä presidentin mielipidettä näiden paikkojen täyttämisen suhteen.

Offien esitti mielipiteenään, että Oulun lääni on meikannalta

telien. Sen saamista meille olisi pidettävä ensisijaisena tavoitteena. Jos nyt käy niin, että Keskustapuolue saa tässäkin asiassa tahtonsa läpi, näyttää siltä, että meidän vaalivoittomme ei ole merkinnyt mitään. Keskustapuolueen osuus tulee olemaan suhteettoman suuri. Meidän olisi syytä kiristää otettamme ja toimia niin, että ellemme saa kahta paikkaa nyt jaossa olevista, niin ainakin voisimme määrätä, minkä paikan otamme. SKDL on ilmoittanut olevansa halukas sopimaan asiasta, mikä voisi antaa erään mahdollisuuden paikkojen edulliseen jakoon.

Raatikainen tiedusteli, onko Keskustapuolueen kanssa keskusteltu asiasta ja miten peräänantamaton Kepu tässä asiassa on. Oli sitä mieltä, että Oulun paikka olisi saatava meille.

Paasio kertoi keskustelleensa ulkoministeri Karjalaisen kanssa ja tällöin on ollut kysymys sekä paikkojen lukumääräisestä että alueellisesta jaosta. Päätöksen teko on osittain siirtynyt siitä syystä, että Kepun kanssa ei ole päästy yksimielisyyteen ja että he ovat pitäneet ehdottomasti kannastaan kiinni. SKDL:n mielenkiinto ei kohdistu välttämättä juuri maaherran paikkaan, vaan heille saattaisi riittää jokin muukin tärkeä paikka.

Helle oli sitä mieltä, että Oulun paikka olisi tärkeämpi kuin Vaasan. Hän totesi Antero Väyrysen täyttävän maaherran virkaan asetetut vaatimukset ja olevan sopiva Oulun paikalle, mikäli me saamme sen paikan. Jos meille taasen tulee Vaasan paikka, ovat meikäläiset Vaasassa erittäin halukkaita saamaan maaherraksi Backmannin. Seinäjokelaiset ovat esittäneet puolestaan kaupunkinsa johtajaa Pihaa. Myös Akseli Rodenin ja Lars Lindemanin nimet on mainittu mahdollisina ehdokkaina. Jos hallituksen piiristä valitaan maaherra, olisi Lindeman Vaasaan sopivampi kuin Viitanen.

P a a s l o sanoi tietävänsä, että seinäjokelaiset ovat yksimielisesti Backmanin takana.

Halme ei pitänyt sellaista kauppaa kommunistien kanssa suotavana, jossa heille myönnettäisiin yksi kolmesta paikasta. Toisen kommunistimaaherran nimittäminen näin lyhyen ajan kuluessa herättäisi pahaa verta. Koska Ryhtä ja Timonen eivät kumpikaan yksikielisyytensä vuoksi sovi Vaasaan, olisi meidän sovittava Keskustapuolueen kanssa ja otettava paikkamme Vaasan läänistä. Halme myös piti Backmania liian nuorena puoluemiehenä, jotta häntä voitaisiin vielä nimittää maaherraksi. Piti Lindemania sopivana Vaasan lääniin.

Vilponiemi piti Vaasan läänin maaherranpaikkaa tärkeänä, vaikka ei kieltänyt myöskään Oulun merkitystä. Sanoi saaneensa Vaasan piirikokouksessa sellaisen käsityksen, että Vaasan piirin meikäläiset ovat yksimielisesti Backmanin takana. Oli sitä mieltä, että meidän olisi yritettävä saada kaksi kolmesta paikasta ja ellei se onnistu, niin sitten keskityttävä ottamaan Vaasan läänin maaherran paikka.

Raatikainen ilmoitti kantanaan, että jos kommunistit panevat kannatuksensa hinnaksi yhden paikan, on sellaista ratkaisua vaikea tehdä.

Burman arveli, olisiko syytä harkita sellaista vaihtoehtoa, että kommunisteille luvattaisiin heidän kannatuksensa hütana jokin muu tärkeä paikka. Mm. sosiaalihallituksen pääjohtajan paikka tulee pian täytettäväksi.

kommunistien
sa kauppaa näistä paikoista.

Lilläblom oli sitä mieltä, että Oulun paikka on tärkeä, vaikka ei pidäkään liioitella maaherran mahdollisuuksia vaikuttaa poliittisen kannatuksen lisääntymiseen. Ruotsalaisten

halu saada maaherra Vaasan lääniin on kielipoliittinen. Jos Lindeman nimitetään Vaasaan, ei Ruotsalaisesta Työväenliitosta ole maatalousmiestä hänen tilalleen hallitukseen. Kahden paikan saaminen on utopiaa, mutta kuitenkin pitäisi alleviivata sitä, että Keskustapuolueen olisi tässä kysymyksessä alistuttava. Vaikka meidän olisi tyydyttävä Vaasan paikkaan, olisi kuitenkin tehtävä kauppaa, sillä Keskustapuolueella on muitakin haaveita. Mm. he havittelevat Asuntohallituksen osastopäällikön paikkaa. Jos tyydytään Vaasan paikkaan, niin silloin on asetettava ehdoksi esim. pian täytettävän sosiaalihallituksen pääjohtajan paikka.

Burman arveli, että Sosiaalihallituksen pääjohtajan paikka tulee täytettäväksi jo alkusyksystä.

Keskustelun jälkeen päätettiin, että tyydytään Vaasan läänin maaherran paikkaan, mutta sen hinnaksi on asetettava Keskustapuolueelle jonkin tärkeän paikan luovuttaminen SDP:lle

Pöytäkirjaan liitettiin Vaasan Sos.-dem. Piirin, Ruotsalaisen Työväenliiton liittotoimikunnan, Oulun Sos.-dem. Piiritoimikunnan, Pateniemen Sos.-dem. Ty:n ja Ilomantsin Ty:n maaherrakysymystä koskevat kirjeet. (Liitteet n:o 86, 86a, 87, 88, 89 ja 90)

4 §. (224 §.)

Paasio antoi lyhyen selostuksen poliittisista tapahtumista ja arveli, että Suomen on ehkä lähetettävä ulkoministeri YK:n yleiskokoukseen. Saattaa olla, että Suomi joutuu ottamaan kantaa siellä valmisteltaviin päätöslauselmiin. Neuvostoliitto hakee Suomen tukea päätöslauselmalleen. Näissä meidän olisi otettava kantaa varsin kiperiin kysymyksiin, kuten siihen, kuka on ollut hyökkääjä ja toisaalta vallattu-

Pollittin-
nen ti-
lanne

Kannanotto suurvaltojen mahdollisesti esittämiin päätöslauselmiin on hankalaa, koska se on vastoin sitä periaatettamme, että me pysymme erillämme niistä kiistakysymyksistä, jotka ovat suurvaltojen välisiä tai niiden intressejä koskettavia.

Raatikainen selosti vaaliliittoneuvottelujen kulkua ja puoluesihteeritoimikunnan työskentelyä. Tarkoituksena on, että heinäkuun alkupuolella saataisiin tehtävät ja asiat jo niin valmisteltua, että 28.7.1967 kokoontuva suuri vaalitoimikunta voisi päättää lopullisesti niin monista kysymyksistä kuin mahdollista, minkä jälkeen piireille voitaisiin elokuun alkupuolella antaa valmiit suositukset toimenpiteiksi. Asioita valmistelemaan asetettiin kolme eri jaostoa: 1) vaalitekniillinen, 2) talous- ja 3) propaganda- ja tiedotusjaosto.

Puolueen edustajina järjestöjaostossa ovat Anssi Kärkinen ja Yrjö Virtanen, talousjaostossa Pentti Ketola niin kauan, kunnes puolueelle on valittu uusi taloudenhoitaja ja propaganda- ja tiedotusjaostossa Unto Niemi ja Jaakko Turkka.

Vaalibudjetin on arveltu nousevan n. 900.000 markkaan. Kommunistit ja TPSL ovat halunneet vaalijulistukseen sisällyttää myös muita poliittisia tarkoituksia palvelevia kohtia. Me emme ole vielä ottaneet kantaa vaalijulistuksen sisältöön.

HMblom Oli Sitä mieltä, että vaalirahoitus olisi hoidettava kansalaiskeräyksellä.

BHnnan esitti, että vaalijulistuksessa emme menisi kommunistien kanssa samoille linjoille, vaan koettaisimme pysytellä samoilla linjoilla.

'„oiiia Keskustapuolueen kanssa. Julistuksessa Olisi syytä korostaa vaalien ulkopoliittista erikoisuutta.

Paasio kertoi kommunistien olleen sitä mieltä, että olisi sovittava presidentin vaalikauden välisestä politiikasta yleensä ja tuotava se julistuksessa esiin. Ei pitäisi kuitenkaan mennä sitomaan puolueen ja presidentin käsiä kuudeksi vuodeksi etukäteen.

Heile tiedusteli, mitä tehtäviä piireille asetetaan ja perustetaanko sinne vastaavat elimet, mihin

Virtanen antoi selostuksen ja mainitsi, että teknilliset ratkaisut pyritään viemään puoluetasolla niin pitkälle kuin mahdollista ja 28.7. kokoontuva suuri vaalitoimikunta lyö asiat lukkoon. Sen jälkeen päästään antamaan piireille ohjeet. Tarkoitus on muodostaa piireihin vastaavat elimet.

Lindblom selosti työllisyys- ja talouspoliittisen toimikunnan ja myös puolueen työvoimapoliittisen toimikunnan työs-kentelyä ja tuloksia. Hän totesi, ettei valtioneuvoston aset-tamalta toimikunnalta pidä kovin paljoa odottaa. Ensi talven työllisyyskysymyksen hoitamisessa sen kädet ovat sidotut sen vuoksi, että ensi vuoden budjetti on lyöty jo käytännöllises-ti katsoen lukkoon. Sen sijaan toimikunta näkee parempia mah-dollisuuksia seuraavan talven työllisyyskysymysten hoitami-seksi. Puolueen työvoimapoliittinen toimikunta jättää näinä päivinä ehdotuksensa, joka sisältää runsaasti toimenpide-eh-dotuksia työllisyyden hoitamiseksi sekä ensi talvena että pit-källä tähtäyksellä. Aravamäärärahojen odotettavissa oleva ko-rotus tulee helpottamaan jossakin määrin työllisyyden hoita-mista. Hallituksen olisi jatkettava asuntotuotannon veronhuo-jennuslain voimassaoloaikkaa ainakin vuodella. Se vaikuttaisi sekä asuntotuotantoon että työllisyyden hoitamiseen.

Väyrynen arvosteli metsähallitusta, jonka metsäpolitiikan tarkoituksena näyttää olevan vain metsien säilyttäminen

ei niiden käyttö. Lapissa on runsaasti yli-ikäisiä metsiköitä, joiden hakkuu olisi aika suorittaa. Se helpottaisi työllisyyden hoitamista.

Paasio yhtyi Väyrysen kantaan ja totesi, että ensi talvea ajatellen on kaikki työllisyyskohteet inventoitava.

Helle esitti huolestumisensa työllisyyskysymyksen johdosta ja arveli, että valtioneuvoston nimeämää toimikuntaa ei saisi nyt laskea lomalle, sillä nyt olisi korkea aika tehdä suunnitelmat tulevaa talvikautta varten.

Lindblom oli sitä mieltä, että mikään toimikunta ei voi esittää auttavia suunnitelmia ensi talven työllisyyden hoitamiseksi. Realistista on lähteä siitä, että vasta seuraavan talven työllisyyskysymyksiin voidaan vaikuttaa. Ei voida menä tässä vaiheessa paljoa lupaamaan, mutta toimikunta tulee tietenkin tekemään kaikkensa.

~~Vilponiemi~~ ilmoitti, että Vuokralaisten Keskusliitto on jättänyt Sisäasiainministeriölle esityksen aravamäärärahojen korottamisesta. Ministeriö on luvannut esittää määrärahaa korotettavaksi. Asuntotuotannon tehostaminen ja veronhuojennussyystilannetta

Työllisyyspoliittisista kysymyksistä ei keskustelun jälkeen tehty mitään varsinaista päätöstä, vaan todettiin keskustelun olevan evästyksenä niille henkilöille ja ryhmille, jotka voivat asiaan vaikuttaa < aim, taa ja joutuvat asioista päättämään.

5 §. (225 §.)

pikainen esitteli taloudenhoitaja Paanasen laatiman suunnitelman, minlcä mukaan puoluepilrilen puolueelle olevista -loista annettaisiin pllrille anteeksi ^ % edellytyksel_ la, etta ne suorittavat lnm- ^ <* loput 50 % vuoden loppuun mennessä puolueelle.

Asiasta käytiin vilkas keskustelu, jonka aikana tehtiin erilaisia esitellystä ehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Lopulta päätettiin, että asia ratkaistaan vasta sen jälkeen, kun taloudenhoitaja Paananen on palannut kesälomalta.

6 §. (226 §.)

Esityslistalla oli kohta, joka koski uuden taloudenhoitajan valitsemista puolueelle. Keskustelun aikana esitettiin useitakin nimiä mahdollisina ehdokkaina, mutta tarkempien tietojen hankkimiseksi muutamista kysymykseen tulevista henkilöistä päätettiin asia jättää vielä pöydälle ja suorittaa valinta vasta seuraavassa kokouksessa.

Puolueen
talouden
hoitaja

7 §. (227 §.)

Merkittiin tiedoksi Kypärämäen Työväenyhdistyksen kirje, jossa hallitus- ja eduskuntaryhmää kehoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin pitkäaikaisten ja halpakorkoisten lainojen myöntämiseksi järjestöille kokoontumis- ja toimitilojen rakentamisen edistämiseksi. (Liite n:o 91)

Kypärämäen
Työn kirje

Todettiin, että asia on jo eduskuntaryhmän tiedossa.

8 §. (228 §.)

Käsiteltiin Sos.-dem. Naisten Keskusliiton kirjelmä, jossa ehdotetaan toimitsijoiden lisäämistä Sos.-dem. Naisten Keskusliiton toimistoon ja organisaatiotutkimuksen suorittamista puolueen järjestökentässä. (Liite n:o 92)

g g g g ^
Keskuslii-

Keskustelun jälkeen päätettiin, että toimitsijavoimien lisääminen otetaan syksyllä uudelleen esille ja organisaatiotutkimus annetaan puolueen tutkimusosaston tehtäväksi syksyliä.

9 §. (229 §.)

Nuorten

Kotkain

eskusl111-

on anomu-S

sesta korotonta lainaa

Kotkain Keskusliitolle sen

anonus

lkakirjaa vastaan. Lainan i

tu.

lee olemaan niin suuri, että mainittu liitto selviytyy 81111|

henkilökunnan yhden kuukauden palkan maksuista, enintään 10000,

tenkin 10.000 markkaa

10 §. (230 §.)

Kirje elä-
kejärjestel

Merkittiin tiedoksi Eläkeläiset ry:n Keski-Suomen ala-

jon kirjelmä, joka koskee eläkejärjestelmämme uudista-

sesta

mista. (Liite n:o 93)

11 §. (231 §.)

Avustus

Lauritsa-

Iansd-

nuoriso-

osasto

Myönnettiin Lauritsalan nuoriso-osastolle matka-avustus-

ta 750 markkaa.

12 §. (232 §.)

Ranskan

Sos.-dem.

uolueen

okous

Ranskan Sosialidemokraattisen Puolueen puoluekokoukseen

päätettiin lähettää Kaarlo af Heurlin.

13 §. (233 §.)

Piirisihteerin

vaihdosB

Joensuus-

sa

Joensuun Sos.-dem. piirin piirisihteeriksi on valittu

Pauli Kinnunen. Entinen piirisihteereri Eero Sorsa on siirty-

nyt piirin taloudenhoitajaksi.

^ III B ^ ^ ^ ^ H

Vakuu de k s i :

G, 70-cX

Rafae

P a a s i o

Erkki Raatikainen

Unto Niemi

MMM

Pii
tö

pue

Pöytäkirja tarkistettu

ja hyväksytty:

Vaino Vilfcniemi ^

•[ImjM-^juul

Veikko Helle

N:o 17

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolue-

puolue-toimikunnan

joka pidet-

kesäkuun 20

päivänä 1967 alkaen kello 10.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puolue-toimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Hel-le, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita, Väinö Vilponiemi ja K.-A. Fagerholm, puolue-neuvoston puheenjohtaja Martti Viitanen, pääministerin sihteeri Pauli Burman sekä puolue-toimiston toimihenkilöt Pentti Ketola, Unto Niemi, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Manninen.

Puhetta johti Rafael Paasio 1-7 §§ ja Olavi Lindblom 7 §-• Sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (234 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen
laillisuus

2 §. (235 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Valde Nevalainen ja Sylvi Siltanen.

täkir.ian
tarkistajat

3 §. (236 §.)

Selostuksen tasavallan presidentin vaalin vaaliliit-toneuvotteluista aloitti Raatikainen kertoen neuvottelijoi-den jakaantuneen kolmeen työryhmään. Vaaliteknisistä asioista on jo tehty suositukset ratkaisut. Valmis-ta on jestökysymysten eli paikkajako sekä talous-kysymykset. Kesken on vielä julkilausuman jelmalliset ja lausumat yleisorganisaatiosta Raatikainen kertoi, että ylimpänä eli kansalaisvaltuuskunta, johon kulein

Poliittinen
tilanne

liittopuolueesta nimeää 10 henKiioa j j h^nk-ilöä ja yhteisesti nimetään

lisäksi vielä 20 yhteiskunnallisen ja kulttuurielämän näiden alojen edustajaa. Seuraavana portaana on neuvottelukunta, johon on esitetty nimettäväksi kuusi kustakin puolueesta. Raatikainen oli pitänyt määrää tarpeettoman suurena, mutta kommunisteille tämä oli välttämätöntä SKDL-SKP:n kaksinkertaisen edustuksen saamiseksi, eikä Kepulla puolestaan ollut erityisesti tätä vastaan. Neuvottelukuntaan on SDPrstä tähän mennessä nimetty puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä puoluesihteerit.

Neuvottelukunnan alaisena valmisteluelimenä ja käytännön kysymysten hoitajana toimii neljän puoluesihteerin muodostama toimikunta, sihteeri. Tämä toimikunta on asettanut järjestö-, talous- ja tiedotusjaostot, joihin kuhunkin kuuluu kaksi jäsentä eri puolueista. On suunniteltu, että syksyllä irroitetaan toinen tiedotusjaostoon nimetyistä kokonaan Kekkosen vaaliliiton tiedotustehtäviin. Syyskuun 1 päivänä avataan asiamiehen johtama vaalitoimisto yhteisen vaali toiminnan suorituselimeksi. Toistaiseksi on avoinna, kuka tulee asiamieheksi. Kepu on tarjonnut Valtasaarta, mutta emme ole pitäneet häntä erityisen sopivana yhteisen vaalitoiminnan vetäjäksi.

Vaalipiiriorganisaatioon on suunniteltu kahta elintä. Ensinnäkin valtuuskunta, johon nimetään kolme jäsentä, meillä lähinnä piirin puheenjohtaja, yksi piiritoimikunnan jäsen sekä piirisihteerit. Valtuuskunnan alaisena tulee toimimaan työvaliokunta, jonka muodostavat eri piirisihteerit.

~~Virtanen~~ ulosti järjestöjaoston työskentelyä todeten ehdokaspaikkojen jaon muodostuneen kiperimmäksi kysymykseksi. Ensin käytiin periaatekeskustelua siitä, miltä pohjalta jako tullaan tekemään. Virtanen palautti mieliin, että meillä oli puhetta, että pohja olisi löydettävä jostain 62-66

väliltä ja tämä hyväksyttiin myös neuvottelujen pohjaksi, vaikka Kepu ensin esittikin vuoden 1962 tuloksia pohjaksi, mutta myönsi sen kuitenkin epärealistiseksi. Toisena periaatekysymyksenä oli TPSL:n edustuksen suuruus, jossa me esitimme vähintään kolmea ehdokasta jokaiseen piiriin, mutta tällä ehdotuksella ei ollut mitään mahdollisuuksia mennä läpi. Lopputulokseksi tuli, että TPSL:lle varataan yksi ehdokaspaikka kussakin vaalipiirissä. Kolmantena tehtiin periaatepäätös siitä, että myös yksityisille henkilöille puolueiden ulkopuolella varataan kaikissa piireissä paikkoja. Tällöin otettiin myös huomioon Gallupin antama tieto siitä, miten hajalla Kokoomuksen kannattajat tässä kysymyksessä ovat. Neljäntenä oli suhtautuminen kansanpuolueisiin, joista liberaalit ehkä tulevat mukaan.

Keskusteltaessa paikkajaosta Virtanen kertoi Kepun aloittaneen **100**-110 paikan vaatimuksesta hänen esittäessään 80 paikkaa SDP:lle samalla edellyttäen hieman suurempaa paikkamäärää, kuin mitä SKDL:lle tulee. Jaostossa muotoiltu ehdotus paikkajaoksi on seuraava: Kepu 99, SDP 75* kommunistit 70, TPSL 14, liberaalit 18, ruotsalaiset 9 ja muut 15. Virtanen huomautti, ettei siihen enää tule muutoksia, mutta sitä ei kuitenkaan saisi tässä vaiheessa missään tapauksessa antaa julkisuuteen. Jako ei oikeastaan ole täysin ketään tyydyttävä, mutta lähinnä on kiistaa ollut pohjoisten piirien paikoista. Siitä on oltu yksimielisiä, että jos liberaalit eivät puolueena tule mukaan, niin nämä 18 paikkaa joudutaan jakamaan uudelleen. Aikataulusta Virtanen kertoi, että 22.10 mennessä tulisi piirien vaaliorganisaation olla muodostettu ja valtuuskuntien pitäisi siihen mennessä sopivia toiminnasta piirin alueella, jotta em. päivämääränä jo voitaisiin muodostaa vaaliliitot.

Ketola selosti talousjaoston toimintaa, mainiten, että talousarvion menopuolen suuruudeksi on arvioitu 800.000 markkaa, ^ffif.-

joka merkitsisi noin 2.700 mk ehdokaspaikkaa kohti. Jor
 ran keskusteltiin kansalaiskeräyksestä vaalitoiminnan rasitti
 miseksi, mutta ajatuksesta kuitenkin luovuttiin. Suuri
 noerät ovat vaalikirjanen joka kotiin 320.000 mk, i
 tuksiin pääasiassa vaaliliitto-osapuolten lehdissä 200
 000 mk, vaalitoimiston kustannuksiin 150.000 mk ja puhetilaisuuksien
 järjestelyihin 60.000 mk. Tulopuolesta Ketola mainitsi, että I
 talousjaosto esittää elokuun loppuun mennessä puolueiden mak-
 settavaksi 60.000 mk ja syyskuun loppuun mennessä puolet eli
 I 400.000 mk, jonka jälkeen kuukausittain maksettaisiin toista
 puoliskoa, mikäli muut rahanhankintakeinot eivät jo ole puut-
 tuvia määriä tuoneet. Kun asioita pitää hoitaa jo nyt, niin I
 jaosto esitti, että toistaiseksi talousasioita hoitaisi Kepun
 taloudenhoitaja Vähätiitto, joka myös on saanut valtuudet et-
 siä vaalitoimistolle huoneiston. Piiritason kustannukset on
 sovittu jaettavaksi samaan tapaan ehdokaspohjalta kuin yleis-
 kustannuksetkin. Yhteisen lehden julkaisemisesta luovuttiin,
 mutta julisteisiin on varattu 60.000. Painotöistä on pyydetty
 tarjoukset kirjapainoilta, joista 8 on vastannut, ja eilen vas-
 tauksia tutkittaessa todettiin KirjaMonon tarjous ylivoimai-
 sesti edullisimmaksi.

— i eniten avoinna 7 1 7 ^ ^ ^ " " H
 ^ .cuu aina vaaleihin asti " ^ ^ ^ ti " 0 t U e t 0 l " , l n t a
 vasti sovittu v , , ' Ja ^ " ^ Jeimista on alusta-
 Kekkosen kielto
 jestettäne kmTM eisesta asenteesta johtuen ei jär-1
 ane kolmen ehdokkaan keskuk-
 sesta on esiceista vaalikeskustelua. Kekko-
 Π valm istumassa Kepun in *
 lopussa. Tutu « kustantamana väriefilmi heinäkuun
 iac a 35 minuutin filmi-
 Hiton käyttöön m- * 0Π tilattu 20 kappaletta vaali-
 Niemi mainitsi oä a
 tettävästä monivärialb ^-sivuisesta joka kotiin lähe-
 h v v J n , Un, ista, j o h o n Kurjensaari on Jo laatinut
 y Π l e III 0 k k a a n tekstiehdotelman. H " Han esitti kantanaan, etta

tekstin tulisi kulkea Kurjensaaren nimissä, sillä ehdotuksen kaltainen teksti ei ole puolueiden arvon mukaista, ja hän epäili, tokkopa ehdokaskaan kaikkea siitä nielee.

(Vilho Halme saapui.)

Raatikainen esitti, että puoluetoimikunta nyt nimeäisi 10 jäsentä kansalaisvaltuuskuntaan. Helle piti lohdullisena Ketolan mainintaa siitä, että piireille ei ylhäältä päin ole tarkoitus asettaa menoja, ja hän totesi, ettei ole syytä asettaakaan. Vilponiemi kysyi ehdokasasettelusta. Millä tasolla ja miten ne on tarkoitettu asettaa? Lindblom puuttui samaan säännö

•v •••/

lueäänestystä koskevat kohdat. Mikäli se ehdottomasti on suoritettava, niin puoluetoimikunnan on siitä annettava ohjeet kentälle. Paasio ilmoitti myös olevansa hyvin varovainen tässä asiassa. Mahdollisimman pitkälle olisi mentävä tavalliseen tapaan, hän sanoi.

Kun Raatikainen kertoi, että vaaliliittoneuvotteluissa oli pidetty suotavana, että vain puheenjohtaja kuuluisi sekä neuvottelukuntaan että kansalaisvaltuuskuntaan, puoluetoimikunta nimesi kansalaisvaltuuskuntaan SDP:n edustajiksi puheenjohtaja Paasion, puolueeneuvoston puheenjohtajat Viitanen ja Koikkalainen, eduskuntaryhmän puheenjohtajat Kokkola, Helle ja Raunio, SNK:n puheenjohtajan Vilponiemen, **Sosialidemokraattisten** Naisten Keskusliiton puheenjohtajan Sylvi Siltasen, Maaseutuvaltuuskunnan puheenjohtajan Oksasen ja Ruotsalaisen Työväenliiton Lindemanin.

Puoluetoimikunta nimesi neuvottelukuntaan kolmeksi lisäjäseneksi Anssi Kärkisen, Pauli Burmanin ja Martti Pöysälän ja päätti, että jaostoihin puoluetoimisto lähettää edustuksen tarpeen mukaan.

. Metalliliiton kokouksesta, ja
Tiilikainen pyysi tietoja ^ a i n n

Raatikainen kertoi, että ratkaisut tapahtunevat kommunistia ja sosialidemokraattien kesken. Simonisteilla on **valitettavasti** enemmistö sos.-dem. ryhmässä, pois jääneitä on aika paljon, joten on todettava kommunisteilla olevan parin paikan enemmistö kokouksessa.

4 §. (237 §.)

Talouden-
hoitajan
toimen
täyttämisen

Paasio totesi puolueen taloudenhoitajan paikan täyttämisestä Tampereen Hussinkin olleen esillä, mutta tämä ei katsonut voivansa siirtyä Helsinkiin. Paasiolla ei ollut henkilöesitystä, ja hän tiedusteli puoluetoimikunnalta nimiä. Virtanen selosti puoluetoimistossa asiaa puntaroitaessa esillä olleita periaatteita. Ensinnäkin pidetään suotavana, että valittava olisi järjestöelämän piirissä kokemusta hankkinut vakaumuksellinen sosialidemokraatti ja toiseksi luotettava taloudellisissa kysymyksissä. Raatikainen ilmoitti kannattavansa **Leppäsen** ehdokkuutta edelleen. Keskustelussa sekä kannatettiin että vastustettiin Leppäsen valintaa ja tuotiin keskusteluun uusia ehdokkaita, mm. Pohjois-Karjala -lehden Sorsa sekä Kuopion Suksi ja myös Anssi Kärkinen. Puoluetoimikunta päätti panna asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

5 §. (238 §.)

Perhe-
eläkelaki

Eläkepoliittisen työryhmän lausunto hallituksen sosiaalipoliittisen ohjelmatoimikunnan ehdotuksesta yleiseksi **perhe-eläkelaiksi** (liite n:o 94). Raatikainen esitti lausunnon vako, ista, julkistamista sekä eduskuntaryhmän tietoon saatamista. Siltanen kertoi olevansa Kuusen komitean kannalla ja siis tasaeläkelaki

11aJ1 kannatti myös hallinnon osittamista

• eittämistä Kelan sairausvalcuutusosastoon, toisin kuin lausunnossa esitetään, /¹¹Ponleml ilmoitti yhtyvän käsittely-

vän lausunnon periaateratkaisuihin ja kiinnitti huomiota niihin eläkeläisiin, jotka ovat jääneet työeläkelakien ulkopuolelle. Tässä on aukko, jossa hallituksen olisi jotain tehtävä, hän totesi. Viita oli sitä mieltä, että lausunnon päälinjat lienevät meidän hyväksyttävissämme, mutta yksityiskohdissa saattaa sitten olla aihetta varata mahdollisuus tarkistaa ja hioa kannanottoa. (Viitanen poistui kokouksesta.) Tiilikainen oli tarveharkinnan kannalla. Hän arveli, että yleinen mielipide olisi samalla kannalla. Burman kertoi asian olleen hallituksessa esillä ja että sitä on toimikunta "maaherra" Timosen johdolla käsitellyt. Timonen on pitänyt kiirettä, jotta hän saisi tämän esityksen nimiinsä ennen siirtymistään toisiin tehtäviin, Pajulan tullessa hänen tilalleen. Asian käsittely hallituksessa on siirtynyt myöhäiseen elokuuhun, budjettiratkaisujen yhteydessä tapahtuvaksi. Lindblom yhtyi Viidan esittämiin näkökohtiin kannattaen lausunnon hyväksymistä päälinjoiltaan. Pääsio totesi, että olemme edenneet huoltovaltion linjalla niin pitkälle, että ne perusteet ovat heikot, joille koko sosiaalinen järjestelmä perustuu.

Puoluetoimikunta päätti lähettää lausunnon eduskuntaryhmälle katsoen periaatteessa esitettyt näkökohdat arvokkaiksi ja toteuttamiskelpoisiksi, mutta aikataulun ja yksityiskohtien toteuttaminen jää riippumaan muista yleisistä näkökohdista.

II Lf 6 §. (239 §•)

Raatikainen antoi tienn tiedotuksen „talliliiton liitt- g g ^
toisessa tendyis« rateista. Liitt on i - voi- g y * :
masunteiksi tuie. sen .uk.an 6 - i s t i a . 5 sosi.iid.mo-
knaatti. J. 3 TPSL edustavaa. TPSL,n edustajia todeiia oii
enemmän, totesin_gn. f f i ^ i a i n e n - v o 1 - "

suhteet »_Hytä varain edullisi»«, «

paras mahdollinen käytettävissä olevilla resursseil-
 jää riippuvaksi niistä kolmesta tpsliäisestä jäsenestä
lainen totesi vielä, että tulos syntyi kauppana kommun-
 kanssa ja ohi TPSL:n. Lindblom mainitsi odottaneensa par-
 tulosta Metallin kokouksesta. On nähtävä, että lii 11
 nassa sosialidemokraatit tulevat demaan vähemmistönä
 kantaminen tulee jäämään kovasti Penttilän harteille, a hän
 tullee kyllä puoluetoimistoa rasittamaan seuraavien neljän
 vuoden aikana.

7 §. (240 §.)

Työllisyys-
 oli ttiset
 toimen 1-
 eet

I Työvoimapoliittisen toimikunnan esitys työllisyyspoliit-
 tisiksi toimenpiteiksi talvikaudelle 1967-68 (liitteet n:o
 i 95 ja 95a). Viidan selostettua esityksen syntyvaiheita Lind-
 blom kertoi, miten toiminnan keskustelut kulkivat paljon
 laajemmin, kuin mitä tässä paperissa on voitu esittää. Hän I
 kiinnitti puoluetoimikunnan huomiota pariin asiaan. Ensinnä-
 kin poisto-oikeuksien laajentaminen rakennuksiin ja kotimai-
 siin koneisiin. Hänen mielestään olisi lähdettävä siitä, että
 nämä koskisivat vain niitä toimenpiteitä, jotka ovat tapahtu-
 massa tai tulevat vain tällaisen stimulanssin voimin tapahtu- I
 maan. Toiseksi hän huomautti talonrakennustoimintaa koskeva j
 ta kohdasta, jossa «u«-«- ««ennustoimintaa koskeT^
 » jossa esitämme 350 mil I
 on arvioi ssaan -a- hausta. Asuntohallitus!
 se ssa sisältää yte ynyt 3M2 mil i " o Ma arti kkelini Unitak-
 d 5 milj. määrärahan v.
 metteli myös erä-M han kert o i- Lindblom ih-
 eraiden kunnansai™ i
 Estyttävää sekavuutta • • • " e II ra*ennusasioiden häm-
 lituksen kesken v. * S1SäaSiainmlnist eriön ja lääkintöhal-
 dämm Veronhuojennuslaista h-
 damme, ettei sltä pl Sta han mainitsi, että tie-
 tehtävä. 1 aiSi Jatlc aa, »utta jotain kuitenkin on
 ^ ^ kittasi valtione
 syyspaperiin, todet euvost o n pöydälle panemaan työlly- I
 9 ettei v^if-i oneu voston ole mahdollista

puoli tuntia ennen istuntoa käsiin saatua 1/2 tuuman paksuista suunnitelmaa noin vain edes läpi selaamatta hyväksyä. Hän kertoi nyt olevan ensi kertaa tässä kuussa sellainen tilanne, ettei valtiolla ole mitään maksuja rästissä kunnille tai muille. Poisto-oikeuksista hän mainitsi, että niiden kohdalla on taisteltu kommunistien kanssa vähentämistä vastaan, ja nyt tässä puhutaan lisäämisestä'. (Paasio poistui kokouksesta, ja Lindblom jatkoi puheenjohtajana.)

Puoluetoimikunta päätti hyväksyä työvoimapolitiittisen toimikunnan esityksen ja julkaista sen kokonaisuudessaan sekä Helteen ehdotuksesta ottaa esitykseen pienteollisuuslainojen lisäämistavoitteen.

8 §. (241 §.)

^{^ИГГ} Raatikainen kertoi eilen Kuopiosta käyneestä lähetystöstä, jonka jättämä kirjelmä merkittiin pöytäkirjaan (liitteet n:o 96, 97, 98 ja 99).

Pohjois-Savon työllisyystilanne

; -

9 §. (242 §.)

Maatilataloutta käsittelevän työryhmän esitys maatalouspolitiikan perustavoitteista (liitteet n:o 100 ja 100a). Puoluetoimikunta hyväksyi esityksen ja päätti, että se julkistetaan kokonaisuudessaan viikon kuluttua.

Maatalouspolitiikan perustavoitteet

10 §. (243 §.)

Otettiin käsiteltäväksi kolme Kymen sos.-dem. piirin esitystä. 1. Esityksen kansanedustajaehdokkaiden määrän kaksinkertaistamiseksi puoluetoimikunta hylkäsi perustellen päätöstä sillä, että muutos koituisi pelkästään porvarillisten puolueiden eduksi mm. siten, että porvarien vaalikassat suunnilleen kaksinkertaistuisivat ehdokasmäärän kaksinkertaistuesssa, mutta meillä se pysyisi samana.

Kymen Sos.-dem. piiri
esitykset

2. Esitys kuntien mahdollisuuksien lisäämisestä työttömyyden torjunnassa lähetettiin työvoimapolitiittiselle toimikunnalle,

Esitys kunnallislain muuttamisesta lähetettiin kunnallislisäsiain jaostolle. Lyhyessä keskustelussa todettiin, että kunnallisten luottamustehtävien hoitamisesta aiheutuva ansioiden menetys olisi korvattava

11 §. (244 §.)

Yhtenäis-
koululaki

Hattulan sos.-dem. kunnallisjärjestön kirje yhtenäiskoululain johdosta siirrettiin asianomaiselle perustettavalle toimikunnalle, kuten samalla eräät muut aikaisemmin tulleet ja koulukysymyksiä koskeneet kirjeet.

£0
to

12 §. (245 §.)

Ie

Pohjolan
Työn il-
mestymis-
kerrat

Utajärven sos.-dem. ty:n kirje Pohjolan Työn ilmestymiskerroista merkittiin tiedoksi, koska asia kuuluu T-lehtien toimialaan (liite n:o 101).

13 §. (246 §.)

Joensuun
Ty

Joensuun ty:n kirje avustuksen ja lainan myöntämisestä (liite n:o 102), joka jälkimmäinen kysymys on siirtynyt Peruspankin käsittelyin. Puoluetoimikunta ei myöntänyt avustusta.

§. (247 §.)

Lapuan t
väentalo
asia

Lapuan työväentaloa koskenut Vaasan sos.-dem. piiritöimikunnan kirje jätettiin uudelle taloudenhoitajalle asiaan perehtymiseksi.

15 §. (248 §.)

Toimi Metsä-
rannan eläk*

Vaasan ^{bos}em. Piiritöimikunnan kirje eläkkeen myöntämisestä Toimi Metsärannalle pantiin pöydälle.

16 §. (249 §.)

Rauman Ty

Rauman ty.iie myönnettiin lupa korjauksen suorittamiseen työväentalossa ^{fin*}liitteet n:o 103 ja 103a).

17 §. (250 §.)

Helsingin Kirjatyöntekijäin Sos.-dem. Yhdistyksen kirje
»rkittiin tiedoksi (liite n:o 104).

Higin Kir
jatyönt.
Sd. yhdis-
tyksen
kirje a

18 §. (251 §.)

Puoluetoimikunta päätti tervehtiä sähkeellä Kreikan
osialidemokraattisen liiton vuosikokousta ja Espanjan so-
ialistisen työväenpuolueen kokousta.

Kreikan ja
Espanjan
työväen-
puolueiden
kokoukset

19 §. (252 §.)

Muut asiat Puoluetoimikunta merkitsi saaneensa tiedok-
Si Tampereella elokuun 26.-27. päivinä järjestettävän SDP-
työn juhlan (liite n:o 105).

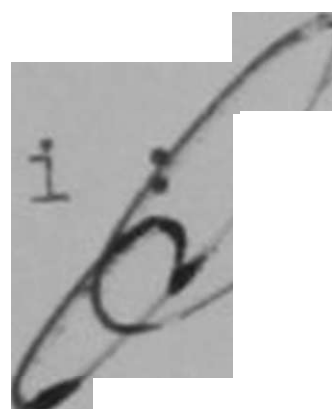
SDP-työn
juhla

Virtasen esiteltyä Iisalmen **tysn 2.000** markan lainan
antamista anteeksi ja 1.000 markan lisäävustusta puoluetoi-
mikunta päätti lisätä lainaa 1.000 markalla, mutta muuten
pysyttää aikaisemman lainan entisellään.

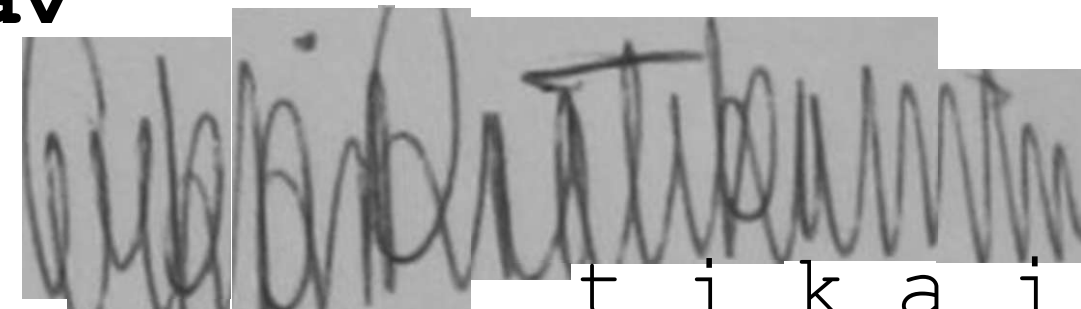
Iisalmen

Seuraava kokous päätettiin pitää 13-7.1967 kello 10.30

Kokous päättyi kello 13,45.
v a k U U d e k s

Olav Lindblom

Erkki Haatainen

CjLxjc&>)

,akko Turkka

Pöytäkirja luettu ja hyväksytty

Valde Nevalainen

Jl i JL ^ x M
lvi Siltanen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa heinäkuun 13 päivänä 1967 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Veikko Helle, VäLde Nevalainen, Sylvi Siltanen ja Paavo Tiilikainen, eduskuntaryhmän puheenjohtaja Veikko Kokkola, puoluetoimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Unto Niemi, Aarne Paananen, Jaakko Turkka ja Yrjö J. Virtanen. Suomen Sosialidemokraattia edusti Atte Pohjanmaa ja Työväen Sanomalehtien Tietotoimistoa Eino Kalkkinen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (253 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (254 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Olavi Lindblom ja Paavo Tiilikainen. Pöytäkirjan tarkistajat

3 §. (255 §.)

Tasavallan presidentin valitsijamiesvaaleista aiheutuvat toimenpiteet. Poliittinen tilanne Raatikainen aloitti puoluesihteeritoimikunnalta valmistuneesta ehdotuksesta "Urho Kekkonen vaaliliiton julistukseksi", johon kohdistettavat muutosesitykset hän toivoi esitettävän kokouksen aikana.

Virtanen selosti piireille asiasta annettua informaatiota ja esitteli ehdotuksen suositukseksi piirijärjestöille presidentin valitsijamiesvaalien järjestöllisistä toimenpiteistä.

Raatikainen viittasi vielä ehdokaspaikkajaossa **synty-**neeseen tilanteeseen, kun kaikki liberaalisen kansanpuolueen piirit ovat tehneet päätöksen omasta vaaliliitosta. Näin jää 18 liberaaleille varattua paikkaa jaettavaksi vaaliliitto-osapuolten kesken. Raatikainen esitti yleisperiaatteeksi, että nämä paikat varattaisiin puolueisiin kuulumattomille ehdokkaille, kuitenkin niin, että Pohjois-Hämeessä vapautuva paikka saataisiin SDP:n kiintiöön.

Puoluetoimikunta päätti, että paikkajaosta neuvotellaan tältä pohjalta sen jälkeen, kun on selvinnyt lopullisesti, mitkä puolueet tulevat suureen vaaliliittoon. Päätettiin antaa piirijärjestöille suositus presidentin valitsijamiesvaalien järjestöllisistä toimenpiteistä Virtasen esittelemässä muodossa (liite n:o 106).

Puheenjohtajan toivomuksesta Raatikainen luki ehdotuksen Urho Kekkosen vaaliliiton julistukseksi (liite n:o 107), joka sen jälkeen käsiteltiin yksityiskohtaisesti ja sai korjausten jälkeen liitteestä (n:o 107 a) ilmenevän muodon. Vaaliliittoneuvottelijoita kehoitettiin toimimaan niin, että 9. kappale poistettaisiin, vaikka puolitoimikunta epäilikin, että SKDL ja TPSL tulevat poistamista jyrkästi vastustamaan.

Valmistautuminen syksyn 1968 kunnallisvaaleihin. Yrjö J. Virtanen esitteli luonnoksen kunnallisvaalien aikatauluksi (liite n:o 108). Raatikainen mainitsi suunnitelmista soveltaa operaatioanalyysiä kunnallisvaalien ja presidentinvaalien samanaikaisiin toimintoihin ns. kriittillisen polun löytämiseksi. ~~Kärkinen~~ kertoi kunnallisasiainjaoston käsitelleen **ko-**kouksessaan tätä aikataulua ja todenneen joutuvansa vielä myöhemmin palaamaan vaaliteemoihin ym. vastaaviin kysymyksiä. Jaosto suositteli puoluetoimikunnalle kannanottoa jo tässä

vaiheessa myös vaaliliittokysymyksiin pääperiaatteena, että puolue menee omana vaaliliittona kunnallisvaaleihin ja vain paikallisten erikoisolosuhteiden perusteella puoluetoimikunta voisi eri harkinnan jälkeen myöntää tästä periaatteesta poikkeuksen.

Puoluetoimikunta hyväksyi kunnallisasiainjaoston esityksen varauksineen ja vahvisti periaatteena noudatettavaksi myös ehdotetun aikataulun. Raatikaisen esityksestä päätti puoluetoimikunta alkusyksystä kokoontua yhdessä kunnallisasiainjaoston kanssa pohtimaan kunnallisvaaleihin liittyviä kysymyksiä.

Ay-liikkeen eheyttäminen. Paasio mainitsi suunnitellun keskusjärjestön voimasuhdejaosta: 12 sosialidemokraattia, 8 kommunistia ja 2 TPSL:stä. Lindblom totesi, että puoluetasolla keskusteltavat luvut ovat aika teoreettisia, sillä jos pääasiasta, periaateratkaisusta saadaan päätös aikaan, niin edustuskysymykset nousevat silloin liittojen keskeisinä edustuskysymyksinä esille. Hän kertoi kiinnittäneensä huomiota Metalliliiton julkilausumaan eheyttämisestä SAK:n puitteissa, mutta sanoi ymmärtävänsä julkilausuman syntyneen rasittavan kokouksen loppuvaiheessa, jolloin ei enää haluttu eikä jaksettu tarttua sen sanamuotoon. Keskusjärjestöön kaavailluista voimasuhteista hän totesi, etteivät ne 12-10 muodossa vastaa ay-väen keskuudessa olevaa jakautumista, jossa kommunistien osuus lienee noin kolmasosan luokkaa. Ennen pitkää tulee esille aika, arveli hän, jolloin-simonisteille on kommunistienkin lyötävä nyrkkiä pöytään. Hän halusi sanoa jonkin sanan myös Leskisen Kotkan-puheesta ja totesi Liinamaata koskeneen osan puheesta osoittavan mitä suurinta asiantuntemattomuutta. Liinamaata on kyllä eräässä vaiheessa ajateltu uuden keskusjärjestön puheenjohtajaksi, mutta on todella vaikea löytää vastaavaa henkilöä sovittelijaksi. Liinamaa olisi kyllä kokonaan rauhoitettava sovittelijantehtäväänsä.

Paasio korosti, että Liinamaata ei mihinkään tällaiseen sai. si sotkea ja toisekseen ei asian edistyminen nytkään ole henkilöstä riippuvainen. Hän ehdotti, että puoluetoimikunta hyväksyi- si esitetyn voimasuhdekaavailun jatkokeskustelujen pohjaksi.

Raatikainen puuttui Metalliliiton ratkaisuihin sanoen, ettei tilannetta voinut päästää äänestyksiin, koska salissa todennäköisesti oli pieni enemmistö kommunisteilla ja toiseksi olisi paljastunut se, että sosialidemokraattisen ryhmän sisällä enemmistö oli TPSL:läisillä. Niinpä tämä ratkaisu kommunistien kanssa liittyi laajempiin yhteyksiin, jonka seurauksena on ilmennyt välirikkoa TPSL:n ja kommunistien välillä sekä toisaalta käymistilaa myös SKP-SKDL:n sisällä AA-linjan (Aimo Aaltonen) käyttäessä tätä Hautalaa ja kumppaneita vastaan.

Tiilikainen ja Helle kannattivat puheenjohtajan esitystä voimasuhteiksi. Puoluetoimikunta hyväksyi tähänastiset toimenpiteet ay-asiassa ja keskusjärjestön voimasuhteiksi jatkokeskusteluihin **12-8-2**.

Helle puuttui maaherrakysymykseen, jonka sanoi kuulleen siirtyvän syksyyn. Paasio kertoi Viitasen olevan kyllä valmis siirtymään joko Ouluun tai Vaasaan ja Backman on, kuten viimeksi kuultiin, lähinnä Vaasan ruotsalaisen väestön ehdokas, vaikka myös suomenkieliset ovat hänet hyväksyneet. Viitasella on lisäksi tämä Kotkan kaupunginjohtajakysymys, joka tulisi varsin pian saada pysyvämmästä ratkaistuksi. Karjalaiselle olen esittänyt kompromissia, puhuja sanoi, että me suostuisimme Vaasaan, jos sosiaalihalituksen johtopaikka katsottaisiin meille-kuuluvaksi. Hän on nyt kuitenkin lomalla, joten ei ole tietoa, miten tähän Kepun piirissä suhtaudutaan. Kuitenkin tulee hallitukseen muita muutoksia, koska Kepun maaherraehdokkaina ovat Timonen ja Ryhtä. Timonen on sydänvikansa johdosta halukas siirtymään maaherraksi, kertoi Paa'

sio Kekkonen maininneen vastauksena hänen kysymykseensä.

Tiilikainen kannatti pelkästään Viitaseh ehdokkuutta Vaasaan, sillä, kuten hän sanoi, Backman lienee varsin tuore puolueen jäsen. Nevalainen oli myös ehdottomasti Viitaseh kannalla, sillä vaikkei nyt suorastaan palkkiosta olekaan kysymys, niin kyllä näihin tehtäviin vanhoja sosialidemokraatteja tulisi nimittää eikä ryhtyä tulijoita palkitsemaan. Lindblom kannatti myös Viitasta Vaasaankin. Lisäksi hän käsitteli laajasti sos.-dem. kunnallismiesten jälkikasvua sekä piti suotavana, että työministeri vaihtuisi.

SKDL:n kirje. Raatikainen esitteli SKDL:n puoluetoimikunnalle osoittaman kirjeen (liite n:o 109), jossa kesätyöttömyyteen ja talouspoliittisiin näkymiin viitaten esitettiin neuvotteluja SKDL:n ja SDP:n kesken yhteisen menettelytavan löytämiseksi näiden ongelmien ratkaisemiseksi. Raatikainen totesi SKP:n pitkin matkaa tehneen neuvotteluesityksiä ja jätti asian yleiseen keskusteluun tekemättä erityistä päätösesitystä.

Lindblom huomautti, että "nämä kaverit kyllä tietävät, ettei tällaisella kokouksella mitään kesätyöttömyyttä voida hoitaa". Hän ehdotti, että vastauksessa - jos vastataan - viitattaisiin hallituksen asettaman työvoimapoliittisen "ylihallituksen" työhön. Helle yhtyi Lindblomiin molemmissa kohdissa ja puheenjohtajaan siinä, ettei pidä kahden hallituspuolueen ottaa liian suurta vastuuta näistä kysymyksistä. Paasio piti tärkeänä viittausta hallituspuolueiden yhteisvastuuseen, ja Nevalainen edellytti jotain joka tapauksessa vastattavan. Lindblom täsmensi ehdotustaan vastauksen sisällöksi: Ensinnäkin viittaus työvoimapoliittisen toimikunnan lähiajan ohjelmaan, joka voitaisiin oheistaa liitteeksi, ja toiseksi korostaa, että keskustelut talous- ja työllisyyspolitiikasta tulee käydä hallituksen aset-

tamassa toimikunnassa. Raatikainen totesi puoluetoimikunnan kantana olevan, että hallituspolitiikkaa koskevissa kysymyksissä emme käy kaksipuolisia neuvotteluja, vaan kaikkien hallituspuolueiden kesken. Pohjanmaa kiinnitti vielä huomiota siihen, että omia esityksiä on **kyllä «allaan** tuotava esiin.

Puoluetoimikunta päätti vastata Lindblomin esittämällä tavalla (liite n:o 110)-, *

4 §. (256 §.)

Talouden-
hoitajan
toimen
täyttä-
minen

Raatikainen alusti kysymyksen taloudenhoitajan toimen täyttämisestä kertoen käyneensä useita keskusteluja Keijo Suksen kanssa, joka kuitenkin ei ole ristikkäispaineessaan voinut tehdä myönteistä ratkaisua. Raatikainen esitti nyt ehdokkaanaan Pentti Ketolan, jolla hän katsoi olevan nimenomaan kahdessa suhteessa kokemusta, vaikka hän ei tilimies olekaan, nimittäin työväentalojen toimialarationalisoinnin suhteen ja lehdistön - tiedotustoiminnan uudelleenorganisointia ajatellen. Lindblom piti suoralta kädeltä Ketolaa mahdollisena tähän tehtävään. Nevalainen tiedusteli, oliko Ossi Sorsaan oltu yhteydessä, jota Nevalainen taloudellisen koulutuksen pohjalta yhä edelleen piti vahvana kandidaattina. Vastauksena Raatikainen kertoi, ettei hän ollut tätä tavoittanut. Tiilikainen kaipasi todellista talousmiestä tähän tehtävään kysyen, onko Suksikaan nyt todella hyvä talousmies, hän kyllä lienee hyvä piirisihteeri. Hän hieman epäili ehdokkaiden pohjakoulutusta ja mainitsi, että ehkä ei ole riittävän laajasti etsitty. Siltanen piti valitettavana, ettei Kärkinen ole suostunut siirtymään, sillä hänen nähdäkseen juristin koulutuksesta on yleisissä talousasioissa paljon hyötyä. Ketolasta hänellä kyllä oli pelkästään hyviä kokemuksia. Helle kannatti Ketolan valintaa tässä kokouksessa. Puheenjohtajan tiedusteltua ilmoitti Paana

nen kannattavansa puoluesihteerin ehdokasta ennen muita esillä olleita.

Puoluetoimikunta valitsi taloudenhoitajaksi Pentti Ketolan määrittäen palkaksi 2.100 markkaa kuukaudessa.

5 §. (257 §.)

Eläkepoliittisen työryhmän lausunto yrittäjäeläkelais-Yrittäjäeläkelaki
ta. Puoluetoimikunta päätti ottaa lausunnon uudelleen esille elokuun alkupäivien kokouksessaan.

6 §. (258 §.)

Piirijärjestöjen velat puolueelle. Puoluetoimikunta Purijärjestöjen velat
päätti antaa veloista anteeksi 70 % edellytyksellä, että
30 % maksetaan puolueelle tämän vuoden loppuun mennessä.

7 §. (259 §.)

Toimi Metsärannan eläke. Puoluetoimikunta päätti, et- Metsärannan eläke
tä Metsärannan kanssa neuvotellaan eläkkeelle siirtymisestä sillä edellytyksellä, että puolue maksaisi hänelle
lisäeläkettä 130-230 mk:n väliltä (liite n:o 111).

8 §. (260 §.)

Merkittiin tiedoksi Nuorten Kotkain Keskusliiton anomus. Nuorten Kotkain Keskusliiton anomus

9 §. (261 §.)

Madagaskarin Sos.-dem. Puolueen XI puoluekokoukseen Madagaskarin Sd. Puolueen kokous
4.-10.9.67 tulleen kutsun johdosta päätettiin lähettää
sähke.

10 §. (262 §.)

Ilmoitusasiana merkittiin, että kunnallisasiainjaoston Kunnallislain muuttaminen
ton Kymen Sos.-dem. Piirin esityksestä kunnallislain muuttamisesta antamassa lausunnossa todetaan, että muutoksessa

tulisi pyrkiä siihen, että kunnallisissa luottamustohtävissä

korvattaisiin todelliset työansioiden menetykset.

11 §. (263 §.)

Itsenäisyys-
juhlat

Päätettiin luovuttaa puoluejärjestöjen liput itsenäisyys-
juhlavuoden pääjuhlan lippulinnaan Jäähallissa 5.12.67.

12 §. (26b §.)

Inkeri
Airolan
anomus

Hylättiin Inkeri Airolan anomus matka- ja päivärahoista
sos.-dem. opettajien kansainvälisen unionin vuosikongressiin
4.-10.8.67 Roomassa (liite n:o 112).

13 §. (265 §.)

]

⁻¹Nuorison
- keskustelu-

1 tilaisuus

Kuultiin Gallup-vastausten analysoinnin osoittaneen kannan-
tuksen nuorison keskuudessa vähentyneen. Päätettiin **Raatikaisen**
esityksestä järjestää syksyllä nuorison keskustelutilaisuus,
jonka isäntänä olisi puoluetoimikunta ja jossa tilaisuudessa
yhdessä pohdittaisiin nuorisoa kiinnostavia kysymyksiä.

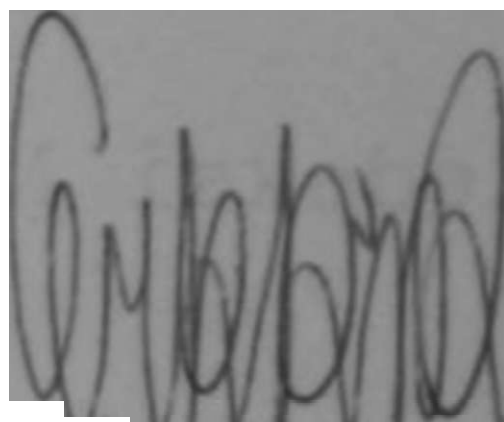
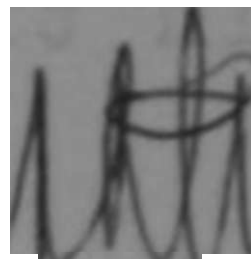
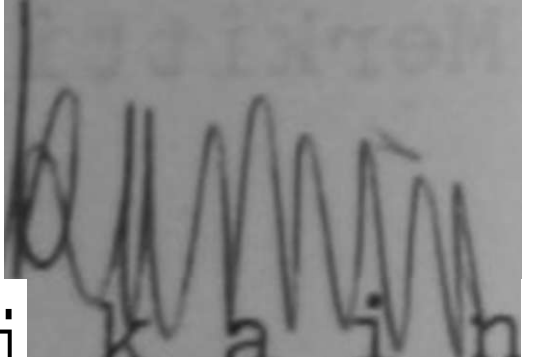
Seuraava kokous päätettiin pitää 14.8.67 kello 10.30.

Kokous päättyi kello 14.20.

V a k u u d e k s i :

I

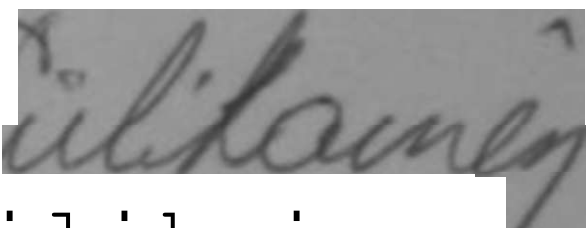
Rafaél P a ä s i o

Erkki   e n

Jaakko Turkka

öytäkirja luettu ja hyväksytty.

Olavi Lindblom

 "Paavo Tiilikainen

PÖYTÄKIRJA Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puoluetoimikunnan kokouksesta, joka pidettiin puoluetoimiston kokoushuoneessa elokuun 14 päivänä 1967 alkaen kello 10.30.

Kokouksessa olivat saapuvilla seuraavat puoluetoimikunnan jäsenet: Rafael Paasio, Erkki Raatikainen, Olavi Lindblom, Vilho Halme, Veikko Helle, Valde Nevalainen, Sylvi Siltanen, Paavo Tiilikainen, Pentti Viita, Antero Väyrynen ja K.-A. Fagerholm, eduskuntaryhmän puheenjohtaja Veikko Kokkola, pääministerin sihteeri Pauli Burman sekä puoluetoimiston toimihenkilöt Anssi Kärkinen, Pentti Ketola, Unto Niemi ja Jaakko Turkka. Suomen Sosialidemokraattia edusti Sulo Manninen.

Puhetta johti Rafael Paasio ja sihteerinä toimi Jaakko Turkka.

1 §. (266 §.)

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen laillisuus

2 §. (267 §.)

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Pentti Viita ja Väinö Vilponiemi. Pöytäkirjani tarkistajat!

I * *

3 §. (268 §.)

Paasio selosti maaherrakysymyksen ratkaisua todeten sos.-dem. hallitusryhmän pyrkineen miehittämään Oulun läänin. Kun kommunistien asennoituminen oli kuitenkin hieman epävarma, olisi jouduttu hallituksessa äänestykseen, "enkä pitänyt äänestysratkaisua tällaisessa kysymyksessä sopivana". Hallituksen täydentämisestä Paasio mainitsi, että se sosialidemokraattien osalta ei ole erityisen ajankohtainen, koska Viitanen vasta marraskuussa siirtyy Vaasaan. Kepu sen sijaan ratkaisee omalta osaltaan Virolaisen palattua Kanadasta. Hallituksen äskettäin hyväksymästä täydentävästä työl Poliittinen tilanne

liisyysohjelmasta hän totesi rahoituksen siinäkin muodostuneen hankalaksi kysymykseksi. On myös vielä esitetty käsitys, että tämäkään ei riitä ensi talven työllisyyttä turvaamaan, mutta lisäohjelmien aikaansaaminen kysyy entistä enemmän varoja. Työkohteita kyllä löytyy, mutta "halvat" työkohteet on jo varsin tarkkaan käytetty. Jäljellä olevat vaativat keskimäärin aikaisempaa suuremman sijoituksen luotavaa työpaikkaa kohden, joskin samalla ovat tuottavampia sijoituksia kuin Kepun suosima lapiolinja.

Raatikainen selosti talven mittaan Paasion johdolla käytyjä ay-liikkeen eheyttämistä koskevia keskusteluja (liitteet n:o 113 ja 114) "komiteassa", johon kuuluu sosialidemokraattisia ay-johtajia molemmista keskusjärjestöistä ja niiden ulkopuolisista liitoista. Näissä Paasion komitean keskusteluisa päädyttiin vähitellen neljään periaatteeseen, joita noudattaen eheytystä olisi ryhdyttävä kehittämään. Ensinnäkin eheytyksen tulisi tapahtua uuden keskusjärjestön puitteissa. Toiseksi eheytyksen tulisi toteutua kansanvaltaisia ay-periaatteita noudattaen. Kolmanneksi tulisi uuden keskusjärjestön olla sosialidemokraattien johtama ja neljänneksi sovitettiin siitä, että keskusteluihin kommunistien kanssa ryhdytään sen jälkeen kun eri tahoilla olevat sosialidemokraatit ovat keskenään päässeet sopimukseen eheytyksen sisällöstä.

Raatikainen muistutti Paasion komitean sitten suosittelleen puolueen neuvotteluja kommunistien kanssa ja puoluetoimikunta puolestaan antoi tälle suostumuksensa. Keskusteluja on sen jälkeen käyty Paasion puheenjohdolla. SDPrn edustajina ovat lisäksi olleet Lindblom ja Raatikainen sekä edellisen poissaollessa Burman. SKPrn puolelta ovat mukana olleet Saarinen (Salomaa), Hautala ja Pessi. Keskustelujen lähtökohdana on ollut se tosiseikka, että ay-eheytyks on mahdollista

toteuttaa valn suurten työväenpuolueiden myötävaikutuksella, joten TPSL ei ole ollut mukana. Tosin kommunistit ovat useasti, nimenomaan Pessi, ottaneet esille TPSL:n aseman, mutta emme ole pitäneet aiheellisena TPSL:n vetämistä mukaan, ennen kuin suuret puolueet ovat keskenään selvittäneet, minkälainen yhteinen pohja voidaan löytää eheytyksen edistämiseksi. Keskusteluissa hahmottunut yhteinen näkemys on kirjattu puoluetoimikunnalle jaetussa julkilausumaluonnoksessa, joka on tarkoitus julkaista, ja ehdotuksessa toimenpidepöytäkirjaksi, joka jäisi epäviralliseksi.

Näiden keskustelujen jälkeen on viime viikolla ehdotuksia käsitelty Paasion komiteassa, jolloin julkilausuman rinnakkaisliittoja koskeva kohta ei saanut SAJ-läisten kannatusta. Myöskään Raatikaisen "Paasion kompromissiksi" kutsuma voimasuhdejako 12-8-2 ei saanut jakamatonta kannatusta.

Raatikainen arvioi, että taktiselta kannalta katsoen tämä neuvotteluyhteys on aikaansaanut säröä kommunistien ja TPSL:n välisiin suhteisiin, samoin myös kommunistien sisäiset vastakkaisasetelmat ovat jyrkentyneet. Hän katsoi, että puolueen tulisi tuoda kantansa julki ay-eheytyksen puolesta, koska se voisi olla juuri se elementti, joka veisi kysymystä eteenpäin.

Keskustelussa Lindblom toi esiin sen, että Paasion komitean alkuaikojen tärkein ratkaisu oli yksimielisyyden syntyminen eri tahoilla toimivien sosialidemokraattien kesken siitä, että eheytyks tapahtuisi uuden keskusjärjestön puitteissa. Tämä on koko ajan ollut lähtökohta ja myös tavoite, johon pyrkimiseksi on koetettu löytää sellaisia keinoja, jotka mahdollisimman vähän loukkaisivat eri osapuolten paikalleen juuttuneita näkökantoja. Keskustelut kommunistien kanssa ovat lähteneet siitä, että mikäli ratkaisuun olisi pyritty yhdessä TPSL:n kanssa, niin SAK:ssa olevat kommunistit voisivat estää sen to-

teuttamisen. Sen sijaan kommunistien kanssa käydyillä keskusteluilla muotoutunutta ratkaisua ei TPSL voi yhtä helposti kaa-
taa. Lindblom totesikin, että tällä hetkellä kaavaillun ehey-
tyksen vastustajia näyttävät olevan Rantasten ympärille ryh-
mittyneet ay-toimitsijat. Toisaalla Jaakko Rantanen ja toisaal-
la Vihtori Rantanen tpsl-läisine toimitsijoineen. Lindblom mai-
nitsi edelleen, että rinnakkaisliittokysymys oli jo aikaisemmin
nähtävissä vaikeimmaksi. Kommunistit ovat koko ajan ajaneet mää-
rääikää tämän kysymyksen ratkaisulle, ja tämä määräaika vaikut-
taa kyllä varsin pieneltä.

Kaksiosaisen toimenpide-ehdotuksen jälkiosasta on aja-
teltu, että puolueet myötävaikuttaisivat siihen, että ay-mie-
het itse ottaisivat nämä kysymykset keskusteltaviksi. Hän ker-
toi Jaakko Rantasen viittanneen siihen, että Wälläri ei tule
hyväksymään poliittisten puolueiden sekaantumista. Lindblom
piti suotavana, että puoluetoimikunta voisi periaatteessa hy-
väksyä neuvottelujen aikaansaannokset ja että niitä vielä kyp-
syteltäisiin kenttään päin ennen julkistamista.

Viita kertoi korviinsa kantautuneen huhuja siitä, että
SAJ aikoisi ryhtyä julkisesti tätä vastustamaan, mikä ei oli-
si suotavaa. Voimasuhdejako hän piti realistisena ja mahdol-
lisena tällaisten voimasuhteiden säilymistä viitisen vuotta.
Hän kysyi, eikö olisi mahdollista lykätä rinnakkaisliittoky-
symystä myöhemmäksi ja pyrkiä pääkysymyksessä ratkaisuun. Ei-
köhän se kysymys sitten kypsyisi ajan mittaan.

Viita mainitsi, että on muitakin kysymyksiä, joihin pi-
täisi paneutua ajan kanssa, ja hän ehdotti asian panemista
pöydälle.

Paasio korosti, että kaikki liitot, myös rinnakkaislii-
tot, voivat esityksen mukaan liittyä yhteen keskusjärjestöön.

~~Nevalainen~~ Nautti, että vallasta ei niin vain luovuta.

Kun keskusjärjestön luonne nyt muuttuisi siten, että pääpaino tulisi liittojen sisälle, saattavat kommunistit laskelehdia, että heidän asemansa vahvistuu yksityisten liittojen kautta. Varsinaisena kysymyksenään hän tiedusteli, onko nyt tarkoitus, että me yhdessä SKP:n kanssa nyt allekirjoitamme tämän julkilausuman vai annammeko erikseen samansisällöiset lausumat.

Helle kertoi yksityisten SAJ-läisten ottaneen häneen yhteyttä ja piti arveluttavana, jos me nyt antaisimme tällaisen lausuman ja syntyisi tilanne, jossa puolueen antamia neuvoja ay-väki ei toteuttaisi. Hän korosti, että pitäisi sanoa selvemmin uuteen keskusjärjestöön pyrkiminen. Hänen mielestään neuvotteluja SAJ:n kanssa olisi jatkettava ja hän kannatti pöydällepanoesitystä.

Raatikainen sanoi rinnakkaisliittokysymyksestä, ettei missään yhdistyneessä liitossa kommunistien voima vahvistuisi, ainakaan jäsenkunnan keskuudessa, eikä hän näin ollen voinut pitää perusteltuina väitteitä, että yhdistyminen vahvistaisi kommunistien asemaa. Mitä tulee julkistamiseen, Raatikainen sanoi, ettei mitään päätöksiä ole tehty. Mutta kun suuret työväenpuolueet ovat keskusteluja käyneet, niin lienee luonnollista, että keskustelujen tuloksesta annetaan tieto julkisuuteen. Paasio korosti, että sos.-dem. ay-väkeä ei ole vain SAJ:ssä. Vilponiemi mainitsi, että kysymys keskusjärjestön luonteesta on jarruttanut yhdistymistä. Sitä pitäisi selventää, sillä mielestäni se ei voi olla SAK, sanoi hän. Tiilikainen toivoi, että käsiteltävänä oleva tai siitä muokattu julkilausuma annettaisiin julkisuuteen, sillä hän katsoi sen edistävän eheytymistä. Kun kerran olemme olleet aloitteentekijöinä Paasion puheenjohdolla, niin pidettäisiin saamattomuutena, elleimme mitään lausu. Halme ilmoitti paljolti omaksuvansa Tiili-

*ka*isen ajatuksen todeten tämän julkilausumaluonnoksen olevan puoluekokouksen päätöksen mukainen, eikä tässä asiassa ole suinkaan kiirehditty. Hän oli valmis tältä pohjalta tamaan valtuudet neuvotteluihin tämän julkistamiseksi. Hämeen käsityksen mukaan osastoissa yleisesti toivotaan yhdistymistä, johtajat ovat sitten erikseen. Siltanen muistutti, että SAJ on aikaisemmassa vaiheessa pitänyt suotavana puolueen kannan määrittelyä - mutta nyt tämä lausuma, jota SAJ vastustaa, tuskin edistää asian kehittelyä. Hän toivoi, ettei vielä tämän kokouksen päätöksellä julkisteta lausumaa, vaan muokataan ay-väen kantaa.

Keskustelussa todettiin edelleen, että vaikka tietyt toimitsijat näyttävät eheytystä vastustavan, niin sekä SAJ:n että SAK:n ja ulkopuolisten liittojen osastoissa olevat sos.-dem. jäsenet, ay-väen kantajoukko yleisesti vaatii yhdistymistä. Valitettavana pidettiin sitä, että puolueväen keskuuteen tietoisesti on syötetty käsitystä, että yhdistyminen muka aiottaisiin toteuttaa SAK:n puitteissa. On selvästi nähtävissä, että tällaista levittävät sellaiset toimitsijat, jotka toivovat saavansa ay-väen tällä perusteella vastustamaan voimien kokoamista ay-liikkeessä. Edelleen todettiin, että rinnakkaisliittojen ajan mittaan yhdistyessä uuden keskusjärjestön puitteisiin tulee sosialidemokraattien panos vahvistumaan.

Raatikaisen mainittua, että seuraava neuvottelu SKP:n kanssa on torstaina (17.8.) päätettiin, että puoluetoimikunnan ..

neuvottelusta. Muilta osin puoluetoimikunta pani asian pöydälle ja antoi käydyn keskustelun evästykseksi **neuvotteli-**joille.

Viita selosti puoluetoimikunnan liikeverotuksen tar-

kistamistoimikunnan mietintöä ja omaisuusverokomitean työskentelyä sekä maataloustulolain mukaisen elokuun tarkistuksen todennäköistä sisältöä. Maataloustulon korotustarve näyttäisi hänen arvionsa mukaan nousevan 6,5 joka markoissa tekee noin 170-180 milj. Hintatoimikunnassa on päädytty siihen, että koko maataloudelle tuleva hyvitys annettaisiin maidon hintaan, mikä parantaisi vaikeassa asemassa olevien pienviljelijöiden asemaa ja kohentaisi erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomen kehitysalueiden taloudellista tilannetta. Tämä merkitsisi noin 4,5 pennin korotusta maidon tavoitehintaan.

Keskustelussa todettiin, että sosialidemokraattisen maatalouspolitiikan pyrkimyksenä on maatalouspoliittisen tuen ohjaaminen niin, että maatalouden rakennetta muuttaen ja rationalisoinnilla tuottavuutta lisäten tuki vähitellen tulee tarpeettomaksi. Maatalouspolitiikan muutos on väistämättömästi ennen pitkää tapahduttava, mutta viime kevään maataloustuloratkaisussa eivät muut hallitusosapuolet vielä olleet kypsiä todelliseen suunnanmuutokseen.

Paasio puuttui Suomen Pankin johtajakysymykseen todeten, että siihen joudutaan pian ottamaan kantaa. Meillä ei ole omaa ehdokasta, esillä ovat olleet Karjalainen, Rossi ja Aura. Auran ehdokkuus liittyy enemmänkin Helsingin kaupungin johtajakysymykseen, eikä Aura itse ole SP:stä kiinnostunut. Karjalainen taasen itse sanoo, että se on hänestä yhdentekevää. Kokkola ilmoitti tänään aamulla keskustelleensa Wariksen kanssa, joka jälleen ilmoitti valittelunsa siitä, ettei Koivisto ole halukas. Suomen Pankin piirissä katsotaan, että Rossi olisi seuraava ehdokas Koiviston jälkeen. Wariksen käsityksen mukaan Karjalaiselle tulisi vaikeuksia, sillä Rossi lähtisi välittömästi pois, mikäli valittaisiin Karjalainen, joka ei ole koskaan pankkia hoitanut eikä siihen pystyisi. Lindblom pala

si vielä Koivistoon, josta Kertoi Kekkonen sanoneen, että ei-
kö nyt suuri puolue halua yhtä miestä järjestykseen. Lindblom
tiesi, että Waris oli Koiviston kannan kuultuaan keskustellut
Karjalaisen kanssa ja sanonut, että sinun pitäisi nyt vahvim-
pana ehdokkaana alkaa perehtyä pankkiasioihin ja lähteä kier-
tämään maailman pankkipiirejä suhteiden luomiseksi. Karjalai-
nen oli ilmoittanut olevansa siihen itse suostuvainen, mutta
kertonut myöhemmin, että puolue ei sitä salli. Lindblom ko-
rosti, että pitäisi vielä kerran keskustella Koiviston kans-
sa. Paasio palautti mieleen, että asiasta vakavasti keskustel-
tiin, kun Elannon toimitusjohtajaa valittiin, jolloin Koivis-
to oli asettanut Elannon etusijalle. Helle huomautti, että
osuuskaupan hoitajaksi on helpompi saada sosialidemokraatti
kuin Suomen Pankin johtajaksi. Hän kannatti vielä keskuste-
luja Koiviston kanssa. Raatikainen heitti esille nimen prof.
Jouko Paunio, joka on ollut Suomen Pankin tutkimuslaitokses-
sa ja on sosialidemokraatti. Mikäli Rossi nimitetään pääjoh-
tajaksi, tulisi vapautuvalle johtajan paikalle ottaa Paunio
huomioon, joskin Viitakin tulisi kysymykseen. Viita kertoi
Rossista, jonka alaisena hän oli monta vuotta ollut, että tä-
mä ei ole taistelija, mutta valmis sovitteluun. Tosin Rossi
on ollut Veronmaksajain Keskusliiton palveluksessa aikanaan
ja lienee, kuten Kokkola luonnehti, vapaamielinen porvari.

Puoluetoimikunta päätti, että vielä keskustellaan Koi-
viston kanssa ja palataan sen jälkeen asiaan uudestaan.

Presidentin valitsijamiesvaalijärjestöllisenä toimenpi-
teenä puoluetoimikunta päätti suositella Helsingin, Uuden-
maan, Turun eteläisen ja Vaasan piirijärjestöille, että ko.
piireissä varattaisiin yksi ehdokaspaikka Ruotsalaisen Työ-
väenliiton täytettäväksi. Kärkinen kertoi, että suuren vaa-
liliiton julkilausumaa ei ole vielä täysin saatu puoluetoi-

mikunnan haluamaan muotoon, ts. poistettua maininnat hallituspolitiikan jatkumisen turvaamisesta.

4 §. (269 §.)

Merkittiin tiedoksi Norra Österbottens Svenska Socialdemokratiska Samarbetskommittén kirje, joka käsitte-
li Vaasan läänin maaherran nimittämistä (liitteet n:o 115
ja 115a).

Vaasan läänin maaherra-kysymys

5 §. (270 §.)

Puolueen uusi taloudenhoitaja Pentti Ketola oikeutettiin kirjoittamaan puolueen nimi Yleisradion talousjohtajaksi siirtyneen Aarne Paanasen jälkeen. Puolueen sääntöjen mukaan puolueen nimen kirjoittavat puheenjohtaja Rafael Paasio, varapuheenjohtaja Olavi Lindblom, puoluesihteerit Erkki Raatikainen ja puoluetoimikunnan määrääminä puolue-
toimiston toimihenkilöinä Pentti Ketola ja Maire Tommola, kulloinkin kaksi yhdessä.

Puolueen nimenkirjoittajat

6 §. (271 §.)

Santeri Saarikiven 90-vuotissyntymäpäivä ja muotokuva. Puoluetoimikunta ei hyväksynyt tehtyä muotokuvatarjousta.

Santeri Saarikl/en^N muotokuva-tarjous

7 §. (272 §.)

Piirisihteerin vaihdos Pohjois-Hämeen piirijärjestös-
sä. Puoluetoimikunta hyväksyi uudeksi piirisihteeriksi eh-
dolla olevan piiritoimikunnan ehdokkaan, Kansan Lehden le-
vikkipäällikön Eero Lindholmin.

Piirisihteerin vaihdos
P-Hämeessä

8 §. (273 §.)

Puoluetoimikunnan edustajaksi Englannin Työväenpuolu-
puoluekokoukseen 2.-6.10.1967 Scarboroughissa puolue-
toimikunta nimesi puoluesihteerin

Englannin Työväenpuolueen ko-
kous

9 §. (274 §.)

Vierailu-
kutsu
Tshekko-
vakiaan

Burman välitti yksityiseltä vierailultaan Tshekkoslovakiaan sikäläisen Kansallisen Rintaman keskuskomitean **toivomuksen** yhteyksien avaamisesta SDPrhen.

Väyrynen kertoi hänen ja Vilponiemen Itämeren-viikon aikana käymistä keskusteluista apulaisulkoministerin terveisinä toivomuksen puoluetason valtuuskuntien neuvotteluista.

Lindblom kuvasi kesäkuussa tapahtunutta yksityistä **vierailuaan** Jugoslaviaan, josta viime helmikuussa kävi puolueemme vieraana myös muut Skandinavian maat kiertänyt valtuuskunta. Jugoslaviassa käymiensä keskustelujen perusteella **Lindblom** esitti, että tänä syksynä lähetettäisiin vastaava valtuuskunta, johon kuuluisi myös edustus nais- ja nuorisoliikkeestä.

Puoluetoimikunta päätti lähettää Jugoslaviaan puoluetoimikunnan jäsenen johtaman valtuuskunnan tänä syksynä. Tshekkoslovakiasta tulleeeseen kutsuun päätettiin vastata **esittämällä** kahden puoluetoimikunnan jäsenen yksityisluontoista **vierailua** ja DDR:n kutsu pantiin pöydälle.

10 §. (275 §.)

Sosialistisen
Internationaalin
toimisto

Sosialistisen Internationaalin toimiston kokous **Lontoossa** 25.-26.8. ja SI:n Neuvoston kokous Zürichissä **Sveitsissä** 10.-13.10.1967. Toimiston kokoukseen Lontooseen nimettiin **Pääsio**, Raatikainen, Siltanen ja Burman. Tässä yhteydessä **todettiin**, että neuvoston kokouksen esityslistalla **todennäköisesti** tulee olemaan puoluetason yhteyksien avaaminen Itä-Euroopan kommunistipuolueisiin, mistä SDP keväällä teki omalta osaltaan ilmoituksen Internationaalin toimiston kokouksessa **Lontoossa**.

11 §. (276 §.)

Esiteltiin Portugalin maanpaossa olevan Työväenpuolueen Portugalin
kirje, jossa selostettiin puolueen Portugaliin suuntautuvaa Työväenpuolueen
toimintaa ja pyydettiin aineellista tukea.

Tiedotussihteerin tehtäväksi annettiin laatia vastauskir-
je, jossa todetaan, että puolue tukee kaikkea kansanvallan ja
sosialidemokraattisen liikkeen hyväksi tehtyä työtä, mutta et-
tä puolue ei kykene antamaan aineellista tukea.

12 §. (277 §.)

Puoluetoimikunta valtuutti taloudenhoitajan ostamaan kak-
si uutta puhelinta puoluetoimiston käyttöön.

13 §. (278 §.)

Kodiksammin Ty:n kiinteistökauppa hyväksyttiin.

14 §. (279 §.)

Joutsenon Sos.-dem. Ty:lle myönnettiin valtuutus
2.000 markan haltijavelkakirjaan.

V a k u u d e k s i :
Rafael P a a ' s i o
Erkki R a a t i k a i n e n
aakko Turkka

Pöytäkirja luettu ja hyväksytty:

Pentti Viita Väinö Vilponiemi

